



Številka: 007-420/2020/48 (132-01)

Ljubljana, 27. 11. 2020

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE  
[Gp.gs@gov.si](mailto:Gp.gs@gov.si)

**ZADEVA: Novo gradivo št. 1 - Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prijavi prebivališča – skrajšani postopek – predlog za obravnavo**

**1. Predlog sklepov vlade:**

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... redni seji dne ..... sprejela

**SKLEP:**

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prijavi prebivališča (EVA: 2020-1711-0057) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Dr. Božo Predalič  
generalni sekretar

Priloge:  
– predlog sklepa vlade.

**Sklep prejmejo:**

- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
- Geodetska uprava Republike Slovenije.

**2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:**

Predlagatelj gradiva predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora. Predlagana novela zakona vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, ki rešujejo aktualno problematiko prijav tako imenovanih fiktivnih prebivališč posameznikov na naslove, ki niso namenjeni stanovanjski

rabi oziroma nastanitvi in naslove, kjer velikost uporabne površine evidentno ne omogoča dejanskega prebivanja večjega števila posameznikov.		
<b>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</b>		
– Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka.		
<b>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</b>		
/		
<b>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</b>		
– Aleš Hojs, minister, – Franc Kangler, državni sekretar, – dr. Anton Olaj, državni sekretar, – Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka, – Iris Jeglič, Direktorat za upravne notranje zadeve, sekretarka, – mag. Alenka Colja, vodja Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine, sekretarka.		
<b>5. Kratek povzetek gradiva:</b>		
<p>Predlagani zakon vsebuje določbe, ki rešujejo aktualno problematiko prijav tako imenovanih fiktivnih prebivališč posameznikov na naslove, ki niso namenjeni stanovanjski rabi oziroma nastanitvi in naslove, kjer velikost uporabne površine evidentno ne omogoča dejanskega prebivanja večjega števila posameznikov. Ker zavrnitev prijave prebivališča ob navedenih razlogih zahteva odločanje upravnega organa, se z zakonom določa tudi možnost izdaje zavrnilne odločbe v skrajšanem upravnem postopku, kar bo omogočilo, da bodo upravne enote, ki sicer v tovrstnih primerih vodijo ugotovitevne postopke preverjanja resničnosti prijave, odločale hitreje in učinkoviteje. Predlog zakona kot ukrep preprečevanja zlorab ponovno uvaja krajevno pristojnost za prijavo prebivališča. Predlog hkrati vsebuje druge manj zahtevne spremembe in dopolnitve, ki odpravljajo nedorečenosti in pomanjkljivosti pri izvajanju zdaj veljavnega zakona v praksi.</p>		
<b>5.a Obrazložitev novega gradiva št. 1</b>		
<p>Novo gradivo št. 1 je bilo pripravljeno zaradi dopolnitve 5. točke gradiva Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije z navedbo, da predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije. Dodatno je bila izvedena tudi uskladitev s Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, z dopolnitvijo 2., 6., 7., 12. in 27. člena zakona. V novem gradivu je Priloga 2 dopolnjena z naknadno prejetim mnenjem Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, mnenjem Ministrstva za pravosodje, mnenjem Ministrstva za zunanje zadeve ter odzivom Ministrstva za notranje zadeve, ki izkazuje, da je mnenje Službi vlade Republike Slovenije upoštevano.</p>		
<b>6. Presoja posledic za:</b>		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja</li> <li>– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna</li> <li>– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij</li> </ul>	NE
<b>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:</b>		
Skupna ocena finančnih posledic znaša 629.672,46 EUR, od tega so zagotovljene pravice porabe za		

Ministrstvo za notranje zadeve v skupni višini 125.732,55 EUR, medtem ko pravice porabe za upravne enote v višini 369.722,46 EUR in Upravno sodišče v višini 133.950,00 EUR, niso zagotovljena in se bodo s kupni višini 503.672,46 EUR zagotavljale skladno s proračunskimi načeli. Manjkajoče pravice porabe za izvajanje potrebnih aktivnosti se bo zagotovilo z ustreznimi prerazporeditvami znotraj finančnih načrtov proračunskih uporabnikov.

Od tega ocenjeni stroški Ministrstva za notranje zadeve, ki bodo nastali enkratno in se nanašajo na tehnično implementacijo izvajanja zakona, znašajo 65.000,00 EUR z DDV in zajemajo:

- nadgradnjo registra stalnega prebivalstva, v katerem se bodo vodili podatki o velikosti uporabne površine dela stavbe, namenjene stanovanjski rabi oziroma nastanitvi oziroma nepremičnine na določenem naslovu,
- dopolnitev servisa, ki bo pridobival ta podatek iz evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije,
- posodobitev prikaza podatkov za potrebe dela uradne osebe,
- avtomatizirano preračunavanje, ali prijava dodatne osebe na naslov ustreza normativom števila oseb na velikost uporabne površine stanovanja,
- avtomatizirano preračunavanje, ali prijava dodatne osebe na naslov ustreza normativom števila oseb na velikost uporabne površine nastanitvenega objekta, kjer prijave izvaja stanodajalec,
- dopolnitev servisa za obveščanje o določitvi hišne številke ali številke stanovanja oziroma popravka podatkov v nepremičninskih evidencah Geodetske uprave Republike Slovenije,
- avtomatiziran izpis poziva za dopolnitev vloge in zavrnilne odločbe,
- vodenje statistike upravnih postopkov.

Ker se predvideva bistveno povečanje števila postopkov, v katerih bo prvostopenjski organ upravna enota, drugostopenjski organ pa Ministrstvo za notranje zadeve, se na pristojni strokovni službi Ministrstva za notranje zadeve zagotovita dve dodatni zaposlitvi v nazivu »podsekretar – sekretar« in »višji svetovalec«. Dodatni zaposlitvi bosta omogočali tudi izvajanje dodatnih strokovnih nadzorov na področju prijave prebivališča, analitično spremljanje izboljševanja stanja, sprotno odkrivanje morebitnih novih oblik zlorab in hitrejše oblikovanje dodatnih ukrepov za njihovo preprečevanje. Finančne posledice dveh novih zaposlitev v višini letne bruto plače ter regresa skupaj znašajo 60.732,55 EUR.

V zvezi s povečanim številom ugotovitvenih postopkov, ki jih bodo vodile upravne enote, se na upravnih enotah zagotovi 21 novih zaposlitev. Nove zaposlitve so potrebne tudi zato, ker je bilo na podlagi strokovnih nadzorov na upravnih enotah ugotovljeno, da te zaradi kadrovske problematike pogosto že zdaj ne morejo v predpisanih rokih (na kar opozarja Varuh človekovih pravic) zagotavljati reševanja ugotovitvenih postopkov, hkrati pa kot prekrškovni organi v teh postopkih ne odločajo v obsegu, ki bi lahko zagotovil učinkovito izvajanje prekrškovnih določb že veljavnega zakona. Zelo pomembno je tudi, da se bo v okviru izvajanja ukrepov preprečevanja fiktivnih prijav izvedel tudi pregled zatečenega stanja domnevno nepravilnih prijav in se bodo za takšne posameznike po uradni dolžnosti na upravnih enotah izvedli postopki ugotavljanja prebivališč, kar bo začasno vplivalo na povečan obseg dela upravnih enot. Dodatne zaposlitve 21 javnih uslužbencev (13 v nazivu referent, 8 v nazivu svetovalec) bodo, za učinkovito izvajanje predhodno navedenih postopkov, prioriteto potrebne v upravnih enotah, ki poslujejo v urbanih, industrijskih in univerzitetnih središčih. Gre za upravne enote, na območju katerih je poseljenost prebivalstva velika, kjer je sedež večjega števila vzgojno izobraževalnih ustanov, podjetij oz. gospodarskih družb. Po oceni finančne posledice 21 novih zaposlitev v višini letne bruto plače ter regresa skupaj znašajo na letni ravni 369.722,46 EUR.

Upravno sodišče Republike Slovenije ocenjuje, da bo v primeru povečanega števila upravnih sporov, kot posledica ZPPreb-1A, nujno potrebno povečati število zaposlenih, in sicer 5 novih zaposlitev višjih pravosodnih svetovalcev. Finančne posledice 5 novih zaposlitev v višini letne bruto plače ter regresa skupaj znašajo 133.950,00 EUR.

#### **I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna		503.672,46 EUR	503.672,46 EUR	503.672,46EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
<b>II. Finančne posledice za državni proračun</b>				
<b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za notranje zadeve	1711-17-0001	9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev		65.000,00 EUR
		3107 Plače		60.732,55 EUR
SKUPAJ				
<b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
<b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</b>				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	

/	/	/
SKUPAJ	/	/
<b>OBRAZLOŽITEV</b>		
<p><b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b></p> <p>Pravice porabe za upravne enote v višini 369.722,46 EUR in Upravno sodišče v višini 133.950,00 EUR, niso zagotovljena in se bodo s kupni višini 503.672,46 EUR zagotavljale skladno s proračunskimi načeli. Manjkajoče pravice porabe za izvajanje potrebnih aktivnosti se bo zagotovilo z ustreznimi prerazporeditvami znotraj finančnih načrtov proračunskih uporabnikov.</p> <p><b>II. Finančne posledice za državni proračun</b></p> <p>Odhodki državnega proračuna Ministrstva za notranje zadeve, ki so načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, bodo v letu 2021 predvidoma znašali 65.000,00 EUR (z vključenim DDV).</p> <p><b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene</b></p> <p>Sredstva za izvedbo predlaganih rešitev (za nadgradnjo registra stalnega prebivalstva in prilagoditev servisa za izmenjavo dodatnih podatkov z Geodetsko upravo Republike Slovenije) so zagotovljena pri Ministrstvu za notranje zadeve, in sicer na proračunski postavki 9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev in za stroške dela na postavki 3107 Plače. Sredstva za načrtovane novih zaposlitev na upravnih enotah in novih zaposlitev na Upravnem sodišču se bodo zagotovile skladno s proračunskimi načeli. Manjkajoče pravice porabe za izvajanje potrebnih aktivnosti se bo zagotovilo z ustreznimi prerazporeditvami znotraj finančnih načrtov proračunskih uporabnikov.</p> <p><b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo</b> /</p> <p><b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna</b> /</p>		
<b>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:</b> /		
<b>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</b>		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	DA/NE	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- pristojnosti občin,</li> <li>- delovanje občin,</li> <li>- financiranje občin.</li> </ul>		
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE,</li> <li>- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE,</li> <li>- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE.</li> </ul> <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- v celoti,</li> <li>- večinoma,</li> <li>- delno,</li> <li>- niso bili upoštevani.</li> </ul> <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /</p>		
<b>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</b>		

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

Predlog zakona je bil objavljen na portalu e-uprave, podportalu e-demokracija dne 3. 11. 2020. Na predlog zakona se je odzivala strokovna javnost:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predloge in pripombe so dali:

- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- **niso bili upoštevani.**

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij sta izpostavila, da se v praksi vedno pogosteje srečujejo s primeri, ko pripornica oziroma obsojenka, ki je tujka, v zavodu za prestajanje kazni rodi otroka. Takega otroka glede na obstoječo zakonodajo ne morejo vključiti v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja, dokler ta nima urejenega prebivališča v Republiki Sloveniji. Nobenega dvoma ni, da otrok po rojstvu nujno potrebuje ustrezno zdravstveno obravnavo. Glede na to, da je z obstoječo zakonodajo že omogočeno, da otrok največ do starosti dveh let lahko biva skupaj z mamo obsojenko v zaporu (58. in 62. člen Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij), je nujno, da se mu v tem obdobju tudi zagotovi vse ustrezne pogoje, da se ga lahko vključi v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja in se mu na ta način zagotovi ustrezno zdravstveno oskrbo. Pri otroku, ki se rodi pripornici oziroma obsojenki, ki je tujka, trenutno to ni mogoče (razlog: v Republiki Sloveniji nima urejenega prebivališča). Postopek ugotavljanja in morebitne določitve začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji za takšnega otroka traja kar nekaj časa, zato predlagajo, da bi se mu v vmesnem času določilo zakonsko prebivališče na naslovu zavoda, kjer mati prestaja pripor oziroma zapor, pri čemer bi to zakonsko prebivališče imelo naravo začasnega prebivališča.

Predloga nismo upoštevali, saj to ni mogoče. Težave se pojavljajo zgolj v primeru, če se v zavodu za prestajanje kazni rodi otrok tujki, ki v Republiki Sloveniji nima urejenega statusa, saj nima dovoljenja za prebivanje, izdanega skladno z Zakonom o tujcih, torej materi, ki tudi sama ne izpolnjuje predpogoja za prijavo stalnega ali začasnega prebivališča po Zakonu o prijavi prebivališča. Otroku matere, ki sama izpolnjuje pogoj za prijavo prebivališča, se namreč naslov stalnega ali začasnega prebivališča določi po uradni dolžnosti na podlagi šestega odstavka 5. člena oz. četrtega odstavka 10. člena Zakona o prijavi prebivališča. Sistemsko Zakon o prijavi prebivališča omogoča prijavo stalnega ali začasnega prebivališča tujca, ki se vodi v registru stalnega prebivalstva, izključno za tujce z urejenim statusom skladno z Zakonom o tujcih, torej z izdanim dovoljenjem za začasno ali stalno prebivanje (oziroma na drugi podlagi, ki mu dovoljuje prebivanje po tem zakonu). Za ostale tuje državljane, ki prebivajo na območju Republike Slovenije, pa velja obveznost prijave in odjave gosta, ki je opredeljena v IX. poglavju Zakona o prijavi prebivališča. Če bi predlog upoštevali, bi izjemoma dovolili prijavo prebivališča tujcu pod popolnoma drugačnimi pogoji. Hkrati bi uvedli rešitev, ki uvaja fiktivno prijavo na naslov iz razloga, da bi lahko otrok, tuj državljan uveljavljal pravico do oskrbe in zavarovanja samo zato, ker se ta pogojuje s prijavo prebivališča. Cilj zakona je zmanjšanje števila in preprečevanje fiktivnih prijav, do katerih pogosto privede ravno zato, ker predpisi na različnih področjih pravice neustrezno navezujejo na prijavo prebivališča. Podana je ocena, da bi bila ustrežnejša rešitev sprememba zakonodaje, ki onemogoča uveljavljanje nujno potrebnih pravic otrok tujih pripornic oziroma obsojenk, to je na način, da se teh pravic ne pogojuje s prijavo prebivališča,

temveč z drugimi dejanskimi okoliščinami (rojstvo v zavodu za prestajanje kazni).	
<b>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</b>	<b>DA/NE</b>
<b>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</b>	<b>DA/NE</b>
<p style="text-align: center;">Aleš Hojs minister</p> <p>Prilogi:  – predlog sklepa vlade,  – predlog zakona.</p>	

**ZAKON**  
**O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA**

**I. UVOD**

**1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA**

**1.1 Splošno**

Ustava Republike Slovenije v 32. členu zagotavlja, da ima vsakdo pravico, da se prosto giblje in si izbira prebivališče ter da zapusti državo in se vanjo kadar koli vrne. Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljnjem besedilu: ZPPreb-1), ki ureja prijavno in odjavno obveznost v zvezi s stalnim in začasnim prebivališčem, temelji na ustavni pravici do svobode gibanja, pri čemer je njegov osnovni namen zagotoviti skladnost registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitve posameznikov. Prijavno-odjavna obveznost je primarno naložena posamezniku oziroma njegovemu stanodajalcu, hkrati pa institut postopka ugotavljanja prebivališča, ki ga po uradni dolžnosti vodi upravna enota kot pristojni organ, zagotavlja korekcijo stanja, če posameznik opusti prijavno obveznost oziroma če njegova prijava ne odraža dejanskega stanja. Prijava prebivališča pomeni interes posameznika, saj je osnovni pogoj za uresničevanje številnih posameznikovih pravic, po drugi strani pa je točna in ažurna evidenca tudi javni interes, in to predvsem takrat, kadar se odloča o upravičenosti do pravice, ki je pogojena s prijavljenim prebivališčem.

Stalno prebivališče je določeno kot naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik stalno prebiva, naslov pa pomeni središče posameznikovih življenjskih interesov, kar se presoja na podlagi njegovih družinskih, partnerskih, delovnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naslovom, na katerem živi, obstajajo tesne in trajne povezave. Vsak državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje mora prijaviti stalno prebivališče v osmih dneh od dneva naselitve na naslov, na katerem stalno prebiva.

Začasno prebivališče je določeno kot naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik začasno prebiva zaradi dela, šolanja, prestajanja kazni ali drugih razlogov. Prijavi začasnega prebivališča sta zavezana tako posameznik kot stanodajalec, odvisno od vrste nastanitve.

Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, mora prijaviti začasno prebivališče, če bo na naslovu prebival več kot 90 dni, in sicer v osmih dneh od nastanitve. Tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje, ki ne prebiva pri stanodajalcu ali gostitelju, mora upravni enoti prijaviti začasno prebivališče na naslov, na katerem začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne naselitve, tujec, ki na naslovu že prebiva in pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje šele po naselitvi na tem naslovu, pa v osmih dneh od dneva njegove vročitve. Če začasno prebiva zunaj naslova začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi novo začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.



Stanodajalec mora izvesti prijavo začasnega prebivališča za tistega posameznika (državljan ali tujca z veljavnim dovoljenjem za prebivanje), ki pri njem začasno prebiva več kot sedem dni, in sicer v osmih dneh od dneva naselitve.

Po podatkih iz registra stalnega prebivalstva so upravne enote v letu 2019 izvedle 345.832 različnih prijav prebivališč, in sicer:

- 103.496 prijav oziroma sprememb stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
- 200.970 prijav oziroma obnov začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije (prijavitelj posameznik),
- 41.366 prijav oziroma obnov začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije (prijavitelj stanodajalec).

Z naslovom prebivališča je povezanih veliko pravic, zato se v praksi dogaja, da posamezniki zlorablajo institut prijave prebivališča tako, da prijavljajo prebivališča na naslovih, na katerih dejansko ne prebivajo. Posledično so podatki v registru prebivalstva nepravilni, letno pa se povečuje tudi število postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča, ki jih vodijo upravne enote.

## 1.2 Trenutni zakonski vzvodi za preprečevanje fiktivnih prijav

Trenutno veljavni Zakon o prijavi prebivališča, ki je začel veljati 13. avgusta 2016, uporabljati pa se je začel 13. avgusta 2017, je s številnimi sistemskimi izboljšavami že zmanjšal možnosti fiktivnih prijav prebivališča, saj določa:

- obveznost posameznika, da ob prijavi prebivališča navede resnične podatke o naslovu naselitve, in sankcijo, če tega ne naredi;
- obveznost posameznika, da ob prijavi predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, na katerem se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, štejejo izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca;
- dolžnost lastnika, solastnika ali stanodajalca, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, da posamezniku ne omejuje prijavnih obveznosti na tem naslovu, in sankcijo, če prijavno obveznost omejuje;
- postopek preverjanja resničnosti prijave, ki ga upravna enota uvede, če iz podatkov ali dokazil, predloženih ob prijavi prebivališča, ali podatkov, s katerimi razpolaga upravna enota, izhaja dvom o njihovi resničnosti. Tako lahko upravna enota že v postopku preverjanja resničnosti prijave prebivališča ugotovi, da posameznik ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, in z odločbo prijavo prebivališča zavrne;
- postopek ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča, v katerem upravni organ po uradni dolžnosti ugotavlja, ali posameznik na prijavljenem naslovu stalno oziroma začasno prebiva oziroma na katerem naslovu dejansko stalno oziroma začasno prebiva (po prej veljavnem zakonu se ugotovitveni postopki za prijavo začasnih prebivališč niso izvajali). Če upravna enota dvomi, da posameznik prebiva na naslovu, na katerem je prijavil prebivališče, ali je obveščena, da posameznik ni izpolnil prijavnih obveznosti, posameznika obvesti o obveznosti prijave, postopek pa uvede po uradni dolžnosti, če posameznik ne izpolni obveznosti prijave oziroma se o naslovu prebivanja ne izjavi ali če upravna enota dvomi, da posameznik kljub svoji izjavi prebiva na naslovu prijavljenega prebivališča. Ta postopek uvede tudi, če ga predlaga občina, na naslovu katere ima posameznik prijavljeno prebivališče, ali občina, na območju katere posameznik prebiva. Če upravna enota v postopku ugotovi, da se je posameznik stalno odselil z območja Republike Slovenije, posamezniku odjavi stalno prebivališče in v register stalnega prebivalstva vpiše stalni naslov v tujini, če je upravni enoti znan, oziroma državo, v katero se je odselil. Če upravna enota v postopku ne more ugotoviti, kje posameznik stalno prebiva, in

mu tudi ne more določiti zakonskega prebivališča, posamezniku v registru stalnega prebivalstva preneha prijava stalnega prebivališča. Posamezniku preneha prijava začasnega prebivališča tudi v primeru, ko upravna enota v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča ne more ugotoviti, kje posameznik začasno prebiva. Upravni organ tako s postopkom ugotavljanja prebivališča varuje javni interes, ki se kaže v skladnosti registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem, posledično pa preprečuje tudi morebitne zlorabe zakonskih določb zaradi pridobivanja pravic, ki so povezane s prijavljenim prebivališčem, ali izogibanja izvršilnim in drugim postopkom;

- pravico lastnika oziroma solastnika, da pridobi podatke o prijavah na naslovu svoje nepremičnine samo na podlagi dokazila o lastništvu oziroma solastništvu;
- omejitev števila začasnih prebivališč na samo eno začasno prebivališče (z določenimi izjemami) ali en začasni naslov v tujini;
- zakonsko ureditev, po kateri tujcu začasno prebivališče preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno oziroma začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja in vizuma za dolgoročno bivanje, začasni naslov v tujini pa mu preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno prebivanje, razen če pridobi državljanstvo Republike Slovenije;
- razširitev kazenskih sankcij in možnost izreka globe, ki je višja od najnižje predpisane;
- prekrškovni organi za nadzor nad izvrševanjem določb zakona so upravne enote, ki lahko prekršek v zvezi s prijavo prebivališča zaznajo že neposredno ob prijavi prebivališča, pa tudi v postopku ugotavljanja prebivališča in postopku preverjanja resničnosti prijave prebivališča.

### **1.2.1 Postopki preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča<sup>1</sup>**

Če iz podatkov ali dokazil, predloženih ob prijavi stalnega prebivališča, ali podatkov, s katerimi razpolaga upravna enota, izhaja dvom o njihovi resničnosti, upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča (22. člen ZPPreb-1).

Upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča po uradni dolžnosti, kadar:

- eden izmed staršev ne predloži soglasja iz petega odstavka 5. člena ZPPreb-1,
- stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
- posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena ZPPreb-1,
- stavba, na naslovu katere posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- nepremičnina, na kateri posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ter
- v drugih primerih, ko dvomi, da posameznik na naslovu, ki ga prijavlja, stalno prebiva.

Za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe 22. člena ZPPreb-1.

V preglednici so navedeni podatki o številu uvedenih postopkov preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča.

---

<sup>1</sup> Statistični podatki izhajajo iz letnega poročila Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine Ministrstva za notranje zadeve.

	Uvedeni postopki preverjanja SP			Uvedeni postopki preverjanja ZP			VSI POSTOPKI PREVERJANJA
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	
Leto 2018	121	64	185	52	374	426	611
Leto 2019	170	119	289	69	795	864	1.153
<b>SKUPAJ</b>	<b>291</b>	<b>183</b>	<b>474</b>	<b>121</b>	<b>1.169</b>	<b>1.290</b>	<b>1.764</b>

V letu 2019 se je povečalo število uvedenih postopkov preverjanja resničnosti prijave (za 88,70 odstotka), in to predvsem za tuje državljane, pri katerih je število postopkov preverjanja prijave začasnega prebivališča naraslo za 100,81 odstotka, kar se pripisuje aktivnostim ugotavljanja fiktivnih prijav prebivališč, ki so se izvajale v tem letu.

V preglednici so navedeni podatki o številu rešenih postopkov preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča.

Vrsta odločitve – STALNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Zavrnitev prijave SP	16	12	28	18	13	31
Prekinitev postopka	0	0	0	2	0	2
Ustavitev postopka	101	49	150	91	60	151
<b>Skupno</b>	<b>117</b>	<b>61</b>	<b>178</b>	<b>111</b>	<b>73</b>	<b>184</b>

Skupno število rešenih postopkov preverjanja stalnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 178, v letu 2019 pa 184. Kljub bistveno povečanemu številu postopkov se število rešenih zadev ni povečalo, kar lahko nakazuje na kadrovske omejitve upravnih enot pri reševanju zadev, ki lahko dolgoročno pomenijo zaostanke pri odločanju – povečevanje števila nerešenih zadev, hkrati pa neučinkovitost zakonske rešitve.

V naslednji preglednici so navedeni podatki o številu rešenih postopkov preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča.

Vrsta odločitve – ZAČASNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Zavrnitev prijave SP	8	114	122	2	84	86
Prekinitev postopka	0	0	0	0	0	0
Ustavitev postopka	47	261	308	42	428	470
<b>Skupno</b>	<b>55</b>	<b>375</b>	<b>430</b>	<b>44</b>	<b>512</b>	<b>556</b>

<sup>2</sup> Statistični podatki izhajajo iz letnega poročila Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine Ministrstva za notranje zadeve.

<sup>3</sup> Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-477/17 z dne 24. januarja 2019 razlaga, da je koncept stalnega/začasnega prebivališča treba tolmačiti enotno na območju celotne Evropske unije in ne glede na to, kako pojma korelirata z nacionalnimi pojmi na tem področju, oziroma ne glede na posamezen jezikovni prevod. V skladu s tem je na podlagi Uredbe št. 883/2004 treba koncept »stalno prebivališče« razumeti kot kraj, kjer oseba običajno prebiva, koncept »začasno prebivališče« pa kot kraj, kjer oseba zaradi opravljanja dela trenutno prebiva, nevezano na vrsto nacionalnega dovoljenja za prebivanje (začasno/stalno) ali prebivališče (prijavljeno/neprijavljeno).

Skupno število rešenih postopkov preverjanja resničnosti začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 430, v letu 2019 pa 556. Število rešenih zadev se je v primerjavi s preteklim letom sicer povečalo, kljub temu pa reševanje zadev ne sledi trendu povečanega števila uvedenih postopkov.

V preglednici so navedeni podatki o številu nerешenih postopkov preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča (podatki, zbrani na dan 3. februarja 2020).

	ODPRTI postopki preverjanja SP			ODPRTI postopki preverjanja ZP			VSI NEREŠENI POSTOPKI PREVERJANJ A
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	
Leto 2018	1	3	4	1	10	11	15
Leto 2019	48	38	86	21	232	253	339
SKUPAJ	49	41	<b>90</b>	22	242	<b>264</b>	<b>354</b>

Na dan 3. februarja 2020 je bilo na upravnih enotah v reševanju skupaj 354 postopkov, ki so bili uvedeni v zadnjih dveh letih (*statistika ne zajema nerešenih postopkov, ki so bili uvedeni pred letom 2018*).

### 1.2.2 Postopki ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča<sup>2</sup>

Medtem ko postopki preverjanja resničnosti prijave lahko preprečijo fiktivno prijavo pred njenim nastankom (upravna enota uvede postopek že ob prijavi prebivališča), postopki ugotavljanja prebivališča zagotavljajo možnost saniranja »že zatečenega stanja«, to je ureditve stanja v primeru, ko je na nekem naslovu že prišlo do neupravičene prijave ali pa je na naslovu še vedno prijavljen posameznik, ki tam ne prebiva več.

Na podlagi ZPPreb-1, ki v prvem odstavku 18. člena določa, da upravna enota v primeru dvoma, da posameznik stalno prebiva na naslovu, na katerem je prijavil stalno prebivališče, ali je obveščena, da ni izpolnil prijavnih obveznosti, posameznika obvesti o obveznosti prijave in ga opozori na posledice, če obveznosti ne izpolni, upravne enote vodijo postopek ugotavljanja stalnega prebivališča:

- če posameznik ne uredi stalnega prebivališča v osmih dneh po prejemu obvestila upravne enote ali ne da izjave, da na prijavljenem naslovu stalno prebiva,
- če poda izjavo, upravna enota pa še vedno dvomi, da na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča stalno prebiva,
- če postopek predlaga občina, na naslovu katere ima posameznik prijavljeno stalno prebivališče,
- če postopek predlaga občina, na območju katere posameznik prebiva.

Skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku uradna oseba v ugotovitvenem postopku ugotavlja resnično dejansko stanje, torej to, kje posameznik dejansko prebiva, ZPPreb-1 pa zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja Pošti Slovenije nalaga dolžnost posredovanja podatkov o preusmeritvah poštnih pošiljk posameznika, za katerega je uveden postopek ugotavljanja prebivališča, hkrati pa omogoča tudi, da se pri dokazovanju in preverjanju istovetnosti stranke postopka iz uradnih evidenc uporablja njena fotografija. Ker se kot dokaz v postopku lahko uporabi vse, kar je primerno za ugotavljanje stanja stvari in kar ustreza posameznemu primeru, se lahko opravi tudi ogled oziroma preverjanje na terenu. Če uradna oseba v postopku ugotovi, da posameznik prebiva na naslovu, ki ni naslov njegovega prijavljenega prebivališča, posamezniku na podlagi 21. člena ZPPreb-1 v register stalnega

prebivalstva prijavi prebivališče na naslovu, na katerem ta dejansko prebiva, oziroma mu po uradni dolžnosti odjavi prebivališče in v register stalnega prebivalstva vpiše naslov v tujini (lahko tudi samo državo, če naslova v tujini ne more ugotoviti), če v postopku ugotovi, da se je odselil z območja Republike Slovenije. Če uradna oseba v postopku ne more ugotoviti, kje posameznik prebiva, in mu po določbah 19. člena ZPPreb-1 tudi ne more prijaviti zakonskega prebivališča, posamezniku prijava prebivališča na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku, preneha.

Za postopek ugotavljanja začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe 18. člena ZPPreb-1.

V preglednici so navedeni podatki o številu vedenih postopkov ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča.

	Uvedeni postopki ugotavljanje SP			Uvedeni postopki ugotavljanje ZP			VSI UGOTOVITVENI POSTOPKI
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	
Leto 2018	4.199	1.761	5.960	70	835	905	6.865
Leto 2019	3.984	2.202	6.186	99	1.202	1.301	7.487
SKUPAJ	8.183	3.963	12.146	169	2.037	2.206	14.352

V letu 2019 je zaznan devetodstotni porast števila uvedenih ugotovitvenih postopkov glede na preteklo leto. Uvedenih je bilo 622 postopkov več kot v letu 2018.

V naslednji preglednici so navedeni podatki o številu rešenih postopkov ugotavljanja stalnega prebivališča.

Vrsta odločitve – STALNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Zakonsko prebivališče	488	35	523	316	21	337
Odjava SP iz RS	163	263	426	100	163	263
Prenehanje SP	520	499	1.019	239	319	558
Prijava novega SP	434	49	483	259	37	296
Prekinitev postopka	3	2	5	4	1	5
Ustavitev postopka	2.354	839	3.193	1.486	791	2.277
Skupno	3.962	1687	<b>5.649</b>	2.404	1332	<b>3.736</b>

Skupno število rešenih postopkov ugotavljanja stalnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 5.649, v letu 2019 pa 3.736.

V preglednici so navedeni podatki o številu rešenih postopkov ugotavljanja začasnega prebivališča.

Vrsta odločitve – ZAČASNO PREBIVALIŠČE	Drž. RS 2018	Tujci 2018	SKUPAJ 2018	Drž. RS 2019	Tujci 2019	SKUPAJ 2019
Prenehanje ZP	11	238	249	26	195	221

Prijava novega ZP	1	5	6	0	1	1
Prekinitev postopka	0	0	0	0	1	1
Ustavitev postopka	55	578	633	40	489	529
Skupno	67	821	<b>888</b>	66	686	<b>752</b>

Skupno število rešenih postopkov ugotavljanja začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce je bilo v letu 2018 888, v letu 2019 pa 752.

V naslednji preglednici so navedeni podatki o številu nerešenih postopkov ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča.

	ODPRTI postopki ugotavljanje SP			ODPRTI postopki ugotavljanje ZP			VSI NEREŠENI UGOTOVITVENI POSTOPKI
	državljeni	tujci	skupaj	državljeni	tujci	skupaj	
Leto 2018	218	70	288	3	13	16	304
Leto 2019	1.373	760	2.133	26	448	474	2.581
SKUPAJ	1.591	830	<b>2.421</b>	29	461	<b>490</b>	<b>2.885</b>

Na dan 3. februarja 2020 je bilo na upravnih enotah v reševanju skupaj 2.885 postopkov, ki so bili uvedeni v zadnjih dveh letih (*statistika ne zajema nerešenih postopkov, ki so bili uvedeni pred letom 2018*).

### 1.3 Že izvedene aktivnosti preprečevanja fiktivnih prijav

Že oktobra 2013 je bila v register stalnega prebivalstva nameščena informacijska rešitev za pregled števila oseb oziroma prijav stalnih in začasnih prebivališč na določenem naslovu, ki uradni osebi omogoča, da ob prijavi prebivališča preveri število prijavljenih oseb na naslovu in takoj uvede postopek preverjanja resničnosti prijave, če je na naslovu prijavljeno večje število oseb (sum, da gre za fiktivno prijavo). Ob izvajanju strokovnih nadzorov je bilo ugotovljeno, da se preverjanje ne izvaja ob vsaki prijavi. Od oktobra 2019 register stalnega prebivalstva omogoča tudi vpis opombe, ki je lahko relevantna za uradno osebo, ki izvaja prijave (za primere, ko ena upravna enota prijavo zavrne, posameznik pa v okviru odpravljene krajevne pristojnosti želi izvesti enako prijavo na drugi upravni enoti). V okviru nadgradnje registra stalnega prebivalstva je Ministrstvo za notranje zadeve upravne enote pozvalo tudi k označbi opomb na objektih porušeni stavb ali stavb v propadu, ki še imajo hišne številke in na katere se želijo fiktivno prijavljati posamezniki.

V letu 2018 je Ministrstvo za notranje zadeve za potrebe dela policije pripravilo seznam naslovov v Republiki Sloveniji, na katerih je prijavljenih več kot 20 posameznikov; enako je storilo tudi v juniju 2019, saj zlorabe zaradi fiktivnih prijav v smislu kaznivih dejanj overitve lažne vsebine obravnava tudi policija. Vsem upravnim enotam so bila poslana tudi navodila in usmeritve, ki se nanašajo na izvrševanje določb ZPPreb-1 in Zakona o tujcih, upravne enote pa so bile seznanjene tudi z aktivnostmi policije ter pozvane h kooperativnemu in odzivnemu sodelovanju s pristojnimi policijskimi enotami.

Na dan 19. novembra 2020 je bil na območju Republike Slovenije 301 naslovov, na katerem je stalno prijavljenih več kot 20 oseb, in 491 naslovov, na katerih je začasno prijavljenih več kot 20 oseb.

Iz preglednice v nadaljevanju besedila izhaja primerjava stanja z obdobjem od 25. maja 2018, ko so se začele izvajati prve aktivnosti v zvezi z odkrivanjem takšnih naslovov in

preprečevanjem prijave fiktivnih prebivališč na teh naslovih. V tem času se je število naslovov z večjim številom prijavljenih stalnih prebivališč zmanjšalo za 70 (v zadnjih dveh mesecih za enajst), skupno število naslovov z več kot 20 začasnimi prijavami pa se je v zadnjih dveh mesecih zmanjšalo za 27.

Obenem se zmanjšuje tudi število posameznikov, ki so prijavljeni na teh naslovih (4.224 manj prijav stalnih prebivališč in dodatno 4.761 manj prijav začasnih prebivališč) v obdobju zadnjih dveh let.

	<b>25. maj 2018</b>	
	<b>št. naslovov</b>	<b>št. oseb</b>
Naslovi z več kot 20 <b>stalno</b> prijavljenimi	371	16.418
Naslovi z več kot 20 <b>začasno</b> prijavljenimi	518	49.389

	<b>17. september 2020</b>	
	<b>št. naslovov</b>	<b>št. oseb</b>
Naslovi z več kot 20 <b>stalno</b> prijavljenimi	312	12.845
Naslovi z več kot 20 <b>začasno</b> prijavljenimi	518	44.378

	<b>20. oktober 2020</b>	
	<b>št. naslovov</b>	<b>št. oseb</b>
Naslovi z več kot 20 <b>stalno</b> prijavljenimi	306	12.630
Naslovi z več kot 20 <b>začasno</b> prijavljenimi	503	45.629

	<b>19. november 2020</b>	
	<b>št. naslovov</b>	<b>št. oseb</b>
Naslovi z več kot 20 <b>stalno</b> prijavljenimi	301	12.194
Naslovi z več kot 20 <b>začasno</b> prijavljenimi	491	44.628

Podatki, ki so navedeni v preglednici, odražajo le statistične podatke, ki temeljijo na številu prijav na naslovu, za slednje pa ne moremo predpostaviti, da gre za fiktivne prijave. Pri razumevanju problematike števila prijav na določenem naslovu je pomembno poudariti, da so številne prijave na določenih naslovih povsem upravičene in pričakovane. Stalna prebivališča, ki imajo naravo zakonskega prebivališča, ima namreč na naslovih centrov za socialno delo in naslovih občin prijavljeno večje število posameznikov ranljivih skupin prebivalstva (na primer brezdomci, pripadniki romske skupnosti, žrtve nasilja v družini, posamezniki v socialnovarstvenih zavodih in podobno). Hkrati so povsem upravičene tudi prijave začasnih prebivališč na naslovih stanodajalcev (študentski in dijaški domovi, domovi starejših občanov, zapori in podobno). Od 301 naslova, na katerem je izvedenih več kot 20 prijav stalnih prebivališč, je tako 38 naslovov (kjer prebiva 2.789 posameznikov), ki imajo na teh naslovih prijavljeno zakonsko prebivališče (občine, centri za socialno delo). V kvoti 301 naslovov je tudi 69 naslovov domov starejših občanov oziroma drugih objektov institucionalne narave (kjer je prijavljenih 3.082 posameznikov).

Fiktivne prijave večjega števila oseb je obravnavala tudi policija v smislu storitve kaznivega dejanja overitve lažne vsebine po prvem odstavku 253. člena Kazenskega zakonika ter po 1. točki prvega odstavka 4. člena in 10. točki prvega odstavka 25. člena Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja. Okrajno sodišče v Mariboru je v konkretnem postopku, v katerem se je ugotavljala upravičenost prijave začasnega prebivališča za 618 oseb, v juniju 2019 izreklo tudi zaporno kazen.

Problematika fiktivnih prijav prebivališča večjega števila oseb na istem naslovu se je zaznavala zlasti pri tujcih, voznikih v mednarodnem prometu, ki so zaposleni pri slovenskih delodajalcih in napoteni na delo v tujino (zaradi pridobivanja obrazca A1, zdravstvenega zavarovanja, dovoljenja za stalno prebivanje in združevanja družine), družinskih članih tujca, zaposlenega pri slovenskem delodajalcu (zaradi pridobivanja socialnih transferjev), in državljanih, ki dejansko prebivajo v tujini, a ohranjajo rezidentstvo (davčne olajšave, navezanost na »dom« oziroma lastniško nepremičnino).

Dne 24. januarja 2019 je bila objavljena Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-477/17, ki je spremenila tolmačenje koncepta »stalno prebivališče (residence)« in »začasno prebivališče (stay)«<sup>3</sup> pri izdaji potrdila A1, ki ga potrebujejo delavci, napoteni na delo v druge države članice EU. To potrdilo se po spremembi ne pogojuje več s prijavo začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

#### **1.4 Medresorska delovna skupina za proučitev problematike fiktivnih prijav prebivališč posameznikov in s tem povezano zlorabo socialnih transferjev**

S pomanjkljivostmi sistemskih rešitev se ukvarja tudi medresorska delovna skupina (v nadaljnjem besedilu: MDS) za proučitev problematike fiktivnih prijav prebivališč posameznikov in s tem povezano zlorabo socialnih transferjev, ki jo vodi Ministrstvo za notranje zadeve, v njej pa sodelujejo tudi predstavniki Policije, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za javno upravo, Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. MDS je bila ustanovljena 18. julija 2019.

Naloge MDS so sicer širše kot sama ureditev področja prijave prebivališč in zajemajo:

- proučitev problematike in pripravo ukrepov, s katerimi se lahko prepreči prijava fiktivnih prebivališč posameznikov in njihovih otrok ter s tem povezano dodeljevanje denarnih socialnih pomoči in preostalih transferjev posameznikom in gospodinjstvom;
- proučitev možnosti zajezitve tako imenovanih fiktivnih vpisov v vzgojno-izobraževalne ustanove;
- proučitev zaostritve pogojev za zaposlovanje tuje delovne sile v Sloveniji;
- pripravo predlogov ukrepov za ureditev področja agencijskega dela.

MDS je na skupnih sestankih identificirala problematiko po posameznih resorjih ter obravnavala posamezne ukrepe, ki bi lahko preprečevali fiktivne prijave. Izvedenih je bilo tudi več sestankov strokovnih služb vključenih resorjev. Vlada Republike Slovenije se je 12. decembra 2019 s sklepom št. 214-191/2019/51 seznanila tudi z vmesnim poročilom MDS.

MDS je oblikovala pomembna izhodišča za spremembe in dopolnitve ZPPreb-1, in sicer v smeri:

- ponovne uvedbe krajevne pristojnosti za prijavo prebivališča. Upravne enote poznajo svoje območje, zato se ocenjuje, da bo tako zmanjšana možnost fiktivne prijave oziroma izvedbe prijave na drugi upravni enoti, če posamezniku na prvi ne uspe;
- uvedbe površinskih normativov za število prijavljenih na velikost uporabne površine dela stavbe, namenjene bivanju oziroma uporabne površine stanovanja v večstanovanjski stavbi (v nadaljevanju: uporabna površina dela stavbe);
- poenostavitve postopkov preverjanja resničnosti prijave, ki bodo omogočali takojšnjo izdajo zavrnilne odločbe (brez ugotovitvenega postopka) le na podlagi dejstva, da naslov, na katerega se posameznik želi prijaviti, nima stanovanjske namembnosti ali njegova uporabna površina glede na število že izvedenih prijav ni ustrežna.



Izhodišča so podrobneje opredeljena v poglavju Cilji, načela in poglavitne rešitve predloga zakona.

## **2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA**

### **2.1 Cilji**

Temeljni cilj predloga zakona je zagotovitev dodatnih ukrepov, ki bodo lahko zmanjšali število fiktivnih prijav, to je prijav stalnih ali začasnih prebivališč posameznikov na naslovih, na katerih ti dejansko ne prebivajo. Ob prijavi prebivališča mora upravna enota v uradnih evidencah preveriti podatek o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini dela stavbe, namenjene stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, ter število že prijavljenih posameznikov na tem naslovu. Rešitve morajo biti učinkovite, hkrati pa mora biti poenostavljeno tudi ukrepanje v smislu možnosti hitre izdaje odločbe o zavrnitvi prijave ob tovrstnih primerih.

S predlogom zakona se odpravljajo tudi pomanjkljivosti zakona, zaznane v praksi, in sicer je cilj zakona ustrežnejša ureditev postopka prijave prebivališča otroka, tako da:

- soglasje drugega izmed staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, če se otroku prijavlja stalni naslov v tujini in je drugi izmed staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji;
- soglasje drugega izmed staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, če mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan od izvrševanja starševske skrbi. Popravek zakona se v tem delu usklajuje z Družinskim zakonikom in nadomešča institut izvrševanja roditeljske pravice z izvrševanjem starševske skrbi;
- se šteje, da ima novorojenček stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva, razen če starša ali eden izmed staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik v 30 dneh od rojstva novorojenčka, tega prijavi na drug naslov, na katerem stalno prebiva;
- prijava od datuma rojstva novorojenčka velja tudi, če je vpisan v matični register v enem letu od rojstva.

S predlogom zakona se razširja nabor dokazil o pravici do prebivanja posameznika na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, se trenutno štejejo izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca. Dodatno se kot dokazilo o pravici do prebivanja opredeljujejo tudi dokazilo o služnosti stanovanja, dokazilo o užitku, rabi ali preužitku in dokazilo o stavbni pravici. Upravna enota mora v uradnih evidencah preveriti podatek o lastništvu oziroma solastništvu le, če ga ne predloži posameznik sam.

Tako kot zakon že zavezuje posameznika, predlog zakona k navedbi resničnih podatkov zavezuje tudi stanodajalca, ki mora izvajati prijave začasnih prebivališč. S tem se preprečujejo zlorabe, ki bi jih sicer lahko izvajali tudi stanodajalci. Kršitev namreč predlog zakona opredeljuje kot prekršek.

Cilj zakona je, da se tudi za tujca jasneje opredelita pravica in obveznost prijave začasnega prebivališča. Doslej zakon določa le, da je prijavi zavezan tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje. Ker pa je tujec z vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje in izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, o kateri še ni bilo odločeno, po Zakonu o tujcih v enakovrednem položaju kot tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje, v skladu z Zakonom o tujcih predlog zakona prijavni obveznosti zavezuje tudi tujca z vloženo prošnjo.

Cilj zakona je tudi jasnejša razmejitev postopka ugotavljanja stalnega prebivališča in predhodne aktivnosti obveščanja o obveznosti izpolnjevanja prijavnih dolžnosti, čeprav navedeno izhaja le iz popravka poimenovanja člena. Hkrati se jasno določa, da ugotovitve upravne enote, ki zbira informacije o ustreznosti prijave posameznika in ugotovi, da ta prebiva na območju druge upravne enote, ne pomenijo odstopa postopka, temveč odstop upravne zadeve.

Cilj zakona je tudi odprava pomanjkljivosti, ki se nanašajo na določitev zakonskega prebivališča:

- za osebo, ki je obravnavana po zakonu, ki ureja pogoje in postopke za zaščito prič, saj oseba običajno iz razloga varnosti na prijavljenem naslovu stalno ne prebiva;
- za otroka, ki je nameščen v rejniško družino. V postopkih ugotavljanja stalnega prebivališča je namreč jasno, da takšen otrok prebiva na naslovu rejnika, prijava stalnega prebivališča na tem naslovu pa ni ustrezna rešitev, saj je namestitev otroka v rejniško družino v osnovi vedno začasna; ves čas namestitve se namreč spodbujajo pogoji za vrnitev otroka matični družini. Predlog zakona tako določa, da se v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče otroku, ki je nameščen v rejništvo, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ni mogoče prijaviti (na primer starši se odselijo v tujino na neznan naslov, starši ob selitvi na nov naslov otroka nočejo prijaviti in podobno), in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče, ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo;
- za tujca, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi in nima dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, ima pa veljavno dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje. Če mu po določbah ZPPreb-1 stalnega ali začasnega prebivališča ni mogoče prijaviti, se zanj izvede prijava zakonskega prebivališča, ki pa ima naravo začasnega prebivališča, na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno začasno prebivališče, ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo.

V praksi se je kot problematična izkazala tudi prijava posameznikov, ki prebivajo v domovih starejših občanov. Dom starejših občanov je praviloma stanodajalec, na naslovu katerega se izvajajo začasne prijave posameznikov. Vsi posamezniki, ki so nastanjeni v domovih, pa nimajo pogojev za ohranitev stalnega prebivališča na naslovu, kjer so stalno prebivali (stanovanje je denimo prodano, hiša porušena). V primeru, da bi se na naslovu doma starejših občanov izvedla prijava stalnega prebivališča s soglasjem doma, bi to lahko vplivalo na doplačevanje stroškov bivanja in oskrbe, ki bremenijo občino stalnega prebivališča. Navedeno bi pomenilo nesorazmerno obremenitev občin, ki imajo na svojem območju domove starejših občanov, v katerih so nastanjeni tudi posamezniki iz drugih občin. Glede na določbo 56. člena ZPPreb-1 s tem, ko se posameznik na naslov doma starejših občanov prijavi z odločbo v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča, prerazporeditev stroškov med občinami ostaja nespremenjena, posameznik pa lahko ima izvedeno prijavo stalnega prebivališča na naslovu, na katerem tudi resnično prebiva.

S predlogom zakona se spreminja postopek preverjanja resničnosti prijave. Ta se, glede na razloge, ki pogojujejo potrebo po preverjanju, deli na dve vrsti:

- a) Ugotovitveni postopek se na doslej veljavni način izvaja samo še za primere, ko ni predloženo soglasje starša, kadar se to zahteva in kadar stanodajalec, lastnik oziroma solastnik, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, temu ne dovoli prijave stalnega prebivališča. Prav tako se dopušča tudi možnost uvedbe ugotovitvenega postopka v drugih primerih dvoma, ki jih ni mogoče vnaprej opredeliti.
- b) Z namenom preprečevanja fiktivnih prijav se določa izdaja zavrnilne odločbe za posameznike, ki:

- se prijavljajo na stanovanjski del stavbe, ki nima določene hišne številke ali večstanovanjski del stavbe, ki nima določene številke stanovanja;
- se prijavljajo na del stavbe, ki ni stanovanjski oziroma ni namenjen nastanitvi;
- se prijavljajo na stanovanjski del stavbe oziroma del stavbe namenjene nastanitvi, ki ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča;
- ne predložijo dokazila o pravici do prebivanja na naslovu (pa ne gre za primere, da prijave ne dovoljuje stanodajalec, lastnik oziroma solastnik).

Pred izdajo zavrnilne odločbe upravna enota posameznika pozove k dopolnitvi vloge in mu da možnost za predložitev dokazila v osmih dneh. Če dokazilo ni predloženo, se v skrajšanem upravnem postopku izda zavrnilna odločba. Če posameznik predloži ustrezno dokazilo, ki izkazuje, da pogoje za prijavo ureja na geodetski upravi, četudi samo po sebi še ne pomeni tudi ureditve prostorskih evidenc (kot na primer dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb), upravna enota posamezniku prijavi samo začasno prebivališče na naslovu. Če posameznik podatke v prostorskih evidencah uredi, se prijava stalnega prebivališča zanj izvede, sicer pa se prijava z odločbo zavrne. Izjema je prijava otrok na naslovu, na katerem ima prijavljeno prebivališče že vsaj eden izmed staršev (na primer zatečeno stanje neustrezne namembnosti), saj se mu upravna enota prebivališče (takoj) prijavi, četudi pogoji za prijavo niso izpolnjeni. Ob prijavi drugega družinskega člana že prijavljenega posameznika (kot ožji družinski član štejejo polnoleten otrok, vnuk, zakonec ali partner v partnerski zvezi, zunajzakonski partner ali partner iz neskljenjene partnerske zveze, razvezani zakonec ali partner v partnerski zvezi, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina, pa tudi njihovi starši in stari starši), kadar niso izpolnjeni pogoji za prijavo, se uvede (klasični) postopek preverjanja resničnosti prijave, v katerem upravna enota družinskemu članu prijavi prebivališče na podlagi dokončne odločbe, če na naslovu prebiva.

Cilj zakona je tudi učinkovitejše vodenje postopkov:

- opredeljuje se možnost, da krajevno pristojna policijska postaja na podlagi pisne zahteve upravne enote preveri okoliščine dejanskega prebivanja stranke na naslovu, zaradi učinkovitega vodenja ugotovitvenega postopka ter zaščite uradnih oseb, ki vodijo postopke,
- ustavitev postopka, če posameznik v času trajanja postopka preverjanja resničnosti prijave prijavi stalno prebivališče na drugem naslovu.

## 2.2 Načela

Predlagatelj namerava s predlogom zakona uresničiti načelo točnosti in ažurnosti podatkov v registru prebivalstva, zato si prizadeva odpraviti pomanjkljivosti veljavne zakonodaje z vzvodi, ki bistveno zmanjšujejo možnosti fiktivne prijave prebivališča.

## 2.3 Poglavitne rešitve

### 2.3.1 Ponovna uvedba krajevne pristojnosti

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 111/07), ki je začel veljati 20. decembra 2007, je v želji po čim večji odpravi administrativnih ovir odpravil krajevno pristojnost za prijavo oziroma odjavo prebivališča, izdajo potrdil, prijavo začasnega odhoda z območja Republike Slovenije in vrnitev v Republiko Slovenijo ter določitev gospodinjске skupnosti. Za prijavno-odjavno obveznost je torej postala pristojna katera koli upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče

ali ga prijavlja. Za vodenje ugotovitvenega postopka in postopka preverjanja resničnosti prijave je bila še vedno pristojna upravna enota, v kateri ima posameznik prijavljeno prebivališče oziroma ga prijavlja.

Tovrstna rešitev se je v praksi izkazala za neustrezno. Ugotoviti je mogoče, da uradne osebe upravne enote (razen v primeru večjih upravnih enot) poznajo območje svoje upravne enote, zato je bistveno manjša možnost za fiktivne prijave večjega števila posameznikov na naslovu, na katerem do takšne prijave ne more in ne bi smelo priti (na primer za prijavo na naslovu nepremičnine, ki ima še veljavno hišno številko, a v naravi ne obstaja, ali za nerazumno veliko število prijavljenih posameznikov na naslovu objekta, ki glede na svojo velikost tega ne omogoča).

V praksi so bili zaznani tudi primeri, ko posameznik s prijavo na eni upravni enoti ni bil uspešen, pozneje pa jo je izvedla druga upravna enota. Upravnim enotam se je tako očitala neenotna praksa, kljub izvajanju iste zakonodaje in enotnih navodil. Pogosto so bile takšne prijave posledica spremenjenega obnašanja prijavitelja (ki je ob prijavi na drugi upravni enoti prilagodil svoja dokazila, izjavo in podobno).

Ponovna uvedba krajevne pristojnosti za prijavo stalnega ali začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje bo pripomogla k večji prepoznavnosti fiktivnih prijav in k prenehanju izvajanja navidezno neenotne prakse upravnih enot.

### 2.3.2 Uvedba površinskih standardov za število prijavljenih oseb na velikost uporabne površine stanovanja oziroma stanovanjskega objekta

Uvedba površinskih standardov, ki bodo določali dopustno število prijavljenih posameznikov na velikost uporabne površine stanovanja, lahko učinkovito preprečuje fiktivne prijave večjega števila posameznikov na enem naslovu.

Ob prijavi bo morala upravna enota v uradnih evidencah preveriti podatek o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini stavbe namenjene stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, ter število prijavljenih oseb na naslovu. Uradni osebi, ki izvaja prijavo, morata biti na razpolago podatek o velikosti uporabne površine, ki se bo v register stalnega prebivalstva prenašal iz evidenc Geodetske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetske uprave), in statistični podatek o številu oseb, ki imajo na naslovu že prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.

Površinski standardi, ki jih je v okviru aktivnosti MDS pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor in ki temeljijo na veljavni zakonodaji, ki že opredeljuje različne vrste površinskih normativov (Stanovanjski zakon, Pravilnik o minimalnih tehničnih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati bivalne enote, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, in Pravilnik o določitvi minimalnih standardov za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji), bodo sicer določeni v podzakonskem aktu.

### 2.3.3 Poenostavitev postopka preverjanja resničnosti prijave

Postopek preverjanja resničnosti prijave se trenutno izvaja kot ugotovitveni postopek, kadar:

- eden izmed staršev ne predloži soglasja iz petega odstavka 5. člena ZPPreb-1;
- stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča;
- posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena ZPPreb-1;
- stavba, na naslovu katere posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke;
- nepremičnina, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt;

- v drugih primerih, ko pristojni organ dvomi, da posameznik na naslovu, ki ga prijavlja, stalno prebiva (lahko tudi v primeru že izvedenega večjega števila prijav na naslovu).

Upravna enota za čas, dokler ne preveri resničnosti podatkov oziroma dokazil, posamezniku na naslovu prijavi začasno prebivališče. Če ugotovi, da na naslovu res prebiva, postopke s sklepom ustavi in mu prijavi stalno prebivališče, ki velja od dneva prijave začasnega prebivališča. Z dnem dokončnosti sklepa posamezniku tudi preneha začasno prebivališče. Če pa upravna enota ugotovi, da posameznik na naslovu ne prebiva, prijavo z odločbo zavrne. Z dnem dokončnosti odločbe posamezniku preneha začasno prijavljeno prebivališče na tem naslovu.

V praksi so postopki dolgotrajni (ni jih mogoče zaključiti v instrucijskem roku dveh mesecev, ki ga določa 222. člen Zakona o splošnem upravnem postopku), hkrati pa tudi neučinkoviti, saj se vabljene stranke in vabljene priče praviloma izogibajo sodelovanju v postopku, na vročena vabila se ne odzivajo ali pa vabil sploh ni mogoče vročiti, vabljene priče – tujci ne razumejo slovenskega jezika, pogosto je vprašljiva verodostojnost pričanja prič v postopku, njihove izjave pa so nemalokrat šablonske, vnaprej pripravljene oziroma dogovorjene. V času trajanja oziroma vodenja postopkov stranke postopka nemalokrat prijavijo prebivališče na drugi upravni enoti, na drugem naslovu ali pa, še pred koncem postopka, iz Slovenije odidejo.

Postopek preverjanja resničnosti prijave se zato poenostavlja tako, da bo omogočena hitrejša izdaja zavrnilne odločbe, izdane v skrajšanem upravnem postopku, in sicer v primerih:

- če posameznik ob prijavi ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu (pa ne gre za primer, ko prijave ne dovoljuje stanodajalec, lastnik ali solastnik, ki je posamezniku dovolil prebivati na naslovu);
- če stanovanjski del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, nima določene hišne številke ali večstanovanjski del stavbe nima določene številke stanovanja;
- če del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski del oziroma ni namenjen nastanitvi, ali
- če stanovanjski del stavbe oziroma del stavbe, namenjene nastanitvi ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča.

V tem primeru bo upravna enota posameznika pozvala, da v osmih dneh predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu oziroma dokazilo o določitvi hišne številke oziroma dokazilo, da je v katastru stavb napačen podatek o dejanski rabi dela stavbe ali uporabni površini dela stavbe, na naslovu, na katerem se prijavlja. Takšno dokazilo je lahko dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb.

Ob predložitvi dokazila, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, bo upravna enota posamezniku prijavila stalno prebivališče.

Ob predložitvi drugega ustreznega dokazila, kot je dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb, ki izkazuje, da posameznik podatke v prostorskih evidencah ureja, bo upravna enota posamezniku prijavila začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za čas enega leta. Če stavba na naslovu nima določene hišne številke ali številke stanovanja, se začasno prebivališče prijavi v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi. Ko bo geodetska uprava določila hišno številko ali številko stanovanja oziroma o popravila podatek o dejanski rabi dela stavbe ali uporabni površini dela stavbe v katastru stavb, bo upravna enota prijavo stalnega prebivališča izvedla, v primeru neizpolnjevanja pogojev (v roku enega leta po prijavi začasnega prebivališča) pa izdala zavrnilno odločbo. Zavrnilno odločbo bo lahko izdala tudi, če stranka dokazila ne bo

predložila v osmih dneh od prejema poziva za dopolnitev vloge.

### 2.3.4 Rešitve, ki odpravljajo druge pomanjkljivosti zakona

Med drugimi rešitvami, ki odpravljajo pomanjkljivosti zakona, zaznane v praksi, so:

- kot izjema, ob kateri soglasje drugega starša ob prijavi otroka ni potrebno, se dodaja tudi primer, ko se otroku prijavlja stalni naslov v tujini, če je drugi izmed staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji;
- zakon se usklajuje z Družinskim zakonikom s tem, ko določa, da se odvzeta roditeljska pravica in zadrževanje izvrševanja roditeljske pravice nadomeščata z odvzemom starševske skrbi in zadržanjem izvrševanja starševske skrbi;
- dopušča se popravek prvega naslova novorojenčka, ki je sicer določen po uradni dolžnosti, in sicer v 30 dneh od rojstva;
- določa se, da prijava od datuma rojstva otroka velja tudi, če je otrok vpisan v matični register, ki se vodi po zakonu, ki ureja matični register, in sicer v enem letu od rojstva;
- nabor dokazil, ki se predložijo ob prijavi prebivališča, se širi še na dokazilo o užitku, rabi ali služnosti stanovanja, dokazilo o stavbni pravici, in dokazilo o preužitku ki nedvoumno dokazujejo pravico do prebivanja na naslovu;
- posameznik, ki prijavlja prebivališče na naslov stanovanjskega dela stavbe, ki nima določene hišne številke, ali večstanovanjski del stavbe, ki nima določene številke stanovanja, se izenači s posameznikom, ki se prijavlja na nestanovanjski del stavbe ali na naslov, na katerem prijava zaradi nedoseganja normativa števila prijav na uporabno površino ni mogoča;
- prijava začasnega prebivališča se, do odločitve o vlogi, izvede tudi za tujca z vloženo prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah Zakona o tujcih dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji;
- stanodajalec se zavezuje, da bo ob prijavi navedel resnične podatke, hkrati pa se predpisuje, da je za kršitev določen prekrškovni organ upravna enota, za prekršek pa je predpisana globa v višini od 1.500 do 4.000 EUR za morebitno kršitev;
- s popravkom naslova člena se jasneje razmejuje postopek ugotavljanja stalnega prebivališča od predhodnega obveščanja o prijavi obveznosti, ki ima v tej fazi naravo druge upravne naloge;
- s popravkom se določa, da se odstopi upravna zadeva, in ne postopek;
- opredeljuje se možnost, da krajevno pristojna policijska postaja na podlagi pisne zahteve upravne enote, preveri okoliščine dejanskega prebivanja stranke na naslovu, zaradi učinkovitega vodenja ugotovitvenega postopka ter zaščite uradnih oseb, ki vodijo postopke,
- opredeljuje se možnost, da se osebi, obravnavani po zakonu, ki ureja pogoje in postopke za zaščito prič, zakonsko prebivališče določi tudi na predlog državnega tožilstva, policije ali centra za socialno delo;
- opredeljuje se možnost določitve zakonskega prebivališča za otroka, ki je nameščen v rejniško družino;
- upravna enota lahko določi zakonsko prebivališče tudi tujcu, ki ima dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno prebivanje in je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, in sicer v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča. V tem primeru ima zakonsko prebivališče, ki ima sicer naravo stalnega prebivališča, izjemoma tudi naravo začasnega prebivališča;
- če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da posameznik stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva, mu lahko prijavi stalno prebivališče na tem naslovu. Prijava na podlagi dokončne odločbe v postopku omogoča nespremenjeno izvajanje sofinanciranja po Zakonu o socialnem

- varstvu;
- tujca, ki nima dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje in se nastani v Republiki Sloveniji, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, pristojni policijski postaji prijavi lastnik ali solastnik nepremičnine;
  - tujec, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, a v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča, mora izvesti enako prijavno obveznost kot tujec s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in sicer prijavo pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, če namerava na naslovu prebivati več kot tri in ne več kot 90 dni.

### **3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA**

Finančne posledice v višini 65.000,00 EUR z DDV so enkratne in so povezane z nadgradnjo registra stalnega prebivalstva. Finančne posledice v višini 804.705,46 EUR z DDV letno so povezane z dodatnimi zaposlitvami na Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za javno upravo, ki bo moralo zagotoviti ustrezne kadrovske vire na upravnih enotah ter na Upravnem sodišču.

Zakon nima posledic za druga javna finančna sredstva.

### **4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET**

Skupna ocena finančnih posledic znaša 629.672,46 EUR, od tega so zagotovljene pravice porabe za Ministrstvo za notranje zadeve v skupni višini, 125.732,55 EUR, medtem ko pravice porabe za upravne enote v višini 369.722,46 EUR in Upravno sodišče v višini 133.950,00 EUR, niso zagotovljena in se bodo v kupni višini 503.672,46 EUR zagotavljale skladno s proračunskimi načeli. Manjkajoče pravice porabe za izvajanje potrebnih aktivnosti se bo zagotovilo z ustreznimi prerazporeditvami znotraj finančnih načrtov proračunskih uporabnikov.

Od tega ocenjeni stroški Ministrstva za notranje zadeve, ki bodo nastali enkratno in se nanašajo na tehnično implementacijo izvajanja zakona, znašajo 65.000,00 EUR z DDV.

### **5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE**

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

#### **5.1 Avstrija**

V Avstriji se v Centralnem registru prebivališč (nem. Zentrale Melderegister) vodijo tako stalna kot tudi druga (začasna) prebivališča. Definicija stalnega prebivališča je določena v avstrijski zvezni ustavi, in sicer je stalno prebivališče posameznika na tistem naslovu, na katerem se je iz dokazljivih okoliščin ali jasno razvidnih razlogov naselil, da bi si tam ustvaril središče svojih življenjskih interesov. Če so življenjski interesi posameznika, to so njegove delovne, poslovne in družbene vezi, deljeni na več različnih naslovov prebivališč, se kot stalno bivališče šteje tisto, do katerega ima posameznik prevladujoč bližnji odnos. Enako definicijo stalnega prebivališča

določa tudi avstrijski Zakon o prijavi prebivališča.

Stalno prebivališče se šteje kot navezna okoliščina za določanje pristojnosti uradov in pogosto tudi kot pogoj za prejemanje socialnih prispevkov. Lažne oziroma fiktivne prijave stalnih prebivališč so zato pogostejše kot lažne prijave začasnih prebivališč.

Avstrijski zakon o prijavi prebivališča določa tudi, katera prebivališča se uvrščajo med druga prebivališča. Prebivališče posameznika je pogojeno s prenočevanjem na naslovu, kjer se je iz dokazljivih okoliščin ali jasno razvidnih razlogov naselil in od koder začasno izvaja svoje življenjske interese. Tudi počitniško prebivališče, ki je uporabljeno le enkrat letno, bi ustrezalo temu pojmovanju, če so tam shranjeni predmeti.

Prijavna obveznost se izvaja na prijavnih uradih (nem. Meldebehörde). Pristojni prijavni organ na prvi stopnji je župan. Prijavni uradi so zavezani obveščanju v primeru domneve, da bi bil vnos v Centralni register prebivališč lahko nepravilen. Zlorabe se pogosteje zaznavajo pri navajanju stalnih kot začasnih prebivališč, in sicer tako, da posameznik pri nekem organu navaja drug naslov, kot je evidentiran v Centralnem registru prebivališč. V veliko primerih takšne zlorabe niso mogoče, saj so evidence različnih organov medsebojno povezane. Finančni uradi denimo uporabljajo podatke o prebivališču iz Centralnega registra prebivališč in jih ne morejo spreminjati sami. Fizična oseba lahko denimo pridobi prometno dovoljenje za tovorno vozilo le s stalnim prebivališčem, ki je shranjeno v Centralnem registru prebivališč.

Tudi pri izplačevanju finančnega nadomestila za brezposelnost se vedno izvede poizvedba v Centralnem registru prebivališč. Zakonodajalec je v nekaterih primerih preverjanje stalnega prebivališča predvidel kot podlago za uresničevanje določenih pravic, kot je na primer otroški dodatek, ki se izplačuje samo v primeru, da imata otrok in tisti, ki je za izplačilo dodatka zaprosil, prijavljeno enako stalno prebivališče.

V primeru prijave suma zlorabe prijavni uradi izvajajo nadzor. Nadzor lahko izvedejo tudi, če se jim navedbe tistega, ki prijavlja prebivališče, ne zdijo prepričljive. V primeru, da je posameznik prijavil prebivališče na naslovu, na katerem dejansko ne prebiva, se za prekršek kaznuje z denarno kaznijo do 726 EUR, pri ponovni kršitvi pa do 2.180 EUR. Fiktivno prebivališče se odjavi po uradni dolžnosti, če posameznik odjave ne naredi sam.

V Avstriji pogostosti fiktivnih prijav prebivališč ne morejo povezovati s posamezno kategorijo posameznikov oziroma tovrstnih statistik ne beležijo. Ker izvedba upravnih postopkov pri prijavi prebivališč spada v pristojnost občin, minister za notranje zadeve pa v tovrstnih zadevah izdaja le splošne smernice, na državni ravni nimajo statistike, niti pregleda nad morebitnimi razlogi za prijavo fiktivnih prebivališč.

V zvezi s površinskimi standardi za prijavo prebivališča v posamezni stanovanjski enoti se ločuje med prijavo prebivališča na prijavnem uradu in elektronsko prijavo. Po 1. marcu 2019 imajo državljani Avstrije, ki imajo državljansko kartico (nem. Bürgerkarte), možnost, da prijavijo prebivališče v Centralnem registru prebivališč preko svetovnega spleta. Po določenem številu prijav v enem stanovanju dodatne prijave niso več možne. Pri prijavi prebivališča na prijavnem uradu pa je dvom o prijavi odvisen od presoje urada. Vsak urad lahko, z namenom presoje, pri prijavi preveri, kdo je že prijavljen v tem stanovanju.

## 5.2 Slovaška

Za prijavo prebivališča mora posameznik, ki ima že prijavljeno prebivališče na Slovaškem, predložiti veljavno osebno izkaznico, v primeru posameznika, ki je mlajši od 18 let, pa mora njegov zakoniti zastopnik predložiti izpisek iz rojstne matične knjige. Če posameznik na Slovaškem nima prijavljenega prebivališča, mora predložiti veljavni potni list Slovaške republike. Ob prijavi prebivališča mora posameznik predložiti izpolnjeno vlogo za prijavo prebivališča, ime kraja in katastrsko ozemlje, osebni dokument lastnika nepremičnine ali druge upravičene osebe



ali številko parcele ali številko stavbe oziroma številko stanovanja in dokazilo o lastniški ali solastniški pravici. Če posameznik, ki prijavlja prebivališče, ni lastnik nepremičnine, mora predložiti soglasje lastnika ali vseh lastnikov nepremične za vpis prebivališča. Prebivališče se lahko prijavi le na naslov, ki je uradno zabeležen v centralni evidenci vseh veljavnih naslovov, zato obstoja naslova ni treba preverjati.

Tuji državljani, brez prebivališča na Slovaškem, morajo poleg osebnega dokumenta in drugih dokazov, kot so zdravstveno zavarovanje, pogodba o zaposlitvi, dokazilo o študiju, dokazilo o sklenitvi zakonske zveze s slovaškim državljanom in podobno, predložiti še izjavo tujca o lastništvu nepremičnine, najemno pogodbo z lastnikom nepremičnine ali drugo pooblaščen osebo, potrdilo o nastanitvi, ki ga pridobijo od namestitvene kapacitete (na primer hotel, hostel), izjavo fizične ali pravne osebe o nastanitvi tujca na ozemlju Slovaške republike in dokazilo o tem, da je oseba upravičena do uporabe nepremičnine, če gre za izjavo uporabnika nepremičnine. Pristojni oddelek policije zahteva tudi dokaz o lastniški pravici.

Na Slovaškem preverjajo namembnost namestitve, saj se v postopku izvede tudi pregled namestitve, da se ugotovi, ali ta izpolnjuje pogoje v skladu z odlokom Ministrstva za zdravstvo. Na podlagi navedenega odloka se preverjajo namestitvena zmogljivost in toaletni prostori, pri sostanovalcih ali sosedih pa se ugotavlja, ali prosilec dejansko stanuje na navedenem naslovu. Namestitev mora biti posamezniku zagotovljena vsaj šest mesecev oziroma za ves čas bivanja, če je to krajše od šest mesecev. Odlok Ministrstva za zdravje določa tudi standarde za prijavo prebivališča v stanovanjski enoti, in sicer 12 kvadratnih metrov na osebo za uporabnika stanovanja in šest kvadratnih metrov za vsako drugo osebo. Površina stanovanja mora biti vsaj 15 kvadratnih metrov.

Prijava prebivališča se na Slovaškem lahko zavrne pri začasnem prebivališču, in sicer iz naslednjih razlogov: če je prosilec iz tretje države nezaželena oseba, če obstaja utemeljen sum, da bo državljani tretje države lahko pri svojem bivanju v Slovaški republiki ogrozil varnost države, javni red ali javno zdravje, če državljani tretje države ne izpolnjuje pogojev za dodelitev začasnega prebivališča, če državljani tretje države navede neresnične podatke ali predloži ponarejene dokumente ali spremenjene dokumente druge osebe, če je državljani tretje države sklenil zakonsko zvezo iz koristiljublja, če se podatki v potnem listu ne ujemajo z dejanskim stanjem, če odobritev začasnega prebivališča ni v javnem interesu in v primeru, ko nastanitev v Slovaški republiki ne izpolnjuje pogojev za prijavo prebivališča.

S problematiko fiktivnih prijav prebivališč se Slovaška srečuje občasno. Fiktivna prijava prebivališča se preveri s pregledom navedene nastanitve oziroma z zbiranjem informacij pri fizičnih ali pravnih osebah (sosedje, ponudniki namestitve in podobno). Sistematično preverjanje nepravilnosti oziroma zlorab se na Slovaškem ne izvaja. Osebo, ki je prijavila svoje prebivališče na naslovu, na katerem ne stanuje, se lahko kaznuje z zavrnitvijo prijave prebivališča ali ukinitvijo prijavljenega prebivališča.

Slovaška zakonodaja in predpisi ne določajo kategorije posameznikov, za katere je fiktivno prebivališče dopustno. Povezava fiktivnih prebivališč z določeno skupino oseb ne obstaja. Glavni razlog za fiktivno prijavo prebivališča je pridobitev prebivališča.

### **5.3 Hrvaška**

Na Hrvaškem pogoje za prijavo in odjavo prebivališča, vodenje evidence podatkov o stalnem in začasnem prebivališču ter postopke za odjavo prebivališča po uradni dolžnosti ureja Zakon o prebivališču (»Uradni list«, št. 144/12, 158/13).

Po pravni definiciji sta stalno prebivališče (hrv. »prebivalište«) kraj in naslov v Republiki Hrvaški, kjer je oseba stalno naseljena zaradi uresničevanja svojih pravic in obveznosti, povezanih z življenjskimi interesi, kot so družinski, poklicni, gospodarski, socialni, kulturni in drugi interesi.

Začasno prebivališče (hrv. »boravište«) pa je kraj in naslov v Republiki Hrvaški, kjer oseba začasno prebiva, a se na tem naslovu ni stalno naselila. Začasno prebivališče mora biti registrirano, če bo trajalo več kot tri mesece.

Posamezniki morajo prijaviti vse spremembe, ki se nanašajo na stalno in začasno prebivališče (na primer spremembo naslova stalnega prebivališča v Republiki Hrvaški ali selitev v tujino, saj mora v tem primeru oseba odjaviti stalno prebivališče v Republiki Hrvaški).

Državljan mora v primeru prijave stalnega in začasnega prebivališča navesti točne in resnične podatke. Vsakršno drugačno ravnanje je protipravno in kaznivo ter povzroči odjavo iz baze podatkov o stalnem in začasnem prebivališču po uradni dolžnosti.

Glede zaznavanja problematike fiktivno prijavljenih prebivališč (ko oseba prijavi prebivališče na naslovu, na katerem dejansko ne prebiva) zakon predpisuje, da policijska uprava, na območju katere ima oseba prijavljeno stalno prebivališče, po uradni dolžnosti izda odločbo o odjavi prebivališča osebe, če s terenskim preverjanjem ugotovi, da oseba dejansko ne živi na prijavljenem naslovu, ali če jo o tem obvestijo javni organi in druge pravne in fizične osebe. Obstoj fiktivnih prijav se torej lahko zazna bodisi med izvedbo terenskega pregleda, pri katerem se ugotovi, da oseba ne živi na prijavljenem naslovu, bodisi z obvestilom policijski upravi, ki ga podajo drugi državni organi oziroma druge pravne in fizične osebe.

Pri odkrivanju fiktivnih prijav prebivališča se izvajajo naslednji ukrepi: državljani, za katere obstaja utemeljen sum, da ne živijo na prijavljenih naslovih, so pozvani, naj se izrečejo glede dejanskega prebivališča; izvajajo se terenski pregledi; državljani morajo paziti na rok veljavnosti dokumenta, s katerim dokazujejo svoje prebivališče. Zakon o prebivališču policijsko upravo, na območju katere ima oseba prijavljeno stalno prebivališče, pooblašča, da po uradni dolžnosti izda odločbo o odjavi prebivališča osebe, če s terenskim preverjanjem ugotovi, da oseba dejansko ne živi na prijavljenem naslovu. Policijska uprava in policijske postaje neprekinjeno opravljajo terenska preverjanja, da bi ugotovile, ali osebe dejansko živijo na prijavljenih prebivališčih. Informacije, da določena oseba ali osebe ne živijo na prijavljenem naslovu stalnega prebivališča, policijska uprava oziroma njene postaje prejemajo od pristojnih organov, pravnih ali fizičnih oseb ali pa do teh ugotovitev pridejo ob opravljanju svojega dela.

Postopki nadzora o naselitvi osebe na naslovu, ki ga prijavlja, se izvajajo vedno, kadar obstajajo informacije (obvestila) ali sum, da oseba ne živi na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča. V skladu z Zakonom o prebivališču mora posameznik pri prijavi stalnega oziroma začasnega prebivališča podati pisno izjavo, da se je nastanil v kraju in na naslovu kraja stalnega oziroma začasnega prebivališča. V primeru dvoma o izjavi ima pristojni organ pred evidentiranjem prijave pooblastilo, da na tem naslovu opravi terenski pregled in ugotovi verodostojnost izjave. Pristojni organ ne evidentira prijave kraja stalnega oziroma začasnega prebivališča, če med terenskim pregledom ugotovi neresničnost dane izjave ali če se vloga nanaša na neobstoječi naslov. Postopki preverjanja nastanitve osebe na določenem naslovu se izvajajo v okviru postopkov prijave prebivališča, če je podan sum glede dejanskega prebivanja, in naknadno, ko ima posameznik že prijavljeno stalno prebivališče, vendar na tem naslovu ne prebiva.

Zakon o prebivališču predpisuje tudi globe za prekrške, in sicer se z globo od 500,00 do 5.000,00 kun za prekršek kaznuje fizična oseba, ki v predpisanem roku ne prijavi svojega stalnega ali začasnega prebivališča ali zaradi izselitve iz Republike Hrvaške ne odpove prebivališča ali ne podaljša prošnje za prebivanje. Enako se kaznuje oseba, ki ob prijavi stalnega oziroma začasnega prebivališča napačno izjavi, da se je naselila v kraju in na naslovu svojega stalnega oziroma začasnega prebivališča. Kot izhaja iz navedenega, so v skladu z zakonom za osebe, ki so prijavile fiktivno prebivališče, predpisane denarne kazni in odjava prebivališča po uradni dolžnosti iz baze podatkov o stalnem in začasnem prebivališču. Fiktivna prijava se torej v skladu z Zakonom o prebivališču šteje kot prekršek, za katerega je predpisana

denarna kazen.

Fiktivnih prijav prebivališč ne morejo povezati z določeno skupino oseb (na primer tuji vozniki v mednarodnem prometu, tuji gradbeni delavci), saj na tem področju ni bilo nobenih raziskav. Nesporno je, da omenjena kategorija oseb zaradi narave dela pogosto ne živi na naslovu prijavljenega prebivališča, ampak to ne pomeni, da gre za fiktivno prijavo, če obstaja dejanska zveza osebe in naslova prijavljenega prebivališča (oseba prihaja na naslov prebivališča).

Obstaja nekaj razlogov, zaradi katerih ljudje prijavljajo fiktivno prebivališče, saj na prebivališču temelji niz pravnih predpisov, kot so denimo davčni predpisi, predpisi o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, predpisi o socialni varnosti in drugi.

Na Hrvaškem ne obstajajo predpisani površinski standardi za prijavo prebivališča v posamezni stanovanjski enoti (število oseb na velikost stanovanja). Kljub temu »Obrazec 1, zahtevek za prijavo prebivališča« vsebuje podatke o številu članov gospodinjstva, na katerega se posameznik prijavlja, in podatke o površini stanovanja, iz česar je mogoče ugotoviti, koliko oseb je prijavljenih na določeni površini stanovanja.

#### **5.4 Madžarska**

Pri prijavi naslova stalnega ali začasnega prebivališča na Madžarskem mora pristojni organ v registru preveriti identiteto državljanca, osebne podatke in naslov, ki ga je oseba prijavila v skladu z zakonom LXVI iz leta 1992. Preučiti mora obstoj pogojev, navedenih v zakonu, zlasti verodostojnost naslova, izpolnjevanje formalnih zahtev, kot izhajajo iz predpisanega obrazca za prijavo, skladnost z izjavo ponudnika nastanitve (na primer lastnika) in soglasje ponudnika nastanitve. Soglasje najemodajalca ni potrebno, če ima oseba, ki prijavlja naslov, veljavni dokument (na primer najemno pogodbo) ali javni dokument, ki ji daje pravico do uporabe stanovanja. Dokument je treba predložiti pristojnemu organu ob postopku prijave naslova. Resničnost navedenega naslova pristojni organ preveri na podlagi podatkov iz registra. Postopek prijave prebivališča ne zajema predvidene uporabe prostorov, temveč le resničnost narave prijavljenega naslova. V postopku registracije naslova pristojni organ lahko v registru prebivališč preveri tudi število oseb, ki dejansko prebivajo na naslovu, vendar to ne vpliva na prijavo naslova.

Namen registra prebivališč je, da je na voljo tako državljanom kot tudi državi, pravnim ali fizičnim osebam. Cilj registra je beležiti kontaktne podatke državljanov. Zakon LXVI poudarja deklarativno naravo registra prebivališč, v postopkih prijave naslova ne preučuje narave, velikosti in razporeditve stanovanja, vendar pa določa, da je stanovanje enakovredno stavbam, delom zgradb in prostorom, ki ne spadajo med prebivališča, in zagotavlja obstoj prebivališča na tem naslovu. Sicer bi to ogrozilo namen registra.

Oseba, ki živi na Madžarskem, mora v treh delovnih dneh po vselitvi ali izselitvi prijaviti svoj stalni ali začasni naslov. Občan mora sporočiti naslov, na katerem prebiva.

Vloga za prijavo se lahko zavrne v naslednjih primerih: če navedeni naslov ni resničen, če ponudnik nastanitve ni podpisal prijavnega obrazca – z izjemo, ki jo določa zakon, če manjka soglasje ponudnika nastanitve – z izjemo, ki jo določa zakon, če ponudnik nastanitve nima pravice dati izjave ali če prijava iz drugih razlogov ni v skladu z zakonskimi določbami o registraciji naslovov. Ob zavrnitvi prijave se vlagatelj naslov ne vpiše v javni register osebnih podatkov in naslovov.

Ministrstvo za notranje zadeve Madžarske po uradni dolžnosti spremlja postopke registracije naslovov na podlagi povratnih informacij državljanov in pristojnih organov. Da bi poenotilo prakso poročanja naslovov pristojnih organov in opozorilo na spremembe zakonodaje, občasno izda obvestila in sklepe o posameznih primerih.

Postopke v zvezi z neresničnim, fiktivnim naslovom državljana lahko sproži ponudnik nastanitve pri okrožnem uradu ali notarju lokalne uprave; lahko pa le po uradni dolžnosti opozori organ. Med postopkom pristojni organ po potrebi opravi inšpekcijski pregled na naslovu, na katerem je oseba prijavljena. Če se ugotovi, da naslov državljana ni resničen, bosta naslov in izkaznica, ki potrjujeta naslov, razveljavljena v registru osebnih podatkov in prebivališč.

Ministrstvo za notranje zadeve ugotavlja nepravilnosti pri prijavah s pregledom obrazcev za prijavo. Če je potreben popravek, obrazce za prijavo naslova vrne pristojnemu organu. To je lahko posledica razlik v vsebini podatkov v obrazcu za prijavo naslova in v registru.

Problematika lažnih prijav se rešuje v postopku prijave prebivališča. Če organ med postopkom prijave naslova ugotovi, da ta ni resničen, se vloga zavrne. Če do zavrnitve pride po prijavi naslova, se naslov in izkaznica, ki potrjujeta naslov, razveljavita v registru osebnih podatkov in prebivališč. Če se ugotovi, da je naslov državljana neresničen, in če oseba ne stanuje na naslovu, ki ga je prijavila, obstaja možnost razveljavitve naslova, ni pa dodatnih kazenskih, prekrškovnih ali upravnih sankcij.

Register prebivališč in osebnih podatkov ne vsebuje podatka o poklicu, zato podatki za določeno skupino oseb (tuji vozniki v mednarodnem transportu, tuji gradbeni delavci) niso na voljo.

Uradni postopek za razveljavitve fiktivnega naslova opravi notar ali okrožni urad. Register prebivališč in osebnih podatkov ne vsebuje podatkov o postopku, na primer razlogov za prijavo fiktivnega naslova.

## **5.5 Grčija**

V Grčiji doslej niso zaznali množičnih kršitev prijav prebivališča. Tujec (državljan EU) mora svoj naslov v Grčiji prijaviti na lokalni policijski postaji, pri tem pa kot dokaz lahko predloži pogodbo o najemu stanovanja, račun za elektriko na svoje ime in podobno. Organ posebej ne preverja, ali ulica dejansko obstaja, niti ne preverja velikosti stanovanja, namembnosti ali tega, kdo vse je na tem naslovu že registriran. V splošnem se registracija naslova državljanu EU ne zavrne.

Pri tujcih iz tretjih držav so preverjanja natančnejša, za to pa skrbi ministrstvo za imigracije, ki vodi postopek za pridobitev dovoljenja za prebivanje. V postopku policija dejansko lahko preveri, ali prosilec za dovoljenje za prebivanje živi na naslovu, ki ga je predložil, prav tako lahko opravi pogovore s sosedi in podobno. Če se ugotovi, da prosilec za dovoljenje za prebivanje tam ne živi, se mu zavrne vloga za dovoljenje za prebivanje in odda prijava na tožilstvo. Sodišče v primeru kršitev lahko naloži denarno ali celo zaporno kazen.

## **5.6 Nemčija**

V Nemčiji mora oseba, ki mora na podlagi Zveznega zakona o prijavi prijaviti prebivališče, ob prijavi od leta 2015 naprej predložiti potrdilo o vselitvi, ki ga poda stanodajalec – gre za dolžnost stanodajalca, da sodeluje v postopku prijave. Ta obveznost je bila leta 2002 sicer odpravljena, vendar je prišlo do pogostejše prijave fiktivnih prebivališč, saj so se osebe prijavljale na določenem naslovu, ne da bi tam dejansko živele. Da bi se to preprečilo, je bila z letom 2015 ponovno uvedena obveznost potrdila stanodajalca o dejanskem bivanju osebe na naslovu. Hkrati lastniki stanovanj in najemodajalci pridobijo pravico do vpogleda v register stalnega prebivalstva in lahko preverijo, kdo je prijavljen na njihovem naslovu. Če posameznik potrdila ne predloži, gre za upravni prekršek.

V postopku prijave imajo prijavni organi možnost preverjanja obstoja naslova, saj imajo na voljo katalog ulic v svoji občini. Imajo tudi zunanjo službo, ki lahko v okviru svojih kapacitet

(predvsem v sumljivem primeru) na terenu poišče naslov in preveri, ali oseba tam tudi dejansko živi.

V Nemčiji se ob prijavi prebivališča ne preverja namembnost stanovanja na naslovu (stanovanjska raba, poslovni objekt), niti se ne preverjata število že prijavljenih oseb na naslovu in velikost stanovanja, ker v nemškem prijavnem sistemu te informacije niso pomembne. V postopku prijave se preveri identiteta osebe, in sicer na podlagi osebnega dokumenta. Prijava se lahko zavrne v primeru, ko prijavni urad ugotovi, da oseba dejansko ne živi na navedenem naslovu.

V primeru zavrnitve prijave posameznik ni več v evidenci prebivalcev določene občine in posledično nima pravic do storitev, ki pripadajo tistim, ki imajo v občini prijavljeno prebivališče (na primer prosto mesto v vrtcu ali šoli). Prav tako lokalni organi niso pristojni za obravnavo vlog, kot so denimo vloge za socialne datjave.

V Nemčiji se srečujejo s problematiko fiktivnih prijav. Ali je oseba na naslovu prijavljena fiktivno, ugotavljajo z obvestili lastnikov stanovanj, najemodajalcev, sosedov, ciljanimi kontrolami (na primer tudi v sodelovanju z gradbenimi podjetji, kadar gre za nepremičnine v stanju razpada) in obvestili drugih organov (sum zlorabe pravice do storitev). Nadzor nad zlorabami pri prijavah se praviloma ne izvaja, če za to ne obstajajo konkretni razlogi.

V Nemčiji se osebi, pri kateri se ugotovi, da ne živi na naslovu, na katerem je prijavljena, naslov takoj odjavi po uradni dolžnosti. Dodatno se lahko osebo, ki se je fiktivno prijavila, kot tudi osebo (najemodajalca), ki je izdala lažno potrdilo o bivanju osebe na naslovu, kaznuje z globo. Kategorija posameznikov, za katere je fiktivna prijava dopustna, ne obstaja.

Fiktivne prijave prebivališč ne morejo povezati z določeno skupino oseb (na primer tuji vozniki v mednarodnem transportu, tuji gradbeni delavci). Omenjenim skupinam ljudi ni treba prijaviti naslova, če so v Nemčiji le kratkoročno – izjema od prijavne obveznosti.

V Nemčiji na splošno velja, da se mora oseba prijaviti na naslovu, na katerem dejansko živi. V nemškem pravu ob tem dejstvo, ali ima oseba pravico živeti na tem naslovu (na primer nima najemne pogodbe oziroma stavba ni namenjena za stanovanjsko rabo), ni pomembno. Fiktivna prijava tako obstaja s trenutkom, ko je oseba prijavljena na naslovu, na katerem dejansko ne živi.

Nemčija sicer nima centralnega registra prebivalstva. Prijava in odjava naslova v določeni občini sta mogoči izključno v tej občini, zato je občinam lažje imeti pregled nad prijavljenimi naslovi. Tudi vloge za socialne transferje je načeloma mogoče oddati samo pri krajevno pristojnem uradu. Sistem ima tako svoje prednosti, seveda pa tudi slabosti. Slabost sistema je predvsem v tem, da ni mogoče preprosto ugotoviti, ali ima ista oseba naslov prijavljen tudi v drugi občini. Mogoče pa je – ob ugotovitvi, da oseba dejansko ne živi na naslovu, na katerem je prijavljena – naslov po uradni dolžnosti izbrisati. Prijava in odjava naslova sta sicer dolžnost posameznika, takoj ko se na določenem naslovu naseli (v dveh tednih po naselitvi oziroma izselitvi).

## **5.7 Francija**

Francija nima registra stalnega prebivalstva in prijava prebivališča za francoske državljane ni obvezna. Civilni zakonik sicer dopušča možnost prijave prebivališča na občini, a se v praksi večinoma ne izvaja, razen v določenih postopkih, za katere je pristojna občina (na primer vpis otroka v vrtec ali šolo, vpis na seznam volivcev). Podatke o prebivališču določene osebe je zato v Franciji zelo težko pridobiti. Prebivališče se dokazuje z dokazili, kot so računi za elektriko ali telefon, potrdilo o plačani najemnini in potrdilo o prijavi dohodnine.

Vprašanje fiktivne prijave se v Franciji ne postavlja, saj iz naslova stalnega prebivališča ne izhaja nobena pravica, ki bi jo posamezna oseba lahko uveljavljala.

Kontrolni ukrepi se ne izvajajo, razen v primeru socialnih stanovanj oziroma če obstaja sum, da najemnik socialno stanovanje oddaja. Velikost oziroma število sob socialnega stanovanja se dodeli glede na število družinskih članov. Najemniki morajo vsako leto prijaviti število oseb, ki v stanovanju prebivajo, in njihove prihodke. V primeru suma, da gre za kršitve določb najemne pogodbe, lahko stanovanjski sklad pogodbo prekine, zagrožena kazen za kršitev pa znaša 9000 evrov. Najemnik ima sicer pravico, da v stanovanje začasno nastani drugo osebo, pod pogojem, da s tem seznanjeni stanovanjski sklad in Blagajno za družinske prispevke (CAF), če je prejemnik socialne pomoči. Stanovanjski sklad lahko v nekaterih primerih odobri podnajem socialnega stanovanja, zlasti če je najemnik starejši od 60 let ali invalid.

V zasebnih stanovanjih zaradi zaščite pravice do zasebnega življenja število stanovalcev ni omejeno. Če je klavzula o omejenem številu stanovalcev navedena v najemni pogodbi, se ta šteje za nično.

## 5.8 Danska

Na Danskem nacionalno registracijo prebivališča v danskem sistemu civilne registracije (CPR) opravi lokalni organ (98 občin) v skladu z Uredbo o zakonu o sistemu civilne registracije. Namen CPR-ja je zagotoviti, da so vsi registrirani po tej uredbi na naslovu, kjer dejansko prebivajo.

Prebivališče pomeni kraj (nastanitev), kjer oseba redno spi, kadar ni začasno odsotna zaradi počitnic, službenih potovanj, bolezni ali podobnega, in kjer ima svoje premoženje.

Če organ sumi, da oseba ni bila pravilno registrirana, lahko sproži postopke za odpravo napake ali nepravilnosti. Pri preiskovanju bivalnih okoliščin oseb lahko lokalni organ od posameznika, poleg informacij, do katerih je upravičen v skladu z drugo zakonodajo, zahteva tudi naslednje podatke: podrobnejši opis bivalnih okoliščin, izjavo lastnika hiše ali najemnika o tem, kdo živi v njihovi stavbi ali stanovanju. Pridobi lahko tudi podatke od podjetij, ki opravljajo poštna storitve, telekomunikacij, zasebnih stanovanjskih združenj in društev, skladov za zavarovanje za primer brezposelnosti, sindikatov in bank.

V preiskavi bivalnih razmer lahko lokalni organ pridobi informacije v elektronski obliki od drugih javnih organov. Te informacije je mogoče dobiti kot del obdelave posameznega primera ali kot del splošnega iskanja za namene nadzora.

Vsak posameznik, ki se preseli, mora spremembo prebivališča opraviti v petih dneh po selitvi. Oseba, ki tega ne stori v zakonskem roku, je lahko kaznovana. Posamezniki, ki se na Dansko preselijo iz tujine, lahko opravijo registracijo naslova le, če bo bivanje na Danskem trajalo več kot tri mesece. Posamezniki, ki se na Dansko preselijo iz druge nordijske države, morajo prijaviti prebivališče le, če bo njihovo bivanje na Danskem trajalo več kot šest mesecev.

Enako velja za osebe, ki so državljani države EU/EGP ali Švice, pa tudi za njihove družinske člane, za katere veljajo predpisi Evropske skupnosti o prostem pretoku, ustanavljanju in izmenjavi storitev in podobno, vendar niso državljani države EU/EGP ali Švice (državljeni tretjih držav).

Druge osebe, ki se preselijo na Dansko, prijavijo prebivališče, če bo njihovo bivanje trajalo več kot tri mesece. Oseba, ki se preseli, mora prebivališče prijaviti v novi občini prebivališča najpozneje pet dni po izpolnitvi pogojev. Prijava lahko vključuje tudi člane gospodinjstva, ki se istočasno selijo in izpolnjujejo pogoje za registracijo.

Kratki obiski v tujini ne pomenijo prekinitve rokov za bivanje na Danskem, če zadevna oseba v navedenem obdobju večinoma spi na Danskem. Če ima lokalni organ poseben razlog, da dvomi, da bo bivanje na Danskem trajalo več kot tri mesece, lahko lokalna oblast počaka z registracijo naslova, razen če lahko zadevna oseba predloži verodostojna dokazila, da bo bivanje trajalo zahtevan čas.

Za osebe, ki na Danskem prvič prijavljajo naslov in imajo izdano dovoljenje za prebivanje, se šteje, da so izpolnile pogoj vsaj trimesečnega bivanja.

V zvezi s selitvijo znotraj Danske, selitvijo v tujino in selitvijo na Dansko iz tujine morajo lokalne oblasti izvajati lokalne nadzorne ukrepe v skladu z izvršnim redom o Zakonu o sistemu civilne registracije. V zvezi s selitvijo po Danski in selitvijo v tujino se poroča z uporabo rešitve digitalnega poročanja, ki jo da na voljo ustrezna občina (digitalna samopostrežba). Rešitev za digitalno poročanje ima lahko lokalne nadzorne ukrepe. Za dodatne informacije o lokalnih nadzornih ukrepih in lokalnih nadzornih ukrepih na splošno se veleposlaništvo lahko obrne na lokalno občino.

Pri prijavi prebivališča posameznika se lahko uporabljajo samo naslovi v uradnem danskem registru naslovov (DAR). Prebivališče pomeni kraj (nastanitev), kjer oseba redno spi, kadar ni začasno odsotna zaradi počitnic, službenih potovanj, bolezni ali podobnega, in kjer ima svoje premoženje. Za prijavo prebivališča se lahko uporabljajo tudi poslovni prostori, hotel ali poletna hiša. Tako predvidena uporaba prostorov ni ključnega pomena za to, ali se naslov lahko uporablja za prijavo prebivališča.

Število že prijavljenih oseb na določenem naslovu ali velikost hiše ali stanovanja ni ključnega pomena za to, ali se naslov lahko uporablja za prijavo prebivališča, lahko pa lokalnim oblastem da razlog za razširjeni nadzor.

Prijava prebivališča se lahko zavrne, če obstaja kakršen koli dvom o tem, ali zadevna oseba prebiva na naslovu. V tem primeru mora organ najprej raziskati zadevo.

S problematiko fiktivnih prijav se srečujejo, pri čemer so lokalne oblasti odgovorne za preprečevanje in odkrivanje takih primerov. Osebo, ki je prijavila svoje prebivališče na naslovu, na katerem ne stanuje, se lahko sankcionira.

Fiktivna prijava prebivališča ni dopustna za nobeno kategorijo posameznikov. Ministrstvo za socialne zadeve in notranje zadeve nima podlage za povezavo fiktivnih prijav prebivališč z določeno skupino, vendar se po njegovih izkušnjah lahko zgodi fiktivna prijava, ko oseba zamenja prebivališče na Danskem, da bi si pridobila socialne ugodnosti.

## **5.9 Finska**

Na Finskem posamezniku pri prijavi prebivališča ni treba predložiti nobenih dokazil. Zadostuje podana izjava, da nekdo prebiva na določenem naslovu. Naslov, na katerega se posameznik prijavlja, mora obstajati v registru. Ob prijavi prebivališča se ne preverja namembnost stanovanja na naslovu. Tudi število že prijavljenih oseb na naslovu in kvadratura stanovanja se ob prijavi ne preverjata, saj ni določenih površinskih standardov za prijavo prebivališča. Obstaja pa možnost preverbe, če se presodi, da je na določenem naslovu v majhnem stanovanju prijavljenih preveč oseb.

Prijava prebivališča se zavrne, če posameznik prijavi prebivališče na naslovu, ki v registru ne obstaja. Pri zavrnitvi prijave je posledica le, da posameznik na naslovu ne more prijaviti prebivališča.

Problematika fiktivnih prijav prebivališč se zaznava le naključno, ni pa vzpostavljen poseben

sistem oziroma zaščita. Postopkov nadzora o naselitvi osebe na naslovu, ki ga prijavlja, ne izvajajo in tudi ne ugotavljajo nepravilnosti oziroma zlorabe pri prijavah.

Osebo, ki je prijavila prebivališče na naslovu, na katerem ne prebiva, samo odjavijo s tega naslova. Zaradi lažne prijave bi sicer po zakonu lahko izdali plačilni nalog, vendar se v praksi to ne izvaja.

Kategorija posameznikov, za katere je fiktivna prijava dopustna, ne obstaja. V preteklosti se je dogajalo, da so prijave napačnih naslovov prijavljali predvsem tuji gradbeni delavci, vendar pa v zadnjih letih tega ne zaznavajo več. Razlogi za prijavo fiktivnih prebivališč so zelo različni, od popolnoma nepomembnih do organiziranega kriminala.

## **5.10 Švedska**

Na Švedskem se ob prijavi prebivališča preverja obstoj naslova. Davčna uprava od Lantmäteriet tedensko prejema posodobitve glede veljavnih naslovov na Švedskem. Davčna uprava lahko med drugim preveri oziroma zahteva tudi dokazila, soglasja lastnikov in najemne pogodbe, če je to potrebno, nima pa informacij glede namembnosti lokacij, kjer se prijavlja prebivališče, ampak le informacijo, za katere vrste zgradbo gre.

Ob prijavi prebivališča se preverjata število že prijavljenih oseb na naslovu in kvadratura stanovanja. Davčna uprava ima smernice za preverbo spremembe naslovov. Standardi za prijavo prebivališča v stanovanjski enoti ne obstajajo.

Prijava prebivališča se lahko zavrne, če oseba po zakonu ne bi smela biti registrirana na določenem naslovu ali če je preverjeno, da dejansko ne prebiva na naslovu. Vlogo je mogoče zavrniti tudi, če oseba ne more dokazati svoje pravice do prebivanja (na Švedskem). V tem primeru se osebi ne prijavi prebivališče v register prebivalstva kot njen uradni naslov. Če oseba še ni vpisana v register prebivalstva, bo zavrnitev pomenila tudi, da ne bo prejela osebne identifikacijske številke.

S problematiko fiktivnih prijav se na Švedskem srečujejo. Če je oseba na naslovu prijavljena lažno, lahko davčno agencijo o tem obvesti oseba, ki dejansko živi na navedenem naslovu, ali pa drugi organi. Davčna agencija preuči primer in včasih izvede obiske naslova, kjer posamezniki živijo ali bi lahko domnevali, da živijo. Nepravilnosti oziroma zlorabe pri prijavah ugotavljajo denimo z uporabo ocen na podlagi tveganj.

Problematiko lažnih prijav rešujejo z davčno agencijo, ki lahko nadzira in preiskuje primere in ima pri tem več različnih ukrepov. Davčna agencija lahko v nekaterih primerih poda tudi kazensko prijavo, saj se lahko šteje za kaznivo dejanje, če v register prebivalstva vnese nepravilne podatke ali če ne izpolni obveznosti prijave naslova. Če sodišče ugotovi, da je dejanje predložitve napačnih podatkov v register prebivalstva kaznivo dejanje, lahko naloži globo ali zaporno kazen.

Kategorije posameznikov, za katere je fiktivna prijava dopustna, niso zaznane, zato fiktivne prijave prebivališč ne moremo povezati z določeno skupino oseb.

## **6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA**

### **6.1 Presoja administrativnih posledic**

#### **a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov**

Zaradi ponovne uvedbe krajevne pristojnosti bodo prijave prerazporejene po upravnih enotah v



skladu s številom prebivalcev posamezne upravne enote, razbremenjene pa bodo tiste upravne enote, na katerih so storitve izvajali posamezniki iz drugih upravnih enot.

Z namenom preprečevanja fiktivnih prijav se ob prijavah prebivališč na območju Republike Slovenije uvaja obvezno preverjanje podatka o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini dela stavbe ter števila prijavljenih oseb na naslovu. Navedeno bo postopke prijave podaljšalo. Tehnične rešitve preverjanja bodo zagotovljene tako, da bodo podatki, ki so potrebni za prijavo, razvidni neposredno v registru stalnega prebivalstva, torej brez potrebe po preverjanju podatkov v ločenih evidencah geodetske uprave.

Zmanjšalo se bo število postopkov preverjanja resničnosti prijave, saj se bodo ti uvajali samo še v primerih, ko eden izmed staršev ne bo predložil soglasja ob prijavi otroka, če stanodajalec, lastnik oziroma solastnik posamezniku dovoli prebivati na naslovu, ne dovoli pa prijave in v drugih primerih dvoma, ki jih ni mogoče vnaprej opredeliti.

Na novo se postavlja koncept odločanja upravne enote v primerih, ko:

- posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu (pa to ni posledica prepovedi prijave, ki jo izreče stanodajalec, lastnik ali solastnik);
- stanovanjski del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, nima določene hišne številke ali večstanovanjski del stavbe nima določene številke stanovanja;
- del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski del oziroma ni namenjen nastanitvi ali
- stanovanjski del stavbe oziroma del stavbe, namenjene nastanitvi ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča.

Prijava na takšen naslov se bo izvedla samo izjemoma, če se bo na naslov enega ali obeh staršev prijavljala otrok, ki ga starši morajo preživljati.

Sicer bo upravna enota posameznika pozvala, da v osmih dneh predloži dokazilo (dokazilo o pravici do prebivanja, dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb).

Če dokazila v osmih dneh ne bo predložil (kar ne bo mogel storiti posameznik, ki se prijavlja fiktivno), bo upravna enota prijavo z odločbo zavrnila.

Če bo posameznik predložil dokazilo, da ima pravico do prebivanja na naslovu, ki ga prijavlja, mu bo upravna enota prijavila stalno prebivališče z dnem predložitve dokazila.

Če bo posameznik v osmih dneh predložil dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb, bo upravna enota posamezniku na naslovu, ki ga prijavlja, prijavila začasno prebivališče (v primeru, da se prijava izvaja na naslov, ki nima določene hišne številke, se začasno prebivališče prijavi do ravni naselja oziroma ulice), za čas enega leta. Ko bo geodetska uprava določila hišno številko ali številko stanovanja oziroma o popravila podatek o dejanski rabi dela stavbe ali uporabni površini dela stavbe v katastru, bo upravna enota postopek prijave zaključila s prijavo stalnega prebivališča na naslovu (z dnem popravka podatkov oziroma določitve hišne številke).

Prijavo bo upravna enota zavrnila z odločbo, izdano v skrajšanem upravnem postopku, v dveh primerih: če posameznik v osmih dneh ne bo predložil ustreznega dokazila (dokazilo, da ima pravico do prebivanja na naslovu, ki ga prijavlja, če naslov izpolnjuje pogoje za prijavo, dokazilo da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra

stavb) in če v roku enega leta niso izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča (torej v tem letu ni določena hišna številka, številka stanovanja ali popravljene podatki v nepremičninskih evidencah geodetske uprave).

Izjema bo veljala za prijavo prebivališča otroka na naslov, ki je enak že prijavljenemu naslovu enega ali obeh staršev (avtomatska prijava otroka, tudi polnoletnega otroka, ki so ga starši dolžni preživljati) ter ožjega družinskega člana že prijavljenega posameznika na takšen naslov. Kadar se bo na naslov, ki ne izpolnjuje pogojev za prijavo, želel prijaviti ožji družinski član, bo upravna enota uvedla »klasični« postopek preverjanja resničnosti prijave, v skladu z določbami veljavnega zakona.

#### **b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov**

Stanodajalec, ki izvaja začasne prijave na naslov nastanitvenega objekta, mora ob prijavi navesti resnične podatke, sicer njegovo ravnanje pomeni storitev prekrška.

Tujec, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, a v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča, mora izvesti enako prijavno obveznost kot tujec s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, to je prijavo pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, če namerava na naslovu prebivati več kot tri in ne več kot 90 dni.

### **6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki**

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

### **6.3 Presoja posledic za gospodarstvo**

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

### **6.4 Presoja posledic za socialno področje**

Ponovna uvedba krajevne pristojnosti vpliva na (zmanjšuje) možnost izbire posameznika, na območju katere upravne enote bo urejal svojo prijavno obveznost. Ne glede na navedeno so vse storitve povezane s prijavno-odjavno obveznostjo tudi preko portala eUprava.

Posameznik lahko svojo pravico do prebivanja na naslovu dokazuje tudi s predložitvijo dokazila o užitku, rabi ali služnosti stanovanja, dokazila o stavbni pravici in dokazila o preužitku.

Prijava prebivališča se v skladu s predlogom zakona tako zavrne tudi v primeru, ko posameznik dejansko živi (in ima tudi urejene pogoje za prebivanje) na naslovu, ki še nima določene hišne številke ali številke stanovanja ali pa raba ni ustrezno urejena v evidencah geodetske uprave (ni stanovanjska oziroma ni namenjena nastanitvi) oziroma je v evidencah geodetske uprave napačen podatek o kvadraturi uporabne površine. V tem primeru mora posameznik predhodno urediti podatke o nepremičnini v evidencah geodetske uprave.

Uvajajo se ustreznejše rešitve prijav otrok in novorojenčkov, s tem ko se določata nova izjema neobveznega soglasja starša (če je eden izmed staršev tujec brez prebivališča v Republiki Sloveniji) in rok, v katerem se lahko po uradni dolžnosti določen naslov novorojenčka na zahtevo staršev popravi.

Dopušča se prijava zakonskega prebivališča osebe, ki je obravnavana po določbah Zakona o zaščiti prič, otroka v rejništvu in tujca z urejenim statusom začasnega prebivanja v Republiki Sloveniji, če je ta žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi.

V postopku ugotavljanja stalnega prebivališča se omogoča prijava stalnega prebivališča posameznika, ki stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva.

### **6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja**

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

### **6.6 Presoja posledic za druga področja**

Ker predlog zakona pogojuje prijavo prebivališča z urejenostjo naslova v evidencah geodetske uprave, bo dolgoročno vplival tudi na urejenost podatkov o hišnih številkah, namembnosti in uporabni površini.

### **6.7 Izvajanje sprejetega predpisa**

Sprejeti zakon bo v obliki usmeritev in navodil predstavljen ciljni skupini, to je uradnim osebam, pristojnim za izvrševanje zakona na upravnih enotah.

Širši javnosti bo zakon predstavljen v medijih in na svetovnem spletu.

Ministrstvo za notranje zadeve bo spremljalo izvajanje sprejetega predpisa preko analitičnih statističnih podatkov o številu prijav prebivališč po različnih merilih ter številu uvedenih in rešenih postopkov. Hkrati se bo izvajanje zakona spremljalo v okviru strokovnih nadzorov nad delom upravnih enot.

### **6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona**

Drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

## **7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA**

Predlog zakona je bil objavljen na portalu e-uprave, podportalu e-demokracija dne 3. 11. 2020. Na predlog zakona sta se odzvala Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, ki sta izpostavila, da se v praksi vedno pogosteje srečujejo s primeri, ko pripornica oziroma obsojenka, ki je tujka, v zavodu za prestajanje kazni rodi otroka. Takega otroka glede na obstoječo zakonodajo ne morejo vključiti v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja, dokler ta nima urejenega prebivališča v Republiki Sloveniji. Glede na to, da je z obstoječo zakonodajo že omogočeno, da otrok največ do starosti dveh let lahko biva skupaj z mamo obsojenko v zaporu (58. in 62. člen Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij), je nujno, da se mu v tem obdobju tudi zagotovi vse ustrezne pogoje, da se ga lahko vključi v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja in se mu na ta način zagotovi ustrezno zdravstveno oskrbo. Podan je bil predlog, da bi se mu v vmesnem času določilo zakonsko prebivališče na naslovu zavoda, kjer mati prestaja pripor oz. zapor, pri čemer bi to zakonsko prebivališče imelo naravo začasnega prebivališča.

Predloga nismo upoštevali. Težave se pojavljajo v primeru, če se v zavodu za prestajanje kazni rodi otrok tujki, ki v Republiki Sloveniji nima urejenega statusa, saj nima dovoljenja za prebivanje, izdanega skladno z Zakonom o tujcih, torej materi, ki tudi sama ne izpolnjuje predpogoja za prijavo stalnega ali začasnega prebivališča po Zakonu o prijavi prebivališča. Otroku matere, ki sama izpolnjuje pogoj za prijavo prebivališča, se namreč naslov stalnega ali začasnega prebivališča določi po uradni dolžnosti na podlagi šestega odstavka 5. člena oz. četrtega odstavka 10. člena Zakona o prijavi prebivališča. Sistemsko Zakon o prijavi prebivališča omogoča prijavo stalnega ali začasnega prebivališča tujca, ki se vodi v registru stalnega prebivalstva, izključno za tujce z urejenim statusom skladno z Zakonom o tujcih, torej z

izdanim dovoljenjem za začasno ali stalno prebivanje (oziroma na drugi podlagi, ki mu dovoljuje prebivanje po tem zakonu). Za ostale tuje državljane, ki prebivajo na območju Republike Slovenije, pa velja obveznost prijave in odjave gosta, ki je opredeljena v IX. poglavju Zakona o prijavi prebivališča. Če bi predlog upoštevali, bi izjemoma dovolili prijavo prebivališča tujcu pod popolnoma drugačnimi pogoji. Hkrati bi uvedli rešitev, ki uvaja fiktivno prijavo na naslov iz razloga, da bi lahko otrok, tuj državljan uveljavljal pravico do oskrbe in zavarovanja samo zato, ker se ta pogojuje s prijavo prebivališča. Cilj zakona je zmanjšanje števila in preprečevanje fiktivnih prijav, do katerih pogosto privede ravno zato, ker predpisi na različnih področjih pravice neustrezno navezujejo na prijavo prebivališča. Podana je bila ocena, da bi bila ustrežnejša rešitev sprememba zakonodaje, ki onemogoča uveljavljanje nujno potrebnih pravic otrok tujih pripornic oziroma obsojenk, to je na način, da se teh pravic ne pogojuje s prijavo prebivališča, temveč z drugimi dejanskimi okoliščinami (rojstvo v zavodu za prestajanje kazni).

#### **8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN**

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe, ki bi za svoje sodelovanje prejele plačilo.

#### **9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES**

- Aleš Hojs, minister,
- Franc Kangler, državni sekretar,
- dr. Anton Olaj, državni sekretar,
- Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka,
- Iris Jeglič, Direktorat za upravne notranje zadeve, sekretarka,
- mag. Alenka Colja, vodja Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine, sekretarka.

## II. BESEDILO ČLENOV

### 1. člen

V Zakonu o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16) se v 2. členu v 4. točki na koncu besedila dodata vejica in besedilo »oziroma začasno prebivališče, če je določeno v skladu s petim odstavkom 19. člena tega zakona«.

Na koncu 18. točke se pika nadomesti s podpičjem in doda nova 19. točka, ki se glasi:

»19. »uporabna površina dela stavbe« je tisti del površine dela stavbe, ki ustreza namenu in uporabi stanovanjske rabe oziroma nastanitve in je evidentirana v nepremičninskih evidencah Geodetske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava).«.

### 2. člen

V 4. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za prijavo stalnega prebivališča, prijavo začasnega prebivališča in določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prijavlja stalno ali začasno prebivališče.«.

Za prvim odstavkom se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Za prijavo in odjavo začasnega prebivališča iz 9. člena tega zakona je pristojna upravna enota, na območju katere stanodajalec posamezniku prijavlja oziroma odjavlja začasno prebivališče.

(3) Za odjavo začasnega prebivališča, spremembo naslova za vročanje v Republiki Sloveniji, prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembo naslova v tujini je pristojna upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče.«.

Dosedanji drugi do sedmi odstavek postanejo četrti do deveti odstavek.

### 3. člen

V 5. členu se v prvem odstavku za besedo »prebivanje« doda besedilo »oziroma potrdilom o prijavi stalnega prebivanja (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za stalno prebivanje)«.

V petem odstavku:

– se za 2. točko doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. otroku prijavlja stalni naslov v tujini, pa je drugi od staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji;«;

– dosedanje 3. do 6. točka postanejo 4. do 7. točka;

– se dosedanja 7. točka, ki postane 8. točka, spremeni tako, da se glasi:

»8. mu je odvzeta starševska skrb;«;

– se v dosednji 8. točki, ki postane 9. točka, besedilo »roditeljsko pravico« nadomesti z besedilom »starševsko skrb«.

V devetem odstavku se doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Če starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik novorojenčka v 30 dneh od rojstva prijavi na drug naslov, kjer stalno prebiva, se šteje, da ima novorojenček na prijavljenem naslovu stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva.«.

Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Prijava od datuma rojstva novorojenčka velja, če je vpisan v matični register, ki se vodi po zakonu, ki ureja matični register, v enem letu od rojstva.«.

#### 4. člen

V 6. členu se v tretjem odstavku na koncu stavka pred piko dodata vejica in besedilo »delu stavbe mora biti določena hišna številka, delu večstanovanjske stavbe pa mora biti določena tudi številka stanovanja«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Del stavbe ali del večstanovanjske stavbe, na katerem posameznik prijavlja stalno prebivališče, mora biti namenjen stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, njegova uporabna površina pa mora dosegati površinske standarde za prijavo prebivališča, ki jih predpiše minister, pristojen za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister) v soglasju z ministrom, pristojnim za stanovanjske zadeve.«.

#### 5. člen

V 7. členu se v četrtem odstavku za besedo »pogodba« dodata vejica in besedilo »dokazilo o užitku, rabi ali služnosti stanovanja, dokazilo o stavbni pravici, dokazilo o preužitku«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ob prijavi stalnega prebivališča upravna enota z vpogledom v podatke registra prebivalstva preveri podatek o dejanski rabi dela stavbe, uporabni površini dela stavbe, namenjene stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, ter število prijavljenih oseb na naslovu, na katerega se prijavlja stalno prebivališče.«.

Dosedanji sedmi odstavek, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Prijava iz prvega odstavka tega člena je mogoča tudi prek enotnega državnega portala e-uprava, do katerega uporabnik dostopa in se identificira z uporabo sredstva elektronske identifikacije, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja.«

#### 6. člen

V 8. členu se v prvem odstavku besedilo »tretjega in četrtega odstavka« nadomesti z besedilom »tretjega, četrtega in petega odstavka«.

V drugem odstavku se besedilo »prvega in tretjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega, drugega in četrtega odstavka«.

#### 7. člen

V 9. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Določba prejšnjega odstavka se za tujca uporablja le v primeru, ko ima veljavno dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja, vizum za dolgoročno bivanje ali vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini, za državljana pa, če ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini.«.

V tretjem odstavku se za besedo »ki« doda besedilo »nima vložene prošnje v skladu s prejšnjim odstavkom in«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ob prijavi je treba navesti resnične podatke.«.

## 8. člen

V 10. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja, vizumom za dolgoročno bivanje ali vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ki ne prebiva pri stanodajalcu ali gostitelju, upravni enoti prijavi začasno prebivališče na naslov, kjer začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne naselitve. Tujec, ki nima vložene prošnje, pa na naslovu že prebiva in pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje šele po naselitvi na tem naslovu, prijavi začasno prebivališče v osmih dneh od dneva njegove vročitve. Če začasno prebiva zunaj naslova začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi novo začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.«.

V četrtem odstavku se doda nov četrti stavek:

»Če starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik novorojenčka v 30 dneh od rojstva prijavi na drug naslov, kjer začasno prebiva, se šteje, da ima novorojenček na prijavljenem naslovu začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini od datuma rojstva.«.

## 9. člen

V 12. členu se v prvem odstavku besedilo »ali 24. člena« nadomesti z besedilom »člena, tretjega in petega odstavka 23. člena ali 24. člena«.

V drugem odstavku se na koncu drugega stavka ped piko doda besedilo »ali vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji«.

V četrtem odstavku se na koncu stavka pred piko dodata vejica in besedilo »delu stavbe določena hišna številka, delu večstanovanjske stavbe pa določena tudi številka stanovanja.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Del stavbe ali del večstanovanjske stavbe, na katerem posameznik prijavlja začasno prebivališče, mora biti namenjen stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, njegova uporabna površina pa mora dosegati površinske standarde, določene za prijavo prebivališča v skladu s četrtem odstavkom 6. člena tega zakona.«.

#### 10. člen

V 13. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ob prijavi upravna enota z vpogledom v podatke registra stalnega prebivalstva preveri podatek o dejanski rabi dela stavbe, uporabni površini dela stavbe, namenjene stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, ter število prijavljenih oseb na naslovu, na katerega se prijavlja začasno prebivališče.«.

V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane osmi odstavek, se črta besedilo »oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister)«.

#### 11. člen

V 14. členu se v četrtem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Navedeno velja tudi za prijavo začasnega prebivališča tujca z vloženo prošnjo za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja, ki mu po določbah zakona iz prejšnjega odstavka dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji.«.

#### 12. člen

V 15. členu se v drugem odstavku beseda »sedmega« nadomesti z besedo »osmega«.

#### 13. člen

V 16. členu v prvem odstavku:

– se 6., 7. in 8. točka spremenijo tako, da se glasijo:

»6. z dnem dokončnosti odločbe iz drugega, tretjega, četrtega, petega, šestega in sedmega odstavka 21. člena tega zakona,  
7. z dnem dokončnosti sklepa iz četrtega in petega odstavka 22. člena tega zakona,  
8. z dnem dokončnosti odločbe iz šestega odstavka 22. člena tega zakona,«;

– se za 8. točko doda nova 9. točka, ki se glasi:

»9. z dnem dokončnosti odločbe iz osmega odstavka 23. člena tega zakona,«;

– dosedanji 9. in 10. točka postaneta 10. in 11. točka.

V četrtem odstavku se 9. točka spremeni tako, da se glasi:

»9. z dnem dokončnosti odločbe iz tretjega, petega in šestega odstavka 21. člena tega zakona.«.

#### 14. člen

V 17. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Prijava in odjava začasnega prebivališča je mogoča tudi prek enotnega državnega portala e-uprava, do katerega uporabnik dostopa in se identificira z uporabo sredstva elektronske identifikacije, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja.«.



## 15. člen

V 18. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »(obvestilo o obveznosti prijave in postopek ugotavljanja stalnega prebivališča)«.

V šestem odstavku se beseda »postopek« nadomesti z besedilom »upravna zadeva«.

Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Krajevno pristojna policijska postaja na podlagi pisne zahteve upravne enote, z namenom ugotovitve okoliščin dejanskega prebivanja v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča, zbira informacije, ali stranka postopka na naslovu dejansko prebiva, ter o tem pisno obvesti upravno enoto, ki je dala zahtevo.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek.

## 16. člen

V 19. členu se v tretjem odstavku drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Osebi, obravnavani po zakonu, ki ureja pogoje in postopke za zaščito prič, žrtvi nasilja v družini ali žrtvi trgovine z ljudmi se lahko zakonsko prebivališče določi tudi na predlog državnega tožilstva, policije ali centra za socialno delo.«.

Za tretjim odstavkom se dodata nova četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče otroku, ki je nameščen v rejništvo, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče, ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo.

(5) Upravna enota v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tujcu, ki ima dovoljenje začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno prebivanje in je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, če mu po določbah tega zakona stalnega ali začasnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno začasno prebivališče, ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo. To zakonsko prebivališče ima naravo začasnega prebivališča.«.

Dosedanji četrti odstavek postane šesti odstavek.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane sedmi odstavek, se besedilo »drugega in tretjega odstavka« nadomesti z besedilom »drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka«.

Dosedanji šesti odstavek postane osmi odstavek.

## 17. člen

V 21. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča iz 18. člena tega zakona ugotovi, da posameznik stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi stalno prebivališče na naslov, na katerem posameznik dejansko stalno prebiva. Stalno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.«.

Dosedanji drugi do šesti odstavek postanejo tretji do sedmi odstavek.

## 18. člen

Naslov V. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

»V. Preverjanje resničnosti prijave prebivališča in zavrnitev prijave prebivališča«.

## 19. člen

V 22. členu v drugem odstavku:

- se na koncu 2. točke vejica nadomesti z besedo »ali«;
- se črtajo 3., 4. in 5. točka;
- dosedanja 6. točka postane 3. točka.

V tretjem odstavku se črta drugi stavek.

Četrty in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(4) Če upravna enota ugotovi, da so podatki oziroma dokazila resnična, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi, posamezniku pa prijavi stalno prebivališče. Stalno prebivališče velja od dneva prijave začasnega prebivališča. Z dnem dokončnosti sklepa posamezniku preneha začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka.

(5) Če upravna enota ugotovi, da je posameznik v času trajanja postopka preverjanja resničnosti prijave prijavil stalno prebivališče na drug naslov, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi. Prijavljeno začasno prebivališče iz tretjega odstavka tega člena velja do dne prijave stalnega prebivališča.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Če upravna enota ugotovi, da posameznik stalno ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča. Z dnem dokončnosti odločbe posamezniku preneha začasno prebivališče iz tretjega odstavka tega člena.«.

## 20. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen  
(zavrnitev prijave stalnega prebivališča)

(1) Če posameznik ne izpolnjuje pogojev za prijavo stalnega prebivališča, ker:

1. ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona, pa ne gre za primer iz 2. točke drugega odstavka prejšnjega člena,
2. stanovanjski del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, nima določene hišne številke ali v večstanovanjskem delu stavbe ni določene številke stanovanja,
3. del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski del stavbe oziroma ni namenjen nastanitvi, ali
4. stanovanjski del stavbe oziroma del stavbe, namenjene nastanitvi ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča v skladu s četrtyim odstavkom 6. člena tega zakona, ga upravna enota pozove, da v osmih dneh predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona, ki ga ne more preveriti sama, oziroma dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma vložil zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek upravna enota prijavi stalno prebivališče, kadar gre za prijavo stalnega prebivališča otroka na naslov, ki je enak že prijavljenemu naslovu enega ali obeh staršev. Navedeno velja tudi za polnoletnega otroka, ki so ga starši dolžni preživljati.

(3) Če niso izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča iz prvega odstavka tega člena, na naslov pa se prijavlja ožji družinski član že prijavljenega posameznika, upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave iz prejšnjega člena. Kot ožji družinski član štejejo polnoletni otrok, vnuk, zakonec ali partner partnerske zveze, zunajzakonski partner ali partner iz neskljenjene partnerske zveze, razvezani zakonec ali partner partnerske zveze, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina, pa tudi njihovi starši in stari starši.

(4) Če posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena predloži dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona, pa ne gre za primer iz 2. točke drugega odstavka prejšnjega člena, upravna enota posamezniku prijavi stalno prebivališče z dnem predložitve dokazila, če so izpolnjeni tudi pogoji za prijavo stalnega prebivališča iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Če posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena predloži ustrezna dokazila iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka tega člena, upravna enota z dnem predložitve dokazila prijavi začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za čas enega leta. Če stavba na naslovu nima določene hišne številke ali številke stanovanja, se začasno prebivališče prijavi v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi.

(6) Upravna enota posamezniku prijavi stalno prebivališče, če so v obdobju enega leta iz prejšnjega odstavka izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča. Prijava stalnega prebivališča velja od dneva določitve hišne številke ali številke stanovanja oziroma popravka podatka o dejanski rabi dela stavbe ali uporabni površini dela stavbe v nepremičninskih evidencah geodetske uprave. S prijavo stalnega prebivališča posamezniku preneha začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka.

(8) Upravna enota z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča, če:

1. posameznik v roku iz prvega odstavka tega člena ne predloži ustreznega dokazila iz 1., 2., 3. ali 4. točke prvega odstavka tega člena,
2. v obdobju enega leta iz petega odstavka tega člena niso izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča.

(9) Z dnem dokončnosti odločbe iz prejšnjega odstavka posamezniku preneha začasno prebivališče iz petega odstavka tega člena.«.

## 21. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

### »24. člen

(postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča in zavrnitev prijave začasnega prebivališča)

(1) Za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča in zavrnitev prijave začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe 22. in 23. člena tega zakona. Navedeno velja tudi za prijavo začasnega prebivališča, ki ga prijavi stanodajalec v skladu z 9. členom tega zakona, razen v primeru prijave začasnega prebivališča v zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih. Dokazno breme o izpolnitvi pogojev za prijavo iz prvega odstavka prejšnjega člena tega zakona ima stanodajalec.

(2) Drugi odstavek prejšnjega člena se smiselno uporablja tudi za prijavo začasnega prebivališča rejenca na naslov rejnika.«.

## 22. člen

V 26. členu se na koncu šestega odstavka pred piko doda besedilo »ali če je otroku določeno zakonsko prebivališče.«.

#### 23. člen

V 27. členu se za besedo »e-uprava« doda vejica, besedilo »z elektronskim podpisom, ki ustreza lastnoročnemu podpisu, skladno z zakonom, ki ureja elektronski podpis in elektronsko poslovanje« pa se nadomesti z besedilom »do katerega uporabnik dostopa in se identificira z uporabo sredstva elektronske identifikacije, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja.«.

#### 24. člen

V 35. členu se v četrtem odstavku besedilo »dovoljenj za prebivanje ter izdanih dovoljenjih za prebivanje« nadomesti z besedilom »ali podaljšanje dovoljenj za prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja ter izdanih dovoljenjih za prebivanje in potrdilih o prijavi prebivanja«.

V sedmem odstavku se za besedo »naslovi« dodata vejica in besedilo »podatki o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini dela stavbe, namenjene stanovanjski rabi oziroma nastanitvi,«.

#### 25. člen

V 41. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Tujca, ki nima dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje in se nastani v Republiki Sloveniji, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, ne glede na trajanje nastanitve prijavi pristojni policijski postaji lastnik ali solastnik nepremičnine, v kateri se tujec nastani, najpozneje v treh dneh po prehodu državne meje in v treh dneh po spremembi nastanitve, odjavi pa pred odhodom. Če se tujec na policijski postaji prijavi osebno, ob prijavi predloži soglasje lastnika ali solastnika nepremičnine, v kateri se nastani, in njegove kontaktne podatke, preko katerih policist soglasje preveri.«.

V tretjem odstavku se doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Navedeno velja tudi za tujca, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno prebivanje, pa v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča.«.

#### 26. člen

V 44. členu se v četrtem odstavku besedilo »prvega in tretjega« nadomesti z besedilom »prvega, tretjega in petega«.

#### 27. člen

V 45. členu se v prvem odstavku v:

- 4. točki vejica za besedo »oseba« nadomesti z besedo »ali« in črta besedilo »ali stanodajalec«;
- 5. točki besedilo »lastnik, solastnik ali stanodajalec« nadomesti z besedilom »lastnik ali solastnik«;
- 11. točki beseda »peti« nadomesti z besedo »šesti«.

V drugem odstavku:

– se za 1. točko dodata novi 2. in 3. točka, ki se glasita:

»2. ki ob prijavi ali odjavi ne navede resničnih podatkov (peti odstavek 9. člena tega zakona),

3. stanodajalec, ki posamezniku omejuje prijavno obveznost (šesti odstavek 7. člena in šesti odstavek 13. člena tega zakona),«;

– dosedanji 2. in 3. točka postaneta 4. in 5. točka.

#### 28. člen

V 49. členu se v 1. točki besedilo »tujec, ki se« nadomesti z besedilom »lastnik ali solastnik nepremičnine, ki tujca«.

### PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

#### 29. člen

(postopki, ki so bili začetni pred uporabo tega zakona)

(1) Postopki iz 22. in 23. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16), začetni pred začetkom uporabe tega zakona, se končajo v skladu z določbami Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16).

(2) Začasno prebivališče, prijavljeno na podlagi tretjega odstavka 22. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16) iz razloga iz 4. točke drugega odstavka 22. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16), preneha po enem letu od uveljavitve tega zakona.

#### 30. člen

(rok za določitev površinskih standardov za prijavo prebivališča)

Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za stanovanjske zadeve, izda predpis iz novega četrtega odstavka 6. člena zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

#### 31. člen

(uveljavitev in uporaba zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece od njegove uveljavitve. Do takrat se uporablja Zakon o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16).

### **III. OBRAZLOŽITEV**

#### **K 1. členu**

2. člen ZPPreb-1 v 4. točki podaja definicijo zakonskega prebivališča. Zakonsko prebivališče je stalno prebivališče, ki se posamezniku določi v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na naslovu občine ali centra za socialno delo. Predlog zakona to definicijo dopolnjuje, saj je skladno s predlogom zakona zakonsko prebivališče lahko tudi začasno prebivališče, če je določeno po petem odstavku 19. člena. Ta namreč dopušča možnost, da upravna enota določi zakonsko prebivališče tudi tujcu, ki ima dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno prebivanje in je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, in sicer v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča. V tem primeru ima zakonsko prebivališče izjemoma lahko tudi naravo začasnega prebivališča.

Predlog zakona zaradi razumevanja definira tudi uporabno površino dela stavbe, ki je tisti del površine dela stavbe, ki ustreza namenu in uporabi stanovanjske rabe oziroma nastanitve in je evidentirana v nepremičninskih evidencah Geodetske uprave Republike Slovenije. Vrste dejanske rabe dela stavbe (stanovanjska, druga) so sicer določene v Pravilniku o vrstah dejanskih rab dela stavbe in vrstah prostorov, ki pripadajo delu stavbe (Uradni list RS, št. 22/19 in 46/19) in bodo (kot so v nepremičninskih evidencah geodetske uprave) razvidne tudi v registru stalnega prebivalstva.

#### **K 2. členu**

4. člen ZPPreb-1 ne določa krajevne pristojnosti za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji. Za navedene vrste prijav, kakor tudi za prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembe naslova v tujini, je trenutno pristojna katera koli upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ali ga prijavlja oziroma odjavlja.

Ponovna uvedba krajevne pristojnosti je eden izmed glavnih vzvodov preprečevanja fiktivnih prijav, zato se s predlogom zakona krajevna pristojnost ponovno uvaja, in sicer za prijavo stalnega prebivališča, prijavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje. Za prijavo prebivališča bo pristojna tista upravna enota, na območju katere bo posameznik prijavljal stalno ali začasno prebivališče. Za prijavo in odjavo začasnega prebivališča, ki ju mora izvajati stanodajalec, bo pristojna tista upravna enota, na območju katere stanodajalec posamezniku prijavlja oziroma odjavlja začasno prebivališče. Če bo imel en stanodajalec svoje namestitvene prostore na lokacijah različnih upravnih enot, bo moral prijavo izvajati na različnih upravnih enotah, in ne na lokaciji svojega sedeža.

Za prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembo naslova v tujini krajevne pristojnosti ni. Kot to velja že sedaj, je pristojna katera koli upravna enota, diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije v tujini.

Krajevne pristojnosti tudi ni za odjavo začasnega prebivališča in za spremembo naslova za vročanje. Ob predpostavki, da je naslov za vročanje lahko samo že prijavljeno stalno ali začasno prebivališče na območju Republike Slovenije, namreč samo sprememba naslova za vročanje s stalnega prebivališča na začasno prebivališče ali obratno ne more privedi do zlorab oziroma povzročiti nove fiktivne prijave, kot to ne more tudi odjava začasnega prebivališča.

#### **K 3. členu**

V predlogu prvega odstavka 5. člena ZPPreb-1 se zaradi poenotenja z določbami Zakona o tujcih izrecno vključuje tudi tujce s potrdilom o prijavi stalnega prebivanja, kar pa v praksi že velja.

Pri izvajanju 5. člena ZPPreb-1 so bile zaznane težave v praksi, ko se je izvajala prijava stalnega naslova otroka, državljan Republike Slovenije, v tujini. Pogosto gre za primere, ko je državljan Republike Slovenije samo eden od otrokovih staršev, drug od staršev pa je tujec, ki v Sloveniji nima urejenega statusa, niti tukaj ni nikoli prebival. V takšnih primerih je, za prijavo otroka na naslovu v tujini, zahteva za obvezno predložitev soglasja drugega starša neživljenjska, saj soglasja običajno ni mogoče pridobiti. Iz navedenega razloga se kot izjema, ob kateri soglasje drugega starša ob prijavi otroka ni potrebno, dodaja tudi primer, ko se otroku prijavlja stalni naslov v tujini, če je drugi od staršev tujec, ki nima prijavljenega prebivališča v Republiki Sloveniji.

Med izjemami, ob katerih soglasje drugega od staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, veljavni zakon v 7. in 8. točki petega odstavka določa tudi primera, ko je staršu odvzeta poslovna sposobnost ali roditeljska pravica in kadar je zadržan izvrševati roditeljsko pravico. Zaradi uskladitve z novim Družinskim zakonikom se popravek 7. in 8. točke izvaja tako, da se določa, da soglasje starša ni potrebno, če mu je odvzeta starševska skrb in če je zadržan izvajati starševsko skrb. Družinski zakonik določa, da pripada starševska skrb drugemu od staršev zgolj v primeru, če eden od staršev ni več živ ali ni znan ali če mu je odvzeta starševska skrb. Skladno z določbami Družinskega zakonika lahko sodišče posameznika postavi pod skrbništvo (odvzem poslovne sposobnosti), pri čemer mora sodišče določiti tudi obseg pravnih poslov, ki jih posameznik ne bo mogel opravljati samostojno. Če je posameznik postavljen pod skrbništvo zgolj v določenem delu (npr. razpolaganje s premoženjem), ni razlogov, da se takemu posamezniku zaradi tega odvzame možnost, da sodeluje pri odločitvi o prijavi prebivališča svojemu mladoletnemu otroku.

Deveti odstavek 5. člena ZPPreb-1 določa, da se šteje, da ima novorojenček, ki se mu prijavlja prvo prebivališče, stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva. Šesti in sedmi odstavek tega člena določata, kateri naslov se šteje kot naslov novorojenčka. Stalno prebivališče novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji, je enako stalnemu prebivališču matere oziroma stalnemu prebivališču očeta, če mati v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča. Stalni naslov novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji ali tujini, v tujini je enak stalnemu naslovu matere v tujini, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, oziroma stalnemu naslovu očeta v tujini, kadar mati nima stalnega naslova v tujini. Življenjski primeri izvajanja veljavnega zakona v praksi so pokazali, da navedena rešitev ni ustrezna takrat, ko se otrok rodi materi, ki še ni prijavila stalnega prebivališča na drugem naslovu (običajno je to naslov očeta), čeprav takoj po rojstvu z otrokom prebiva na tem naslovu, popravek naslova za nazaj pa ni mogoč. Ker na območju Republike Slovenije različne občine ob rojstvu otroka staršem dajejo različne ugodnosti ali prispevke, starši pogosto želijo popravek naslova, ki pa trenutno ni mogoč. Predlog zakona zato dopušča popravek naslova novorojenčka, ki je sicer določen po uradni dolžnosti, in sicer v 30 dneh od rojstva.

Pomanjkljivost veljavnega zakona je tudi rok za določitev naslova novorojenčka po uradni dolžnosti. Otroci, ki so rojeni v tujini, so lahko priglasi v državljanstvo in vpisani v matični register s časovnim zamikom daljšega obdobja. Tako se lahko zgodi, da ob prvem vpisu rojstva v matični register ni mogoče govoriti o vpisu novorojenčka, temveč o vpisu otroka. Od rojstva otroka v tujini pa do njegovega vpisa v matični register lahko pride tudi do situacij, ko se je naslov otroka v tujini že spreminjal. Predlog zakona tako določa, da prijava od datuma rojstva otroka velja tudi, če je otrok vpisan v matični register, ki se vodi po zakonu, ki ureja matični register, in sicer v enem letu od rojstva.

#### **K 4. členu**

Predlog zakona ustrezno dopolnjuje 6. člen ZPPreb-1, ki določa pogoje prijave in opredeljuje, da mora biti naslov, na katerem posameznik prijavlja stalno prebivališče, določen v registru prostorskih enot. S predlogom se ureja tudi pomanjkljivost veljavnega zakona z izrecnim zapisom, da mora biti delu stavbe določena hišna številka, delu večstanovanjske stavbe pa

tudi številka stanovanja. Del stavbe ali del večstanovanjske stavbe, na katerem posameznik prijavlja stalno prebivališče, mora biti namenjen stanovanjski rabi (stanovanje, stanovanje v večstanovanjski stavbi, samski dom itd.) oziroma nastanitvi (hostel, hotel, kmečki turizem, planinska kočica, druga gostinska raba za nastanitev inp.), njegova uporabna površina pa mora dosegati površinske standarde za prijavo prebivališča.

V skladu z novo ureditvijo (spremenjeni 23. člen zakona) se bo namreč prijava stalnega prebivališča zavrnila brez ugotovitvenega postopka, če posameznik v predpisanem roku ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu, ki ga želi prijaviti, če stanovanjski del stavbe v registru prostorskih enot nima določene hišne številke ali del večstanovanjske stavbe nima določene številke stanovanja, če del stavbe ni stanovanjski del stavbe oziroma ni namenjen nastanitvi ali če ta ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča. V 7. členu se določa, da upravna enota te pogoje preverja v uradnih evidencah, pogoji kot taki pa se določajo v spremenjenem 6. členu zakona.

Ker bo presežen standard možnega števila prijavljenih oseb na velikost uporabne površine dela stavbe razlog za zavrnitev prijave, se v 6. členu dodaja tudi pooblastilo za izdajo podzakonskega akta, ki bo urejal površinske standarde za prijavo prebivališča. Pravilnik bo izdal minister za notranje zadeve v soglasju z ministrom za okolje in prostor.

#### **K 5. členu**

Četrty odstavek 7. člena ZPPreb-1 določa, da mora posameznik ob prijavi stalnega prebivališča predložiti dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, štejejo izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca. Upravna enota v uradnih evidencah preveri podatek o lastništvu oziroma solastništvu, če je to potrebno. Predlog zakona nabor dokazil širi še na dokazilo o užitku, rabi ali služnosti stanovanja, dokazilo o stavbni pravici in dokazilo o preužitku, ki nedvoumno dokazujejo pravico do prebivanja na naslovu. Navedene stvarne pravice skladno z določbami Stvarnopravnega zakonika, kot tudi preužitek skladno z določbami Obligacijskega zakonika, se namreč lahko nanašajo na nepremičnino, v kateri je mogoče prebivati. Imetniki teh pravic bodo lahko pravico do prebivanja na naslovu izkazovali s pogodbami ali izpiski iz zemljiške knjige. Na podlagi četrtega odstavka 13. člena ZPPreb-1 se smiselno enako izvaja tudi postopek prijave začasnega prebivališča.

Kot pomemben element preprečevanja fiktivnih prijav se v predlogu zakona na novo določa obveznost, da ob prijavi stalnega prebivališča upravna enota v uradnih evidencah preveri podatek o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini dela stavbe, ter število že prijavljenih oseb na tem naslovu. Podatki bodo uradni osebi razpoložljivi neposredno v registru stalnega prebivalstva, saj zakon določa povezavo registra stalnega prebivalstva z evidencami geodetske uprave in neposredno pridobivanje podatkov iz te evidence. Na podlagi že izvedenih preteklih prijav bo uradna oseba lahko razpolagala tudi s podatkom o številu že izvedenih prijav stalnih in začasnih prebivališč na posameznem naslovu.

Predlog zakona tudi ustrezneje opredeljuje prijavo prek enotnega državnega portala e-uprava, do katerega uporabnik dostopa in se identificira z uporabo sredstva elektronske identifikacije, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja.

#### **K 6. členu**

8. člen ZPPreb-1 ureja prenehanje prijave stalnega prebivališča. Zaradi preostalih sprememb zakona se v predlogu spreminja sklicevanje na 21. člen ZPPreb-1.

#### **K 7. členu**

9. člen ZPPreb-1 v drugem odstavku določa prijavno obveznost stanodajalca za tujca z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za



dolgoročno bivanje. Dosedanje izvajanje ZPPreb-1, ki zagotavlja kontinuiteto naslova tujca z vloženo vlogo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja do njene odločitve, je temeljila na določbah Zakona o tujcih, na podlagi katerih se za pravočasno vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanje izda potrdilo, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji do odločitve o prošnji. S tem, ko je vložena prošnja izenačena z že izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje oziroma potrdilom o prijavi prebivanja, morajo biti zagotovljeni tudi enaki pogoji prijave začasnega prebivališča. To pomeni, da se prijava začasnega prebivališča ali njegova sprememba lahko izvede tudi v primeru prošnje ali vloge za izdajo ali podaljšanje dovoljenja oziroma izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, če gre za dejansko nastanitev tujca na območju Republike Slovenije. Predlog zakona to izrecno določa.

Ker lahko fiktivne prijave izvaja tudi stanodajalec, se 9. člen ZPPreb-1 z novim petim odstavkom dopolnjuje z obveznostjo stanodajalca, da ob prijavi navede resnične podatke. Takšna obveznost v tretjem odstavku 7. člena in tretjem odstavku 13. člena sicer že zavezuje posameznika, ki prijavo izvaja sam. Novi obveznosti sledi tudi dopolnitev 45. člena kazenske določbe, pri čemer je posameznik za prekršek kaznovan z globo od 200 do 600 eurov, stanodajalec pa z globo od 1.500 do 4.000 eurov.

#### **K 8. členu**

10. člen ZPPreb-1 v drugem odstavku določa prijavno obveznost posameznika – tujca z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje. Dosedanje izvajanje ZPPreb-1, ki zagotavlja kontinuiteto naslova tujca z vloženo vlogo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja do njene odločitve, je temeljila na določbah Zakona o tujcih, na podlagi katerih se za pravočasno vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanje izda potrdilo, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji do odločitve o prošnji. S tem, ko je vložena prošnja izenačena z že izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje oziroma potrdilom o prijavi prebivanja, morajo biti zagotovljeni tudi enaki pogoji prijave začasnega prebivališča. To pomeni, da se prijava začasnega prebivališča ali njegova sprememba lahko izvede tudi v primeru prošnje ali vloge za izdajo ali podaljšanje dovoljenja oziroma izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, če gre za dejansko nastanitev tujca na območju Republike Slovenije. Predlog zakona to izrecno določa.

Četrti odstavek 10. člena ZPPreb-1 določa, da je začasno prebivališče novorojenčka tujca, rojenega v Republiki Sloveniji, enako začasnemu prebivališču matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji ali stalnega naslova v tujini, oziroma začasnemu prebivališču očeta, kadar mati nima niti začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji. Novorojenčku se začasno prebivališče prijavi po vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje. Šteje se, da ima novorojenček začasno prebivališče od datuma rojstva. Predlog zakona določa, da lahko tudi po prijavi začasnega prebivališča (enaka novost se uvaja tudi pri prijavi stalnega prebivališča) novorojenčka tujca starša v 30 dneh od rojstva otroka prijavita na drug naslov, kjer začasno prebiva, prijavljen naslov pa velja od rojstva otroka (to je pomembno na primer v primerih izgube pravice do denarne pomoči ob rojstvu otroka).

#### **K 9. členu**

12. člen ZPPreb-1 določa pogoje prijave začasnega prebivališča. V prvem odstavku so navedeni primeri, ko ima lahko posameznik izjemoma hkrati prijavljeni dve začasni prebivališči. Poleg primera posameznika, ki je v postopku preverjanja resničnosti prijave, in posameznika, ki je nastanjen v zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih, se v povezavi z vsebino novega tretjega odstavka 23. člena dodajajo tudi primeri, ko upravna enota uvede

postopek preverjanja resničnosti prijave, če se na naslov, ki ne izpolnjuje pogojev za prijavo (naslov nima določene hišne številke oziroma številke stanovanja, ni stanovanjske rabe oziroma ni namenjen nastanitvi ali pa kvadratura glede na določene površinske normative ne omogoča dodatne prijave) prijavlja ožji družinski član že prijavljenega posameznika.

Dopolnitev drugega odstavka na enak način kot dopolnitev drugega odstavka 9. člena in drugega odstavka 10. člena ureja prijavo začasnega prebivališča za tujca z vloženo prošnjo za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje, izdajo ali obnovo potrdila o prijavi prebivanja, ki se mu po določbah Zakona o tujcih dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji.

Dopolnitev četrtega odstavka in dodan peti odstavek sledita dopolnitvi pogojev prijave stalnega prebivališča, kot je določena v 6. členu predloga zakona, in določata pogoje za prijavo začasnega prebivališča.

#### **K 10. členu**

13. člen ZPPreb-1 določa način prijave začasnega prebivališča. Predlog vsebuje enake dopolnitve, kot so te, ki se nanašajo na 7. člen zakona, ki ureja prijavo stalnega prebivališča. Kot pomemben element preprečevanja fiktivnih prijav se v predlogu zakona na novo določa obveznost, da upravna enota tudi ob prijavi začasnega prebivališča v uradnih evidencah preveri podatek o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini dela stavbe, ter število že prijavljenih oseb na tem naslovu. Podatki bodo uradni osebi razpoložljivi neposredno v registru stalnega prebivalstva, saj zakon določa povezavo registra stalnega prebivalstva z evidencami geodetske uprave in neposredno pridobivanje podatkov iz te evidence. Na podlagi že izvedenih preteklih prijav bo uradna oseba lahko razpolagala tudi s podatkom o številu že izvedenih prijav stalnih in začasnih prebivališč na posameznem naslovu.

Izvaja se tudi nomotehnična uskladitev novega osmega odstavka tega člena.

#### **K 11. členu**

14. člen določa čas prijave začasnega prebivališča. Zaradi dopolnitev, ki se določajo v 9. in 10. členu zakona in se nanašajo na možnost prijave začasnega prebivališča tujca na podlagi vložene prošnje (ki ga v pravicah izenačuje s tujcem z že izdanim dovoljenjem za začasno prebivanje ali potrdilom o prijavi prebivanja), se dopolnjuje tudi četrti odstavek 14. člena zakona tako, da se prijava omogoča do odločitve o vlogi.

#### **K 12. členu**

Drugi odstavek 15. člena določa smiselno uporabo določb zakona za izvajanje odjave začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji in začasnega naslova v tujini. Zaradi novega sedmega odstavka 13. člena se popravlja sklic na uporabo določb 13. člena.

#### **K 13. členu**

V 16. členu ZPPreb-1, ki ureja prenehanje začasnega prebivališča, se zaradi sprememb zakona usklajujejo sklici na posamezne odstavke 21., 22. in 23. člena ZPPreb-1.

#### **K 14. členu**

Sprememba sledi spremembi sedmega odstavka 7. člena veljavnega zakona. Ustrezneje se opredeljuje prijava prek enotnega državnega portala e-uprava, do katerega uporabnik dostopa in se identificira z uporabo sredstva elektronske identifikacije, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja.

#### **K 15. členu**

V 18. členu ZPPreb-1 se s korekcijo naslova člena jasneje razmejuje postopek ugotavljanja stalnega prebivališča od predhodne obveznosti obveščanja posameznika o prijavni obveznosti, ki ima v tej fazi naravo druge upravne naloge. Hkrati se z dopolnitvijo šestega

odstavka jasno določa, da ugotovitve upravne enote, ki zbira informacije o ustreznosti prijave posameznika na svojem območju in ugotovi, da ta prebiva na območju druge upravne enote, ne pomenijo odstopa postopka, temveč odstop upravne zadeve.

Krajevno pristojna policijska postaja bo na podlagi pisne zahteve upravne enote, z namenom ugotovitve okoliščin dejanskega prebivanja v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča, zbirala informacije, ali stranka postopka na naslovu dejansko prebiva. Zbiranje informacij bo lahko pristojna policijska postaja izvedla tudi z opravljenim razgovorom s stranko postopka ter drugimi osebami, ki bi o prebivanju stranke na naslovu lahko pričale, o tem pa bo pisno obvestila upravno enoto, ki je podala zahtevo. Uradne osebe lahko skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku opravijo tudi ogled, vendar pa zaradi kadrovske preobremenjenosti, kot tudi okoliščin konkretnih postopkov (grožnje uradnim osebam, grožnje pričam inp) za pomoč ali asistenco zaprosijo krajevno policijsko postajo. S ciljem vodenja učinkovitega ugotovitvenega postopka ter zaščite uradnih oseb, ki vodijo postopke, predlog zakona tako omogoča, da lahko na zahtevo, ogled okoliščin (ali hiša porušena, zapuščena, ali hiša primerna za bivanje, ali je stranka postopka ob ogledu doma, ali stranko sosedje videvajo na naslovu inp) v konkretnem postopku opravijo tudi policisti, kolikor bo uradna oseba ocenila, da je za ugotovitev dejanskega stanja to potrebno.

#### **K 16. členu**

19. člen ZPPreb-1 ureja določitev zakonskega prebivališča v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na podlagi tretjega odstavka 18. člena. Ker policija pri obravnavi oseb po Zakonu o zaščiti prič, v fazi izvajanja zaščitnih ukrepov, večkrat odloči, da bo le to zaradi zagotovitve varnosti preselila v varno okolje, pri tem pa v praksi naleti na problem zagotavljanja naslova prebivanja, saj prijavljen naslov ni več primeren (predvsem iz razloga varnosti osebe, nenazadnje pa tudi, ker oseba dejansko ne prebiva več na naslovu), predlog zakona zadnji stavek tretjega odstavka dopolnjuje tako, da se lahko na predlog določi zakonsko prebivališče tudi osebi, obravnavani za podlagi Zakona o zaščiti prič.

Predlog novega četrtega odstavka odpravlja v praksi zaznano pomanjkljivost, ki izhaja iz možnosti določitve zakonskega prebivališča za otroka, ki je nameščen v rejniško družino. V postopkih ugotavljanja je namreč jasno, da takšen otrok prebiva na naslovu rejnika, kjer pa ima prijavljeno začasno prebivališče, saj je rejništvo institut začasne narave. Zato tudi prijava stalnega prebivališča na tem naslovu ni ustrezna rešitev. Predlog zakona v novem četrtem odstavku 19. člena tako določa, da se v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče otroku, ki je nameščen v rejništvo, če se mu po določbah tega zakona stalno prebivališče ne more prijaviti (na primer starši se odselijo v tujino na neznan naslov, starši ob selitvi na nov naslov ne želijo prijaviti tudi otroka in podobno), in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče, ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo. Ob tem ima lahko vzporedno prijavljeno začasno prebivališče na naslovu rejnika, ta naslov pa je lahko tudi naslov za vročanje.

Doslej je imelo zakonsko prebivališče naravo stalnega prebivališča. Zaradi reševanja ranljive kategorije posameznikov tujcev, ki so žrtve nasilja v družini ali trgovine z ljudmi (običajno so nastanjeni v varni hiši ali zatočišču za žrtve nasilja v družini), se je v praksi izkazala tudi potreba po tem, da ima lahko naravo zakonskega prebivališča izjemoma tudi začasno prebivališče. Nov peti odstavek, ob vsebinsko podobni rešitvi, ki izhaja iz tretjega odstavka 19. člena veljavnega zakona, tako določa, da upravna enota v postopku ugotavljanja začasnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi tujcu z dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno prebivanje, ki je žrtev nasilja v družini ali žrtev trgovine z ljudmi, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno začasno prebivališče, ali centra za socialno delo, ki je podal predlog oziroma soglasje za prijavo. Možnost prijave zakonskega prebivališča samo na podlagi soglasja centra za socialno delo omogoča tudi hitro odločanje v postopku, saj v tem

primeru dodatno dokazovanje ni potrebno.

Zaradi dodanih odstavkov se v petem (novem sedmem) odstavku dodaja sklicevanje na nova odstavka.

#### **K 17. členu**

21. člen ZPPreb-1 določa odločitve upravne enote v postopku ugotavljanja prebivališča. V praksi se je kot problematična izkazala tudi prijava posameznikov, ki prebivajo v domovih starejših občanov. Dom starejših občanov je praviloma stanodajalec, na naslovu katerega se izvajajočasne prijave posameznikov. Vsi posamezniki, ki so nastanjeni v domovih, pa nimajo pogojev za ohranitev stalnega prebivališča na starem naslovu (stanovanje je na primer prodano, hiša porušena). V primeru, da bi se na naslov doma starejših občanov izvedla običajna prijava stalnega prebivališča s soglasjem doma kot stanodajalca oziroma lastnika, bi to lahko vplivalo na doplačevanje stroškov bivanja in oskrbe, ki bremenijo občino stalnega prebivališča na podlagi Zakona o socialnem varstvu. Glede na določbo 56. člena ZPPreb-1 se namreč iz proračuna Republike Slovenije financirajo tudi stroški storitev v zavodih za odrasle, če upravičenec pred prijavo stalnega prebivališča na podlagi dokončne odločbe upravne enote, izdane v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča v skladu z ZPPreb-1, na naslovu nastanitvenega centra ali na naslovu zavoda, v katerem je nastanjen, v Republiki Sloveniji ni imel prijavljenega stalnega prebivališča. Stroški storitve pri prijavi stalnega prebivališča na naslovu socialnovarstvenega zavoda na podlagi dokončne odločbe upravne enote, izdane v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča v skladu z ZPPreb-1, pa se financirajo iz proračuna občine, v kateri je imel upravičenec prijavljeno stalno prebivališče pred prijavo stalnega prebivališča na naslovu zavoda.

Ker občine nasprotujejo prijavam stalnih prebivališč s soglasjem domov starejših občanov, v ugotovitvenem postopku pa je dejstvo stalnega prebivanja v domu nesporno ugotovljeno, predlog novega drugega odstavka 21. člena, z namenom poenostavitve vodenja ugotovitvenih postopkov v tovrstnih primerih, določa, da če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da posameznik stalno prebiva v domu za starejše, ki izvaja storitev institucionalnega varstva, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi stalno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko stalno prebiva (torej na naslov doma). Stalno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku. Navedena rešitev ohranja sorazmerno obremenitev občin in ne prelaga stroškov izključno na občine, ki imajo na svojem območju domove starejših občanov, v katerih so nastanjeni tudi posamezniki iz drugih občin. Posameznik v tem primeru na naslovu doma pridobi tudi naslov za vročanje.

#### **K 18. členu**

Naslov V. poglavja, ki se glasi »Preverjanje resničnosti prijave«, se po novem glasi »Preverjanje resničnosti prijave prebivališča in zavrnitev prijave prebivališča«, saj se v nadaljnjih določbah opredeljuje nov postopek zavrnitve prijave.

#### **K 19. členu**

22. člen, ki ureja postopke preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča, se spreminja tako, da se v 23. člen izločajo posamezni razlogi, zaradi katerih je upravna enota uvedla postopek preverjanja resničnosti prijave.

Ugotovitveni postopek se trenutno izvaja v primerih:

- ko eden od staršev ne predloži soglasja ob prijavi otroka,
- ko stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
- ko posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu,
- ko stavba, na katero se posameznik prijavlja, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
- ko nepremičnina, na katero se posameznik prijavlja, ni stanovanjski objekt,
- v drugih primerih dvoma.

Po novem predlogu se bodo ugotovitveni postopki vodili samo:

- v primeru, da eden od staršev ne predloži soglasja ob prijavi otroka,
- v primeru, da stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave, in
- v drugih primerih dvoma, ki jih ni mogoče vnaprej opredeliti, dopuščajo pa diskrecijsko presojo uradne osebe. Navedeno velja tudi za primer, ko bi upravna enota podvomila v podatke ali dokazila ob izvajanju prijave na podlagi 23. člena predloga zakona (dvom v dokazilo o pravici do prebivanja, ki je predložen na podlagi četrtega odstavka 23. člena ali dvom v dokazilo, da je na geodetski upravi vložil zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb).

Upravne enote bodo v navedenih primerih posamezniku še vedno prijavile začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za čas, dokler ne bodo preverile resničnosti podatkov oziroma dokazil. Če bo upravna enota ugotovila:

- da so podatki oziroma dokazila resnična, bo postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavila, posamezniku pa prijavila stalno prebivališče, ki bo veljalo od dneva prijave začasnega prebivališča. Z dnem dokončnosti sklepa bo začasno prebivališče posamezniku prenehalo;
- da je posameznik v času trajanja postopka prijavil prebivališče na drug naslov, bo postopek ustavila s sklepom, prijavljeno začasno prebivališče pa bo veljalo do dne prijave stalnega prebivališča;
- da posameznik stalno ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, bo z odločbo zavrnila prijavo stalnega prebivališča. Z dnem dokončnosti odločbe bo posamezniku prenehalo začasno prebivališče;
- da je posameznik v času trajanja postopka preverjanja resničnosti prijave prijavil stalno prebivališče na drug naslov, bo postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavila. Prijavljeno začasno prebivališče bo veljalo le do dne prijave stalnega prebivališča.

#### **K 20. členu**

23. člen veljavnega zakona ureja prijavo na naslovu stavbe brez hišne številke. Če se posameznik želi prijaviti v stavbi, ki v registru prostorskih enot nima določene hišne številke, ob prijavi poleg naslova stavbe (občina, naselje oziroma ulica) navede tudi njeno številko iz katastra stavb. Upravna enota o tem obvesti geodetsko upravo, ta pa stavbi določi hišno številko, če so izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke v skladu s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, in jo evidentira v registru prostorskih enot. Geodetska uprava o določitvi hišne številke ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke, obvesti upravno enoto. Gre za okoliščine, v katerih je aktivnost urejanja hišne številke prepuščena posamezniku. V povezavi z 22. členom ZPPreb-1 upravna enota za takšnega posameznika uvede postopek preverjanja resničnosti prijave in mu prijavi začasno prebivališče v naselju oziroma ulici, ki jo je navedel ob prijavi. Če geodetska uprava stavbi v registru prostorskih enot določi hišno številko, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi, posamezniku pa prijavi stalno prebivališče, ki velja od datuma določitve hišne številke. Če upravna enota ugotovi, da stavba ne obstaja oziroma da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke, z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča, z dnem dokončnosti odločbe pa posamezniku preneha začasno prebivališče.

Predlog zakona situacijo, ko posameznik ne izpolnjuje pogoja za prijavo stalnega prebivališča, ker stanovanjski del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, nima določene hišne številke ali številke stanovanja (v primerih, ko se prijava izvaja na naslovu večstanovanjske stavbe), enači s situacijo, ko del stavbe, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski oziroma ni namenjen nastanitvi, in situacijo, ko uporabna površina dela stavbe ne dosega površinskih standardov, določenih za prijavo prebivališča.

V teh primerih upravna enota posameznika ob prijavi pozove (poziv k dopolnitvi vloge bo

tipiziran, saj bo zagotovljen takojšen izpis neposredno iz registra stalnega prebivalstva), da v osmih dneh predloži dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb. Navedeni rok velja tudi za posameznika, ki ne predloži dokazila o pravici do prebivanja, a ne gre za primer, ko lastnik, solastnik ali stanodajalec posamezniku sicer dovoli prebivati na naslovu, prijave pa ne dovoli in tako posamezniku omejuje prijavno obveznost.

Če bo posameznik dokazilo o pravici do prebivanja predložil v osmih dneh, se prijava stalnega prebivališča izvede, in sicer z dnem predložitve dokazila. Če posameznik ustreznega dokazila o pravici do prebivanja ne predloži v predpisanem roku (osem dni), se prijava z odločbo zavrne v skrajšanem upravnem postopku. Odločba bo tipizirana, saj bo zagotovljen njen takojšnji izpis neposredno iz registra stalnega prebivalstva.

Predlog člena izdajo odločbe o zavrnitvi določa z namenom zaježitve fiktivnih prijav v začetni fazi, torej s ciljem, da fiktivno prijavo prepreči še pred njenim nastankom. Za posameznike, ki se želijo na naslov fiktivno prijaviti, se predpostavlja, da niso in tudi ne bodo pristopili k urejanju podatkov v evidencah geodetske uprave. Za posameznike, ki dejansko prebivajo na naslovu, ki v nepremičninskih evidencah geodetske uprave ni urejen, pa se predpostavlja, da bodo podatke tudi ustrezno uredili.

Predlog zakona zato določa, da bo upravna enota v primeru, ko bo posameznik v osmih dneh predložil ustrezno dokazilo, kot tako pa štejejo dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb, posamezniku prijavila začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za omejen čas enega leta. Če stavba na naslovu nima določene hišne številke ali številke stanovanja, se začasno prebivališče prijavi v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi. Geodetska uprava o določitvi hišne številke ali številke stanovanja oziroma o popravku podatka ne bo obveščala upravnih enot, saj bodo podatki z dnem določitve ali popravka v registru stalnega prebivalstva vidni. Ko bo upravna enota z vpogledom v podatke registra stalnega prebivalstva videla, da so izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča (torej da je določena hišna številka oziroma številka stanovanja ali popravljen podatek o dejanski rabi dela stavbe oziroma o uporabni površini dela stavbe), bo prijavo stalnega prebivališča izvedla, veljala pa bo od dneva določitve hišne številke oziroma številke stanovanja oziroma popravka podatka o dejanski rabi dela stavbe ali uporabni površini dela stavbe v katastru stavb. S prijavo stalnega prebivališča bo posamezniku tudi prenehalo začasno prebivališče.

Izjema, ob kateri je prijava prebivališča mogoča takoj, tudi če pogoji za prijavo niso izpolnjeni, je prijava otroka (vključno s polnoletnim otrokom, ki ga starši še morajo preživljati), če se ga prijavlja na naslov enega ali obeh staršev.

V primeru, da bi prijavo na naslov, ki ne izpolnjuje pogoje za prijavo stalnega prebivališča (torej ni hišne številke oziroma številke stanovanja, ni stanovanjskega dela stavbe oziroma del stavbe ni namenjen nastanitvi, neustrezni površinski standardi za prijavo), želel izvesti ožji družinski član že prijavljenega posameznika (kot taki so definirani polnoletni otrok, vnuk, zakonec ali partner v partnerski zvezi, zunajzakonski partner ali partner iz neskljenjene partnerske zveze, razvezani zakonec ali partner v partnerski zvezi, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina, pa tudi njihovi starši in stari starši), upravna enota uvede »klasični« postopek preverjanja resničnosti prijave, v skladu z določbami veljavnega 22. člena, in ožjega družinskega člana na naslov stalno prijavi, če na naslovu tudi dejansko stalno prebiva. Postopek preverjanja resničnosti prijave uvede tudi, če ožji družinski član že prijavljenega posameznika, ne predloži dokazila o pravici do prebivanja, navedeno pa se že izvaja skladno z določbami veljavnega zakona.

Upravna enota bo z odločbo zavrnila prijavo stalnega prebivališča v skrajšanem postopku (odločba bo tipizirana), če posameznik v osmih dneh od dneva prijave oziroma prejema poziva k dopolnitvi vloge ne predloži ustreznega dokazila (dokazila o pravici do prebivanja, dokazila, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb) in v primeru, ko v enem letu od prijave začasnega prebivališča (po predložitvi ustreznih dokazil) niso izpolnjeni pogoji za prijavo stalnega prebivališča. Če tako v enem letu ne bo določena hišna številka ali številka stanovanja oziroma ne bo popravljen podatek o dejanski rabi dela stavbe ali uporabni površini dela stavbe v nepremičninskih evidencah geodetske uprave, bo upravna enota prijavo stalnega prebivališča zavrnila, z dnem dokončnosti odločbe pa bo posamezniku prenehalo prijavljeno začasno prebivališče na tem naslovu.

#### **K 21. členu**

24. člen ZPPreb-1 določa, da se za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča. Naslov in vsebina člena se dopolnjujeta s postopkom zavrnitve prijave začasnega prebivališča. Dodaja se nov odstavek, ki napotuje k smiselni uporabi izjeme, ki omogoča takojšnjo prijavo otroka na naslovu, tudi za prijavo začasnega prebivališča rejenca na naslov rejnika, če ta naslov sicer ne bo zadostoval pogojem za prijavo.

Zavrnitev prijave bo veljala tudi za prijavo začasnega prebivališča, ki ga prijavi stanodajalec v skladu z 9. členom tega zakona. Dokazno breme o izpolnitvi pogojev za prijavo iz prvega odstavka 23. člena zakona ima stanodajalec, tako pa bo pristojna upravna enota, ki bo ugotovila, da niso izpolnjeni pogoji za prijavo posameznika na naslov stanodajalca (npr. prijava ni mogoča glede na površinske standarde), stanodajalcu poslala poziv za predložitev ustreznih dokazil in prijavo zavrnila, če dokazila v osmih dneh ne bodo predložena. Če bo stanodajalec predložil dokazilo, da je na geodetski upravi oddal vlogo za določitev hišne številke ali številke stanovanja oziroma zahtevo za vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahtevo za vpis sprememb podatkov katastra stavb, bo upravna enota posameznika na naslov stanodajalca začasno prijavila. Če v roku enega leta ne bodo izpolnjeni pogoji za prijavo prebivališča, bo upravna enota prijavo z odločbo zavrnila, posamezniku pa bo z dnem dokončnosti zavrnilne odločbe prijavljeno začasno prebivališče na naslovu stanodajalca prenehalo. Izjema velja za primere, ko je stanodajalec zavod za prestajanje kazni, prevzgojni dom, vzgojni zavod ali zavod za usposabljanje, saj je po klasifikaciji dejanske rabe delov, kot je določena v Pravilniku o vrstah dejanskih rab dela stavbe in vrstah prostorov, ki pripadajo delu stavbe (Uradni list RS, št. 22/19 in 46/19), njihova dejanska raba opredeljena kot del stavbe za posebne namene (prostor za nastanitev v stavbah, ki niso zgrajene kot stanovanjske stavbe).

#### **K 22. členu**

26. člen v šestem odstavku določa, da ima otrok, ki ima prijavljeno začasno prebivališče pri rejnikih, naslov za vročanje na naslovu stalnega prebivališča, na naslovu začasnega prebivališča pri rejnikih pa le, če se otrokova starša oziroma drug zakoniti zastopnik s tem strinja. Ker se s predlogom zakona izrecno določa možnost prijave zakonskega prebivališča otroka, ki je v rejništvu, naslov za vročanje pa skladno z določbo 25. člena veljavnega zakona ne more biti na naslovu zakonskega prebivališča, se člen ustrezno dopolnjuje. Tako bo imel otrok, ki je nameščen v rejništvo in mu je določeno zakonsko prebivališče, naslov za vročanje na naslovu začasnega prebivališča (na naslovu rejnika).

#### **K 23. členu**

Sprememba sledi spremembi sedmega odstavka 7. člena in 17. člena veljavnega zakona. Ustrezneje se opredeljuje prijavo prek enotnega državnega portala e-uprava, do katerega uporabnik dostopa in se identificira z uporabo sredstva elektronske identifikacije, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja.

#### **K 24. členu**

35. člen ZPPreb-1 v četrtem odstavku določa, da se register stalnega prebivalstva povezuje z registrom tujcev in naborom podatkov, ki se ob tem povezujejo. Med podatke se glede na vsebinske dopolnitve zakona dosledneje navaja nabor podatkov o različnih vrstah dovoljenj za prebivanje, ki zajemajo tudi podaljšanja in obnove.

V sedmem odstavku je že določeno, da se register stalnega prebivalstva povezuje z registrom prostorskih enot in registrom nepremičnin, iz katerih se pridobivajo podatki o naslovu, povezavi stavbe z naslovi ter drugi tehnični podatki, potrebni za vodenje registra stalnega prebivalstva. Na novo se izrecno dodaja še podlaga za pridobivanje podatka o dejanski rabi dela stavbe in uporabni površini dela stavbe, namenjeni stanovanjski rabi oziroma nastanitvi, saj gre za tehnična podatka, ki sta potrebna za prijavo, torej posledično vodenje registra stalnega prebivalstva.

#### **K 25. členu**

Predlog zakona spreminja prvi odstavek 41. člena veljavnega zakona, saj Policija ugotavlja, da zakon omogoča tujcu prijavo na nekem naslovu brez vednosti oziroma soglasja lastnika ali solastnika nepremičnine, s čimer se omogoča možnost nadaljnjih zlorab predpisov na podlagi prijavljenega naslova bivanja. Policist namreč nima zakonskih vzvodov, da bi preveril skladnost tujčeve prijave z voljo lastnika nepremičnine. V izogib nadaljnjim zlorabam prijave se določa, da tujca, ki nima dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje in se nastani v Republiki Sloveniji, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, pristojni policijski postaji prijavi lastnik ali solastnik nepremičnine, na naslovu katere se tujec nastani. Če pa se tujec na policijski postaji prijavi osebno, mora ob prijavi predložiti soglasje lastnika ali solastnika nepremičnine, z navedbo njegovih kontaktnih podatkov, preko katerih policist soglasje preveri.

41. člen ZPPreb-1 v tretjem odstavku določa, da mora tujca s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in namerava na tem naslovu prebivati več kot tri in ne več kot 90 dni, prijaviti oziroma odjaviti lastnik, solastnik oziroma najemnik objekta, v katerem tujec prebiva, pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, odjaviti pa pred odselitvijo. Predlog zakona odpravlja pomanjkljivost tako, da navedeno obveznost nalaga tudi za tujca, ki ima dovoljenje za prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, a v Republiki Sloveniji nima prijavljenega prebivališča (npr. napoteni delavci ali vozniki v mednarodnem prometu, ki občasno prespijo v Republiki Sloveniji, a stalno ali začasno na njenem območju ne prebivajo, zato tudi nimajo prijavne obveznosti).

#### **K 26. členu**

Upravna enota kot prekrškovni organ, opredeljen v 44. členu ZPPreb-1, izvaja nadzor in naloge prekrškovnega organa tudi za prekršek, ki se uvaja z novim petim odstavkom 9. člena zakona, to je navedba neresničnih podatkov stanodajalca ob izvajanju prijavno-odjavne obveznosti začasnih prebivališč.

#### **K 27. členu**

Kazenska določba, ki v 45. členu ZPPreb-1 opredeljuje prekrške v zvezi s prijavo in odjavo prebivališča, se dopolnjuje zaradi novega petega odstavka 9. člena zakona, šestega odstavka 7. člena in šestega odstavka 13. člena. Z globo od 1.500 do 4.000 evrov se kaznujeta za prekršek stanodajalec, ki ob prijavi ali odjavi ne navede resničnih podatkov (takšna globa v višini od 200 do 600 evrov je sicer že predpisana za neresnično navedbo podatkov ob prijavi stalnega ali začasnega prebivališča posameznika), in stanodajalec, ki posamezniku omejuje prijavno obveznost.

Določba se usklajuje tudi z drugimi korekcijami zakona (sklicevanje na popravljen besedilo v



4., 5. in 11. točki prvega odstavka).

**K 28. členu**

Kazenska določba, ki v 49. členu ZPPreb-1 opredeljuje prekrške glede prijavne-odjavne obveznosti tujca, se smiselno popravlja s spremembo prvega odstavka 41. člena zakona. Lastnik ali solastnik nepremičnine, ki tujca, ki se je pri njem nastanil, v roku ne bo prijavil pristojni policijski postaji, se bo lahko kaznoval z globo za prekršek. Prekrška ni, če se tujec z njegovim pooblastilom na policijski postaji prijavi osebno.

**K 29. členu**

Postopki preverjanja resničnosti prijave, ki jih bodo upravne enote začele pred začetkom uporabe novega zakona, se bodo tudi končali po starem zakonu.

Začasno prebivališče, ki ga je upravna enota v postopku preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča skladno s tretjim odstavkom 22. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16) prijavila posamezniku v naselju oziroma ulici, ki jo je posameznik navedel ob prijavi (stavba namreč ni imela hišne številke v registru prostorskih enot), preneha po enem letu od uveljavitve novega zakona. V navedenem obdobju bo geodetska uprava določila hišno številko (kar običajno stori v manj kot mesecu), če bodo izpolnjeni pogoji za določitev, v nasprotnem primeru pa se s prehodno določbo odpravlja morebitna anomalija pri prijavah na naslove brez hišne številke ali številke stanovanja.

**K 30. členu**

Podzakonski akt, ki bo določal površinske standarde za prijavo prebivališča, bo minister za notranje zadeve v soglasju z ministrom za okolje in prostor izdal v enem mesecu od uveljavitve novega zakona.

**K 31. členu**

Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v uradnem listu, uporabljati pa se bo začel v treh mesecih od uveljavitve. Prehodno obdobje je potrebno zaradi nadgradnje registra stalnega prebivalstva.

#### IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

##### 2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. »posameznik oziroma posameznica« (v nadaljnjem besedilu: posameznik) je državljan oziroma državljanica Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljan) ali tujec oziroma tujka (v nadaljnjem besedilu: tujec), ki mora po določbah tega zakona izpolniti prijavno ali odjavno obveznost;
2. »naslov v Republiki Sloveniji« sestavljajo občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata;
3. »stalno prebivališče« je naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik stalno prebiva, in je ta naslov središče njegovih življenjskih interesov, kar se presoja na podlagi njegovih družinskih, partnerskih, delovnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naslovom, kjer živi, obstajajo tesne in trajne povezave;
4. »zakonsko prebivališče« je stalno prebivališče, ki se posamezniku določi v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča na naslovu občine ali centra za socialno delo;
5. »začasno prebivališče« je naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik začasno prebiva zaradi dela, šolanja, prestajanja kazni ali drugih razlogov;
6. »naslov za vročanje« je naslov prijavljenega stalnega ali začasnega prebivališča posameznika v Republiki Sloveniji, ki je namenjen vročanju poštnih pošiljk državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti ter pravnih in fizičnih oseb, če drug zakon ne določa drugače;
7. »stalni naslov v tujini« in »začasni naslov v tujini« je naslov, ki ga posameznik navede, ko se stalno oziroma začasno naseli v tujini ali spremeni naslov v tujini. Naslov v tujini sestavljajo ime in koda države, ime ožjega območja, če v državi obstaja, kraj, ulica in hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata, poštna številka in ime pošte oziroma drugi podatki, ki se v tujini štejejo kot sestavni del naslova;
8. »administrativna selitev« in »tehnično preštevilčenje« je ažuriranje podatkov prijavljenega prebivališča v registru stalnega prebivalstva po uradni dolžnosti zaradi sprememb podatkov v registru prostorskih enot, registru nepremičnin ali katastru stavb;
9. »register stalnega prebivalstva« je centralizirana elektronsko vodena zbirka podatkov o stalnih in začasnih prebivališčih, zakonskih prebivališčih ter naslovih za vročanje v Republiki Sloveniji, stalnih in začasnih naslovih v tujini ter evidenci volilne pravice;
10. »stanodajalec« je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik oziroma samostojna podjetnica posameznica (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik), posameznik oziroma posameznica, ki samostojno opravlja dejavnost (v nadaljnjem besedilu: posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost), socialnovarstveni zavod, zavod za prestajanje kazni, prevzgojni dom, vzgojni zavod, zavod za usposabljanje oziroma njihovi dislocirani oddelki, ki v okviru svoje dejavnosti posameznikom nudi nastanitev in je vpisan v Poslovni register Slovenije;
11. »nastanitveni objekti« so prostori, namenjeni nastanitvi posameznikov (samski domovi, dijaški in študentski domovi, socialnovarstveni zavodi in drugi objekti, namenjeni skupinski nastanitvi ali izvajanju dejavnosti, ki vključuje 24-urno bivanje);
12. »evidenca začasno nastanjenih« je v fizični ali elektronski obliki vodena zbirka podatkov o posameznikih, ki začasno prebivajo pri stanodajalcu;
13. »gostitelj« je pravna oseba javnega ali zasebnega prava, samostojni podjetnik posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, sobodajalec ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki gostom nudijo nastanitev v nastanitvenem obratu iz 18. točke tega člena z namenom prenočevanja. Za gostitelja šteje tudi stanodajalec ter bolnišnica in drug zdravstveni zavod v primeru, ko nastani oziroma sprejme na zdravljenje tujca, ki nima veljavnega dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje v Republiki Sloveniji;
14. »posrednik pri oddajanju nastanitvenih enot gostitelja« je po tem zakonu pravna

- oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja recepcijske storitve v imenu in na račun gostiteljev;
15. »gost« je po tem zakonu oseba, ki se nastani pri gostitelju na območju Republike Slovenije, zunaj naslova svojega stalnega ali začasnega prebivališča in po določbah tega zakona ne izpolnjuje pogojev za prijavo stalnega ali začasnega prebivališča na naslovu nastanitve;
  16. »knjiga gostov« je evidenca, v kateri se vodijo podatki o gostih in njihovih nastanitvah;
  17. »evidenca gostov« je centralizirana elektronsko vodena zbirka podatkov, v kateri se centralno zbirajo, obdelujejo, hranijo in uporabljajo podatki, pridobljeni iz knjige gostov;
  18. »nastanitveni obrat« in »register nastanitvenih obratov« imata enak pomen, kot ga določa zakon, ki ureja gostinsko dejavnost.

#### **4. člen (pristojnost)**

- (1) Za prijavo stalnega prebivališča, prijavo in odjavo začasnega prebivališča ter določitev naslova za vročanje v Republiki Sloveniji, prijavo stalnega naslova v tujini, prijavo in odjavo začasnega naslova v tujini ter spremembe naslova v tujini je pristojna upravna enota, ne glede na to, kje ima posameznik prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ali ga prijavlja oziroma objavlja.
- (2) Za vodenje postopka ugotavljanja stalnega in začasnega prebivališča je pristojna upravna enota, na območju katere ima posameznik prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče, razen v primeru iz šestega odstavka 18. člena tega zakona v povezavi z 20. členom tega zakona.
- (3) Za vodenje postopka ugotavljanja stalnega oziroma začasnega prebivališča posameznika, ki nima prijavljenega stalnega oziroma začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prebiva.
- (4) Za vodenje postopka preverjanja resničnosti prijave stalnega in začasnega prebivališča je pristojna upravna enota, na območju katere posameznik prijavlja stalno oziroma začasno prebivališče.
- (5) Za prijavo in spremembo stalnega in začasnega naslova v tujini je pristojno tudi diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije v tujini.
- (6) Potrdilo iz registra stalnega prebivalstva lahko izda upravna enota in diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije, ki prejme zahtevo, ne glede na to, kateri organ je podatek evidencial.
- (7) Za prijavo gosta je pristojna policijska postaja, na območju katere se gost nastani.

#### **5. člen (prijavna obveznost)**

- (1) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje upravni enoti prijavi stalno prebivališče v osmih dneh od dneva naselitve na naslov, kjer stalno prebiva.
- (2) Tujec, ki dovoljenje za stalno prebivanje pridobi po naselitvi na naslov v Republiki Sloveniji, upravni enoti prijavi stalno prebivališče v osmih dneh od vročitve dovoljenja.
- (3) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in se stalno naseli v tujini, najpozneje v 15 dneh od naselitve pristojnemu organu prijavi stalni naslov v tujini, spremembo stalnega naslova v tujini pa najpozneje v 15 dneh od spremembe. Stalni naslov lahko prijavi tudi pred naselitvijo v tujini, če ob prijavi navede datum naselitve.
- (4) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji niti stalnega naslova v tujini, pa v tujini stalno prebiva, pristojnemu organu prijavi stalni naslov v tujini.
- (5) Posamezniku, ki ni poslovno sposoben, prijavita stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik na naslov, kjer posameznik stalno prebiva. Soglasje drugega od staršev pri prijavi stalnega prebivališča otroku ni potrebno, če:
  1. otroka prijavlja na naslov v Republiki Sloveniji, ki je enak naslovu obeh staršev;
  2. otroku prijavlja stalni naslov v tujini, ki je enak naslovu obeh staršev;
  3. tujcu, mlajšemu od 18 let, prijavlja stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini;
  4. otroku prijavlja stalno prebivališče tisti od staršev, kateremu je zaupan v varstvo in vzgojo;

5. je otrokovo stalno prebivališče določeno s sporazumom o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok ali odločbo pristojnega sodišča;
  6. njegovo prebivališče ni znano;
  7. mu je odvzeta poslovna sposobnost ali roditeljska pravica;
  8. je zadržan izvrševati roditeljsko pravico.
- (6) Stalno prebivališče novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji, je enako stalnemu prebivališču matere oziroma stalnemu prebivališču očeta, če mati v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča.
- (7) Stalni naslov v tujini novorojenčka, rojenega v Republiki Sloveniji ali tujini, je enak stalnemu naslovu v tujini matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, oziroma stalnemu naslovu v tujini očeta, kadar mati nima stalnega naslova v tujini.
- (8) Stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini novorojenčka tujca, rojenega v Republiki Sloveniji, se prijavi po vročitvi dovoljenja za stalno prebivanje novorojenčka.
- (9) Šteje se, da ima novorojenček iz tega člena stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini od datuma rojstva.

## **6. člen** **(pogoji prijave)**

- (1) Posameznik ima lahko eno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali en stalni naslov v tujini.
- (2) Tujec lahko prijavi stalno prebivališče, stalni naslov v tujini ali spremembo stalnega naslova v tujini, če ima veljavno dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.
- (3) Naslov v Republiki Sloveniji, na katerem posameznik prijavlja stalno prebivališče, mora biti določen v registru prostorskih enot.

## **7. člen** **(prijava)**

- (1) Posameznik ob prijavi stalnega prebivališča, stalnega naslova v tujini ali spremembe stalnega naslova v tujini navede naslednje podatke:
1. ime in priimek,
  2. datum rojstva ali enotno matično številko občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO),
  3. naslov, ki ga prijavlja,
  4. naslov za vročanje, če ima prijavljeno tudi začasno prebivališče v Republiki Sloveniji.
- (2) Če posamezniku stalno prebivališče, stalni naslov v tujini ali spremembo stalnega naslova v tujini prijavlja zakoniti zastopnik ali pooblaščen oseba, ob prijavi navede podatke iz prejšnjega odstavka ter svoje osebne podatke, in sicer ime in priimek, datum rojstva ali EMŠO.
- (3) Ob prijavi je treba navesti resnične podatke, ki se potrjujejo z lastnoročnim podpisom.
- (4) Ob prijavi stalnega prebivališča je treba predložiti dokazilo o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja. Kot dokazilo, da ima posameznik pravico do prebivanja na naslovu, šteje izjava o njegovem lastništvu oziroma solastništvu, najemna ali podnajemna pogodba, soglasje lastnika, enega solastnika ali stanodajalca. Upravna enota v uradnih evidencah preveri podatek o lastništvu oziroma solastništvu, če je to potrebno.
- (5) Dokazila iz prejšnjega odstavka tega člena niso potrebna, če se posameznika, ki ni poslovno sposoben, prijavlja na naslov staršev ali drugega zakonitega zastopnika.
- (6) Lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, ne sme omejevati posameznikove prijave obveznosti.
- (7) Prijava iz prvega odstavka tega člena je mogoča tudi prek enotnega državnega portala e-uprava z elektronskim podpisom, ki ustreza lastnoročnemu podpisu, skladno z zakonom, ki ureja elektronski podpis in elektronsko poslovanje.

## **8. člen** **(prenehanje)**

- (1) Stalno prebivališče preneha s prijavo novega stalnega prebivališča, stalnega naslova v tujini, s smrtjo posameznika in na podlagi odločbe iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 21. člena tega zakona.
- (2) Stalni naslov v tujini preneha s prijavo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, s spremembo stalnega naslova v tujini, s smrtjo posameznika in na podlagi odločbe iz prvega in tretjega odstavka 21. člena tega zakona.
- (3) Državljanu stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini preneha tri mesece po prenehanju

državljanstva Republike Slovenije, če nima veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji, tujcu pa tri mesece po prenehanju dovoljenja za stalno prebivanje, razen če dovoljenje za stalno prebivanje preneha zaradi pridobitve državljanstva Republike Slovenije oziroma če tujec pridobi novo dovoljenje za stalno prebivanje.

#### **9. člen** **(prijavna obveznost stanodajalca)**

(1) Stanodajalec upravni enoti prijavi začasno prebivališče posameznika, ki pri njem začasno prebiva več kot sedem dni, in sicer v osmih dneh od dneva naselitve.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja za tujca le v primeru, če ima veljavno dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini, za državljana pa, če ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini.

(3) Stanodajalec tujcu, ki šele po naselitvi pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje, prijavi začasno prebivališče v osmih dneh od dneva vročitve dovoljenja, potrdila ali vizuma. Tujec mora stanodajalca o vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje, obvestiti v treh dneh od dneva vročitve.

(4) Posameznik oziroma njegov zakoniti zastopnik mora stanodajalcu zaradi prijave začasnega prebivališča omogočiti vpogled v veljaven identifikacijski dokument opremljen s fotografijo, ki ga je izdal državni organ (v nadaljnjem besedilu: identifikacijski dokument) in mu dati podatke o imenu, priimku, državljanstvu in EMŠO, tujec pa tudi podatek o veljavnosti dovoljenja za stalno prebivanje, dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje. Tako pridobljene podatke sme stanodajalec uporabiti le za izpolnjevanje prijavne ali objavnne obveznosti po tem zakonu.

#### **10. člen** **(prijavna obveznost posameznika)**

(1) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.

(2) Tujec z veljavnim dovoljenjem za začasno prebivanje, potrdilom o prijavi prebivanja ali vizumom za dolgoročno bivanje, ki ne prebiva pri stanodajalcu ali gostitelju, upravni enoti prijavi začasno prebivališče na naslov, kjer začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne naselitve, tujec, ki na naslovu že prebiva in pridobi dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje šele po naselitvi na tem naslovu, pa v osmih dneh od dneva njegove vročitve. Če začasno prebiva zunaj naslova začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in bo na tem naslovu prebival več kot 90 dni, upravni enoti prijavi novo začasno prebivališče v osmih dneh od dneva začasne naselitve.

(3) Rejnik prijavi začasno prebivališče otroku, ki pri njem začasno prebiva, v osmih dneh od dneva začasne namestitve, razen če ima ta na istem naslovu že prijavljeno stalno ali začasno prebivališče. Ob prijavi mora predložiti rejniško pogodbo.

(4) Začasno prebivališče novorojenčka tujca, rojenega v Republiki Sloveniji, je enako začasnemu prebivališču matere, če starša nimata stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji ali stalnega naslova v tujini, oziroma začasnemu prebivališču očeta, kadar mati nima niti začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji. Novorojenčku se začasno prebivališče prijavi po vročitvi dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje novorojenčka. Šteje se, da ima novorojenček začasno prebivališče od datuma rojstva.

(5) Državljan in tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in se začasno naseli v tujini za več kot 90 dni, najpozneje v 15 dneh od naselitve pristojnemu organu prijavi začasni naslov v tujini, spremembo začasnega naslova v tujini pa najpozneje v 15 dneh od spremembe. Začasni naslov lahko prijavi pred naselitvijo v tujini, če ob prijavi navede datum naselitve.

(6) Za prijavo začasnega prebivališča, začasnega naslova v tujini in spremembe začasnega naslova v tujini posameznika, ki ni poslovno sposoben, se smiselno uporabljajo določbe iz petega odstavka 5. člena tega zakona.

#### **12. člen** **(pogoji prijave)**

(1) Posameznik ima lahko eno začasno prebivališče v Republiki Sloveniji ali en začasni naslov v tujini, razen če se posamezniku prijavi začasno prebivališče v postopku preverjanja resničnosti prijave prebivališča iz 22. ali 24. člena tega zakona ali če se nastani v zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih.

(2) Začasno prebivališče ima lahko posameznik, če ima prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji ali stalni naslov v tujini. Začasno prebivališče ima lahko tudi tujec, ki ima veljavno le dovoljenje za začasno prebivanje, potrdilo o prijavi prebivanja ali vizum za dolgoročno bivanje.

(3) Začasni naslov v tujini ima lahko posameznik, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

(4) Naslov v Republiki Sloveniji, na katerega se posamezniku prijavlja začasno prebivališče, mora biti določen v registru prostorskih enot.

### **13. člen (prijava)**

(1) Posameznik ob prijavi začasnega prebivališča, začasnega naslova v tujini ali spremembe začasnega naslova v tujini navede naslednje podatke:

1. ime in priimek,
2. datum rojstva ali EMŠO,
3. naslov, ki ga prijavlja,
4. naslov za vročanje.

(2) Če posamezniku začasno prebivališče, začasni naslov v tujini ali spremembo začasnega naslova v tujini prijavlja zakoniti zastopnik ali pooblaščen oseba, ob prijavi navede podatke iz prejšnjega odstavka ter svoje osebne podatke, in sicer ime in priimek, datum rojstva ali EMŠO. Če začasno prebivališče posamezniku prijavlja rejnik, navede podatke iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ter svoje osebne podatke, in sicer ime in priimek, datum rojstva ali EMŠO. Če začasno prebivališče posamezniku prijavlja stanodajalec, navede podatke iz 1., 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ter ime in priimek ali naziv, EMŠO oziroma matično številko, naslov oziroma sedež stanodajalca ter datum prijave posameznika na naslov.

(3) Ob prijavi je treba navesti resnične podatke, ki se potrdijo z lastnoročnim podpisom.

(4) Ob prijavi začasnega prebivališča je treba izkazati pravico do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja, skladno z določbo četrtega odstavka 7. člena tega zakona.

(5) Dokazila o pravici do prebivanja na naslovu, ki se prijavlja, niso potrebna, če se posameznika, ki ni poslovno sposoben, prijavlja na naslov rejnika, staršev ali drugega zakonitega zastopnika ali če posameznika prijavlja stanodajalec.

(6) Lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku dovoli bivati na naslovu, ne sme omejevati posameznikove prijavne obveznosti.

(7) Stanodajalec mora biti za prijavo začasnega prebivališča posameznika v register stalnega prebivalstva predhodno vpisan v Poslovni register Slovenije. Način prijave začasnega prebivališča, ki jo opravi stanodajalec v register stalnega prebivalstva, predpiše minister oziroma ministrica, pristojna za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister).

### **14. člen (čas prijave)**

(1) Začasno prebivališče se prijavi za čas do dveh let oziroma za čas veljavnosti dovoljenja za začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje, če je ta krajši od dveh let.

(2) Začasno prebivališče se ponovno prijavi pred njegovim prenehanjem, če bo posameznik po poteku roka iz prejšnjega odstavka na naslovu še naprej začasno prebival.

(3) Upravna enota prijavi začasno prebivališče na že prijavljenem naslovu tujcu, ki skladno z določbami zakona, ki ureja vstop, zapustitev in bivanje tujcev v Republiki Sloveniji, pravočasno vložijo prošnjo za podaljšanje ali izdajo nadaljnje dovoljenja za začasno prebivanje oziroma obnovo potrdila o prijavi prebivanja, in tujcu z veljavnim vizumom za dolgoročno bivanje, ki pravočasno vložijo prošnjo za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

(4) Začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka velja do vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja oziroma do dokončnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila prošnja iz prejšnjega odstavka zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen.

(5) Tujec iz tretjega odstavka tega člena oziroma stanodajalec, pri katerem ta tujec začasno

prebiva, v osmih dneh od vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja v Republiki Sloveniji ponovno prijavi začasno prebivališče. Če začasno prebivališče prijavi v roku iz prejšnjega stavka, prijava šteje od vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja. O vročitvi dovoljenja za prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja mora tujec stanodajalca obvestiti v treh dneh od dneva vročitve.

(6) Začasni naslov v tujini se prijavi za čas, ki ni daljši od štirih let. V primeru daljšega bivanja na istem začasnem naslovu v tujini mora posameznik ponovno prijavi začasni naslov v tujini pred njegovim prenehanjem.

#### **15. člen (odjava)**

(1) Stanodajalec in posameznik odjavi začasno prebivališče najpozneje v osmih dneh, začasni naslov v tujini pa v 15 dneh po odselitvi. Začasno prebivališče v Republiki Sloveniji ali začasni naslov v tujini lahko odjavi tudi pred odselitvijo, če navede datum odselitve.

(2) Za odjavo začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji in začasnega naslova v tujini se smiselno uporabljajo določbe petega odstavka 5. člena in prvega, drugega, tretjega ter sedmega odstavka 13. člena tega zakona.

#### **16. člen (prenehanje)**

(1) Začasno prebivališče posamezniku preneha:

1. z odjavo začasnega prebivališča,
2. s potekom časa iz prvega odstavka 14. člena tega zakona,
3. s prijavo začasnega prebivališča na novem naslovu,
4. s prijavo začasnega naslova v tujini,
5. s prijavo stalnega prebivališča na naslovu začasnega prebivališča,
6. z dnem dokončnosti odločbe iz tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 21. člena tega zakona,
7. z dnem dokončnosti sklepa iz četrtega odstavka 22. člena tega zakona,
8. z dnem dokončnosti odločbe iz petega odstavka 22. člena tega zakona,
9. s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije,
10. s smrtjo posameznika.

(2) Tujcu začasno prebivališče preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno oziroma začasno prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ter vizuma za dolgoročno bivanje, razen če:

1. pridobi državljanstvo Republike Slovenije,
2. je dovoljenje za začasno prebivanje prenehalo zaradi pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje ali novega dovoljenja za začasno prebivanje oziroma potrdila o prijavi prebivanja,
3. je potrdilo o prijavi prebivanja prenehalo zaradi pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje,
4. je vizum za dolgoročno bivanje prenehal zaradi pridobitve dovoljenja za začasno prebivanje.

(3) Tujcu s prijavljenim začasnim prebivališčem na podlagi tretjega odstavka 14. člena tega zakona preneha prijava začasnega prebivališča tudi z dnem dokončnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila prošnja iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen, ter z dnem vročitve dovoljenja za začasno prebivanje ali potrdila o prijavi prebivanja, če pravočasno ne prijavi začasnega prebivališča skladno s petim odstavkom 14. člena tega zakona.

(4) Začasni naslov v tujini posamezniku preneha:

1. z odjavo začasnega naslova v tujini,
2. s potekom časa iz šestega odstavka 14. člena tega zakona,
3. s prijavo spremembe začasnega naslova v tujini,
4. s prijavo začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
5. s prenehanjem stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji,
6. s prijavo stalnega naslova v tujini,
7. s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije,
8. s smrtjo posameznika,
9. z dnem dokončnosti odločbe iz drugega, četrtega in petega odstavka 21. člena tega zakona.

(5) Tujcu začasni naslov v tujini preneha tudi z dnem prenehanja dovoljenja za stalno prebivanje, razen če pridobi državljanstvo Republike Slovenije.

## **17. člen**

### **(elektronska prijava in odjava začasnega prebivališča)**

(1) Prijava in odjava začasnega prebivališča je mogoča tudi prek enotnega državnega portala e-uprava z elektronskim podpisom, ki ustreza lastnoročnemu podpisu, skladno z zakonom, ki ureja elektronski podpis in elektronsko poslovanje.

(2) Stanodajalec lahko posreduje prijavo in odjavo začasnega prebivališča posameznika v elektronski obliki neposredno iz evidence začasno nastanjenih v register stalnega prebivalstva, če ima stanodajalec za to zagotovljene tehnične in tehnološke možnosti.

(3) Način elektronske prijave in odjave začasnega prebivališča ter tehnične specifikacije za elektronsko prijavo in odjavo začasnega prebivališča iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

## **18. člen**

### **(postopek ugotavljanja stalnega prebivališča)**

(1) Če upravna enota dvomi, da posameznik stalno prebiva na naslovu, kjer je prijavil stalno prebivališče ali je obveščena, da posameznik ni izpolnil prijavnih obveznosti iz prvega, drugega, tretjega ali petega odstavka 5. člena tega zakona, posameznika obvesti o obveznosti prijave in ga opozori na posledice, če prijavnih obveznosti ne izpolni.

(2) Posameznik v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka izpolni prijavno obveznost ali da izjavo, da na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča stalno prebiva.

(3) Upravna enota po uradni dolžnosti uvede postopek ugotavljanja stalnega prebivališča, če posameznik ne izpolni obveznosti iz prejšnjega odstavka ali če dvomi, da posameznik kljub njegovi izjavi na naslovu prijavljenega stalnega prebivališča stalno prebiva. Ta postopek uvede tudi, če ga predlaga občina, na naslovu katere ima posameznik prijavljeno stalno prebivališče, ali občina, na območju katere posameznik prebiva.

(4) Če priči posameznik, za katerega se vodi postopek, ni znan in je to potrebno zaradi ugotovitve in razjasnitve dejanskega stanja, lahko uradna oseba pri zaslišanju priče uporabi fotografijo iz uradnih evidenc, ki jih vodi.

(5) Pošta Slovenije upravni enoti na njeno zahtevo posreduje podatke o preusmeritvah poštnih pošiljk posameznika, za katerega je uveden postopek.

(6) Če iz ugotovljenih dejstev izhaja, da posameznik stalno prebiva na območju druge upravne enote, se postopek ugotavljanja stalnega prebivališča odstopi upravni enoti, na območju katere posameznik stalno prebiva.

(7) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča ugotovi, da otrok prebiva pri obeh starših, otroku prijavi stalno prebivališče na naslov tistega od staršev, kateremu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, oziroma na naslov, ki je določen s sporazumom o varstvu, vzgoji in preživljanju skupnih otrok oziroma na naslov, ki ga določi pristojno sodišče.

## **19. člen**

### **(zakonsko prebivališče)**

(1) Če upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča posamezniku po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, mu določi zakonsko prebivališče na naslov občine, na območju katere stalno prebiva.

(2) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi posamezniku, ki je nastanjen v socialno varstvenem zavodu, ki opravlja institucionalno varstvo, zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih ali posamezniku, ki je nastanjen v naslednjih nastanitvah socialnovarstvenih programov: stanovanjski skupini na področju duševnega zdravja, zavetišču za brezdomce, stanovanjski skupini za mladostnike, terapevtski skupnosti, nastanitvah reintegracijskih programov ali nastanitvah nastanitvenih programov, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov občine, na območju katere ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče.

(3) Upravna enota v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča določi zakonsko prebivališče tudi posamezniku, ki je nastanjen v naslednjih nastanitvah socialnovarstvenih programov: zatočišču za žrtve nasilja v družini, zatočišču za žrtve trgovine z ljudmi, varni hiši, materinskem domu ali kriznem centru za odrasle žrtve nasilja z otroki, če mu po določbah tega zakona stalnega prebivališča ne more prijaviti, in sicer na naslov centra za socialno delo, na območju katerega ima ali je imel nazadnje prijavljeno stalno prebivališče. Žrtvi nasilja v družini ali žrtvi trgovine z ljudmi se lahko zakonsko prebivališče določi tudi na predlog državnega tožilstva,



policije ali centra za socialno delo.

(4) Upravna enota obvesti občino oziroma center za socialno delo o določitvi zakonskega prebivališča posameznika. Občina oziroma center za socialno delo o novih dejstvih glede prebivanja posameznika obvesti upravno enoto.

(5) V primeru spremembe naslova občine ali centra za socialno delo iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena upravna enota posamezniku določi zakonsko prebivališče na novem naslovu.

(6) Posamezniku, ki se mu določa zakonsko prebivališče, se lahko uradna pisanja v zvezi s postopkom ugotavljanja stalnega prebivališča vročajo z objavo sporočila o vročanju z javnim naznanilom na enotnem državnem portalu e-uprava in na oglasni deski upravne enote po pravilih, ki veljajo za vročanje dokumentov.

## **21. člen**

### **(odločitev upravne enote v postopku ugotavljanja prebivališča)**

(1) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona ugotovi, da posameznik stalno prebiva na naslovu, ki ni naslov njegovega prijavljenega stalnega prebivališča, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi stalno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko stalno prebiva. Stalno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(2) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona ugotovi, da se je posameznik stalno odselil z območja Republike Slovenije, posamezniku odjavi stalno prebivališče in v register stalnega prebivalstva vpiše stalni naslov v tujini, če je upravni enoti znan, oziroma državo, v katero se je odselil. Stalno prebivališče odjavi in vpiše stalni naslov v tujini na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(3) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona posamezniku določi prebivališče po določbah 19. člena tega zakona, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi zakonsko prebivališče na naslov občine oziroma centra za socialno delo. Zakonsko prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(4) Če upravna enota v postopku iz 18. člena tega zakona ne more ugotoviti, kje posameznik stalno prebiva, in mu po določbah 19. člena tega zakona tudi ne more določiti zakonskega prebivališča, posamezniku v registru stalnega prebivalstva preneha prijava stalnega prebivališča. Prijava stalnega prebivališča posamezniku preneha na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(5) Če upravna enota v postopku iz 20. člena tega zakona ugotovi, da posameznik začasno prebiva na naslovu, ki ni naslov njegovega prijavljenega začasnega prebivališča, posamezniku v register stalnega prebivalstva prijavi začasno prebivališče na naslov, kjer posameznik dejansko začasno prebiva. Začasno prebivališče prijavi na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

(6) Če upravna enota v postopku iz 20. člena tega zakona ne more ugotoviti, kje posameznik začasno prebiva, posamezniku v registru stalnega prebivalstva preneha prijava začasnega prebivališča. Prijava začasnega prebivališča posamezniku preneha na podlagi dokončne odločbe, izdane v tem postopku.

## **V. PREVERJANJE RESNIČNOSTI PRIJAVE PREBIVALIŠČA**

### **22. člen**

#### **(postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča)**

(1) Če iz podatkov ali dokazil, predloženih ob prijavi stalnega prebivališča, ali podatkov, s katerimi razpolaga upravna enota, izhaja dvom o njihovi resničnosti, upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča.

(2) Upravna enota uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča, kadar:

1. eden od staršev ne predloži soglasja iz petega odstavka 5. člena tega zakona,
2. stanodajalec, lastnik oziroma solastnik ne dovoli prijave stalnega prebivališča,
3. posameznik ne predloži dokazila, da ima pravico do prebivanja na naslovu iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona,
4. stavba, na naslovu katere posameznik prijavlja stalno prebivališče, v registru prostorskih enot nima določene hišne številke,
5. nepremičnina, na katero posameznik prijavlja stalno prebivališče, ni stanovanjski objekt ter
6. v drugih primerih, ko dvomi, da posameznik na naslovu, ki ga prijavlja, stalno prebiva.

(3) Upravna enota posamezniku prijavi začasno prebivališče na naslovu, ki ga prijavlja, za čas, dokler ne preveri resničnosti podatkov oziroma dokazil. Če se uvede postopek preverjanja resničnosti prijave stalnega prebivališča na podlagi 4. točke prejšnjega odstavka, upravna enota posamezniku prijavi začasno prebivališče v naselju oziroma ulici, ki jo je navedel ob prijavi.

(4) Če upravna enota ugotovi, da so podatki oziroma dokazila resnična oziroma če v primeru 4. točke drugega odstavka tega člena Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava) skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, stavbi v registru prostorskih enot določi hišno številko, postopek preverjanja resničnosti prijave s sklepom ustavi, posamezniku pa prijavi stalno prebivališče. Stalno prebivališče velja od dneva prijave začasnega prebivališča, v primeru iz 4. točke drugega odstavka tega člena pa od datuma določitve hišne številke. Z dnem dokončnosti sklepa posamezniku preneha začasno prebivališče iz prejšnjega odstavka.

(5) Če upravna enota ugotovi, da posameznik stalno ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja, ali da stavba ne obstaja oziroma da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, z odločbo zavrne prijavo stalnega prebivališča. Z dnem dokončnosti odločbe posamezniku preneha začasno prebivališče iz tretjega odstavka tega člena.

### **23. člen**

#### **(prijava na naslov stavbe brez hišne številke)**

(1) Če stavba v registru prostorskih enot nima določene hišne številke, na katero se posameznik prijavlja, ta ob prijavi poleg naslova stavbe (občina, naselje oziroma ulica), kjer se stavba nahaja, navede tudi številko stavbe iz katastra stavb.

(2) Če upravna enota ugotovi, da posameznik stalno prebiva v stavbi na naslovu iz prejšnjega odstavka, obvesti geodetsko upravo o naslovu in številki stavbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Geodetska uprava na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka določi stavbi hišno številko, če so izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke skladno s predpisi, ki urejajo določanje hišnih števil, in jo evidentira v registru prostorskih enot.

(4) Geodetska uprava o določitvi hišne številke ali o tem, da niso izpolnjeni pogoji za določitev hišne številke, obvesti upravno enoto.

### **24. člen**

#### **(postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča)**

Za postopek preverjanja resničnosti prijave začasnega prebivališča se smiselno uporabljajo določbe iz 22. in 23. člena tega zakona.

### **26. člen**

#### **(določitev)**

(1) Če ima posameznik le stalno ali le začasno prebivališče, ta naslov šteje za naslov za vročanje.

(2) Če ima posameznik stalno in začasno prebivališče, ob prijavi stalnega ali začasnega prebivališča določi, kateri od teh dveh naslovov šteje za naslov za vročanje. Če naslova za vročanje ne določi, šteje za naslov za vročanje naslov stalnega prebivališča.

(3) Če začasno prebivališče, na katerem je imel posameznik iz prejšnjega odstavka naslov za vročanje, preneha, šteje za naslov za vročanje naslov njegovega stalnega prebivališča.

(4) Če stalno prebivališče, na katerem je imel posameznik iz drugega odstavka tega člena naslov za vročanje, preneha zaradi stalne naselitve v tujini, šteje za naslov za vročanje naslov njegovega začasnega prebivališča.

(5) Če ima posameznik prijavljeno začasno prebivališče v zavodu za prestajanje kazni, prevzgojnem domu, vzgojnem zavodu, zavodu za usposabljanje oziroma njihovih dislociranih oddelkih, ta naslov šteje za naslov za vročanje.

(6) Če ima otrok prijavljeno začasno prebivališče pri rejnikih, je naslov za vročanje naslov njegovega stalnega prebivališča, naslov začasnega prebivališča pri rejnikih pa, če se otrokova starša oziroma drug zakoniti zastopnik s tem strinja.

(7) Za določitev naslova za vročanje se smiselno uporabljajo določbe petega odstavka 5. člena in prvega, drugega in tretjega odstavka 7. člena tega zakona.

## **27. člen (sprememba)**

Posameznik, ki ima stalno in začasno prebivališče, lahko pri upravni enoti ali prek enotnega državnega portala e-uprava z elektronskim podpisom, ki ustreza lastnoročnemu podpisu, skladno z zakonom, ki ureja elektronski podpis in elektronsko poslovanje, določi nov naslov za vročanje.

## **35. člen (povezovanje registra stalnega prebivalstva)**

(1) Register stalnega prebivalstva se z uporabo EMŠO povezuje s centralnim registrom prebivalstva. Iz registra stalnega prebivalstva se v centralni register prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju, volilni pravici, administrativnih selitvah, tehničnih preštevilčenjih in drugih tehničnih podatkih, ki so potrebni za vodenje centralnega registra prebivalstva.

(2) Register stalnega prebivalstva se z uporabo EMŠO povezuje z evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic. Iz registra stalnega prebivalstva se v evidenco potnih listin in evidenco osebnih izkaznic posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje in njihovem trajanju.

(3) Register stalnega prebivalstva se povezuje z matičnim registrom, iz katerega se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki o imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, poslovni sposobnosti, državljanstvu, datumu smrti, zakonskem stanu posameznika ter podatki o imenu in priimku, EMŠO ter poslovni sposobnosti zakonitega zastopnika in pooblašcene osebe posameznika. V matični register se z uporabo EMŠO iz registra stalnega prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje.

(4) Register stalnega prebivalstva se povezuje z registrom tujcev, iz katerega se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki o imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, državljanstvu, datumu smrti tujca in prošnjah za izdajo dovoljenj za prebivanje ter izdanih dovoljenjih za prebivanje ali drugih odločitvah, ki se nanašajo na prijavo stalnega prebivališča. V register tujcev se z uporabo EMŠO iz registra stalnega prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje.

(5) Register stalnega prebivalstva se povezuje z evidencami, ki se vodijo skladno z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito, iz katerih se z uporabo EMŠO pridobivajo podatki o imenu in priimku, datumu, državi in kraju rojstva, spolu, državljanstvu prosilcev za mednarodno zaščito in oseb s priznano mednarodno zaščito, prošnjah za priznanje mednarodne zaščite ter izdanih dovoljenjih za prebivanje na podlagi priznane mednarodne zaščite. V evidence, ki se vodijo skladno z zakonom, ki ureja mednarodno zaščito, se z uporabo EMŠO iz registra stalnega prebivalstva posredujejo podatki o prebivališčih v Republiki Sloveniji, naslovih v tujini ter naslovih za vročanje.

(6) Register stalnega prebivalstva se povezuje s Poslovnim registrom Slovenije, iz katerega se z uporabo matične številke stanodajalca pridobivajo podatki o stanodajalcu iz 5. točke prvega odstavka 30. člena tega zakona, razen podatka o naslovu objekta ali objektov, na katere stanodajalec prijavlja prebivališča.

(7) Register stalnega prebivalstva se povezuje z registrom prostorskih enot in registrom nepremičnin, iz katerih se pridobivajo podatki o naslovu, povezavi stavbe z naslovi ter drugi tehnični podatki, potrebni za vodenje registra stalnega prebivalstva.

(8) Register stalnega prebivalstva se z uporabo naslova povezuje z registrom nepremičnin zaradi vpogleda v podatke o lastništvu nepremičnin in katastrom stavb zaradi preverjanja podatkov ob prijavi prebivališča.

(9) Evidenca začasno nastanjenih, ki jo vodi stanodajalec, se lahko z uporabo EMŠO povezuje z registrom stalnega prebivalstva zaradi prijave in odjave začasnega prebivališča na podlagi drugega odstavka 17. člena tega zakona.

(10) Register stalnega prebivalstva se lahko povezuje z drugimi evidencami in registri, če za posredovanje ali pridobivanje podatkov obstaja pravna podlaga.

## **41. člen (prijava in odjava tujca)**

(1) Tujec, ki nima dovoljenja za prebivanje, potrdila o prijavi prebivanja ali vizuma za dolgoročno bivanje in se nastani v Republiki Sloveniji, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, se ne glede na trajanje nastanitve prijavi pristojni policijski postaji najpozneje v roku treh dni po prehodu državne meje in v roku treh dni po spremembi nastanitve, odjavi pa pred odhodom.

(2) Stanodajalec, ki tujcu iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona prijavi začasno prebivališče, o tem obvesti pristojno policijsko postajo, na območju katere je naslov, kjer posameznik prebiva, v roku treh dni po prijavi začasnega prebivališča.

(3) Tujca s prijavljenim stalnim oziroma začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki začasno prebiva zunaj naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča, vendar ne pri stanodajalcu ali gostitelju, in namerava na tem naslovu prebivati več kot tri in ne več kot 90 dni, mora prijaviti oziroma odjaviti lastnik, solastnik oziroma najemnik objekta, v katerem tujec prebiva, pri pristojni policijski postaji v treh dneh od dneva naselitve, odjaviti pa pred odselitvijo.

(4) Ob prijavi oziroma odjavi tujca iz tega člena je treba pristojni policijski postaji na obrazcu za prijavo oziroma odjavo gosta dati podatke iz tretjega odstavka 39. člena tega zakona, naslov, na katerega se tujec prijavlja oziroma s katerega se odjavlja ter datum naselitve oziroma odselitve z naslova. Tujec iz prvega odstavka tega člena mora dati tudi podatek o datumu prihoda in odhoda iz Republike Slovenije. Podatki morajo biti točni.

#### **44. člen** **(prekrškovni organ)**

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona, katerih kršitve so določene kot prekrški, izvajajo upravne enote, policija in občinski inšpektorji.

(2) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 5. člena ter tretjega odstavka 7. člena tega zakona opravlja upravna enota, ki prijavi stalno prebivališče ali stalni naslov v tujini. Če se kršitve določb ugotovijo v postopku ugotavljanja prebivališča oziroma v postopku preverjanja resničnosti prijave, naloge prekrškovnega organa opravlja upravna enota, ki vodi postopek.

(3) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb šestega odstavka 7. člena in šestega odstavka 13. člena tega zakona, opravlja upravna enota, ki vodi postopek preverjanja resničnosti prijave prebivališča oziroma postopek ugotavljanja prebivališča.

(4) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega in tretjega odstavka 9. člena, prvega, drugega, tretjega, petega in šestega odstavka 10. člena, tretjega odstavka 13. člena, drugega, petega in šestega odstavka 14. člena tega zakona, opravlja upravna enota, ki prijavi začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini. Če se kršitve določb ugotovijo v postopku ugotavljanja prebivališča oziroma v postopku preverjanja resničnosti prijave, naloge prekrškovnega organa opravlja upravna enota, ki vodi postopek.

(5) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb 15. člena tega zakona, opravlja upravna enota, ki odjavi začasno prebivališče ali začasni naslov v tujini.

(6) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega in petega odstavka 38. člena tega zakona opravlja upravna enota, na območju katere je sedež stanodajalca.

(7) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega, šestega, sedmega, osmega, devetega, desetega in enajstega odstavka 39. člena, drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 40. člena ter 41. člena tega zakona opravlja policija.

(8) Naloge prekrškovnega organa za kršitve določb prvega, drugega, šestega, sedmega, osmega, devetega, desetega in enajstega odstavka 39. člena, drugega, tretjega in šestega odstavka 40. člena tega zakona opravlja občinski inšpektorji.

#### **45. člen** **(prekrški v zvezi s prijavo in odjavo prebivališča)**

(1) Z globo od 200 do 600 eurov se kaznuje za prekršek:

1. posameznik, ki v roku ne prijavi stalnega prebivališča (prvi in drugi odstavek 5. člena tega zakona),
2. posameznik, ki v roku ne prijavi stalnega naslova v tujini ali njegove spremembe (tretji odstavek 5. člena tega zakona),
3. zakoniti zastopnik, ki posameznika, ki ni poslovno sposoben, v roku ne prijavi na naslov, kjer posameznik stalno (peti odstavek 5. člena v povezavi s prvim, drugim in tretjim odstavkom 5. člena tega zakona) ali začasno prebiva (šesti odstavek 10. člena, drugi in šesti odstavek 14. člena tega zakona v povezavi s petim odstavkom 5. člena tega zakona) oziroma mu začasnega prebivališča ali naslova v

- tujini v roku ne odjavi (15. člen tega zakona),
4. posameznik, zakoniti zastopnik, pooblaščen oseba, rejnik ali stanodajalec, ki ob prijavi ali odjavi ne navede resničnih podatkov (tretji odstavek 7. člena, tretji odstavek 13. člena in drugi odstavek 15. člena tega zakona),
  5. lastnik, solastnik ali stanodajalec, ki posamezniku omejuje prijavno obveznost (šesti odstavek 7. člena in šesti odstavek 13. člena tega zakona),
  6. posameznik, ki v roku ne prijavi začasnega prebivališča (prvi in drugi odstavek 10. člena, drugi in peti odstavek 14. člena tega zakona),
  7. rejnik, ki otroku, ki pri njem začasno prebiva, v roku ne prijavi začasnega prebivališča (tretji odstavek 10. člena in drugi odstavek 14. člena tega zakona),
  8. posameznik, ki v roku ne prijavi začasnega naslova v tujini ali njegove spremembe (peti odstavek 10. člena ter šesti odstavek 14. člena tega zakona),
  9. posameznik, ki v roku ne odjavi začasnega prebivališča ali začasnega naslova v tujini (15. člen tega zakona),
  10. posameznik, za katerega se v postopku ugotavljanja prebivališča ugotovi, da ni izpolnil prijavne obveznosti (21. člen tega zakona),
  11. posameznik, za katerega se v postopku preverjanja resničnosti prijave ugotovi, da ne prebiva na naslovu, ki ga prijavlja (peti odstavek 22. člena in 24. člen tega zakona).
- (2) Z globo od 1.500 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek stanodajalec, ki:
1. v roku ne prijavi (prvi in tretji odstavek 9. člena, drugi in peti odstavek 14. člena tega zakona) oziroma odjavi začasnega prebivališča (15. člen tega zakona),
  2. ne vodi evidence začasno nastanjenih (prvi odstavek 38. člena tega zakona) oziroma ne vpiše posameznika, ki pri njem začasno prebiva (drugi odstavek 38. člena tega zakona),
  3. ne hrani podatkov še najmanj eno leto po preteku zadnjega dne v letu odjave začasnega prebivališča oziroma podatkov ne uniči (peti odstavek 38. člena tega zakona).
- (3) Z globo od 500 do 1.500 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

#### **49. člen** **(prekrški glede prijavno-odjavne obveznosti tujca)**

Z globo od 200 do 600 eurov se kaznuje za prekršek:

1. tujec, ki se v roku ne prijavi ali odjavi pri pristojni policijski postaji (prvi odstavek 41. člena tega zakona),
2. stanodajalec, ki ne obvesti pristojne policijske postaje o prijavi začasnega prebivališča tujcu (drugi odstavek 41. člena tega zakona),
3. lastnik, solastnik oziroma najemnik objekta, v katerem prebiva tujec, ki ne prijavi ali odjavi tujca (tretji odstavek 41. člena tega zakona),
4. lastnik, najemnik objekta in tujec, ki ob prijavi ali odjavi ne da točnih podatkov (četrti odstavek 41. člena tega zakona).

#### **V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU**

Predlagatelj gradiva predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora. Predlagana novela zakona vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, ki rešujejo aktualno problematiko prijav tako imenovanih fiktivnih prebivališč posameznikov na naslove, ki niso namenjeni stanovanjski rabi, oziroma naslove, kjer velikost uporabne površine ne omogoča dejanskega prebivanja večjega števila posameznikov.

## VI. PRILOGE

### OSNUTEK

Na podlagi devetega odstavka 7. člena Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16 in XXX) minister za notranje zadeve v soglasju z ministrom za okolje in prostor izdaja

### **PRAVILNIK o določitvi površinskih standardov za prijavo prebivališča**

#### **1. člen**

(1) Ta pravilnik določa površinske standarde za prijavo prebivališča.

(2) Površinski standardi so določeni glede na uporabno površino dela stavbe, namenjene bivanju, in števila oseb, ki imajo prijavljeno prebivališče na naslovu.

#### **2. člen**

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. »uporabna površina« je uporabna površina dela stavbe, ki je evidentirana v nepremičninskih evidencah Geodetske uprave Republike Slovenije;
2. »stanovanje« zajema naslednje dejanske rabe delov stavb:
  - 1 stanovanje v enostanovanjski stavbi
  - 47 stanovanje v dvostanovanjski stavbi
  - 2 stanovanje
  - 3 oskrbovano stanovanje

#### **3. člen**

(1) Površinski standardi ne veljajo za naslednje stanovanjske stavbe oziroma dele stavbe za posebne namene: stavbe za bivanje starejših, študentov in otrok, kot so dijaški in študentski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišča za brezdomce in bivalne enote, namenjene začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb; zavode za prestajanje kazni, prevzgojne domove, vzgojne zavode, zavode za usposabljanje oziroma njihove dislocirane oddelke, domove za skupnosti ter druge stavbe, namenjene za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje.

(2) Za prijavo tujcev, ki jo izvede stanodajalec, ki ni zajet v prejšnjem odstavku, veljajo standardi, kot so določeni v pravilniku, ki določa minimalne standarde za nastanitev tujcev, ki so zaposleni ali delajo v Republiki Sloveniji.

#### **4. člen**

(1) Normativ uporabne površine za število prijavljenih oseb v posameznem stanovanju je 8 kvadratnih metrov uporabne površine stanovanja na prijavljeno osebo.

## **5. člen**

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.  
Ljubljana, dne  
EVA

**Aleš Hojs**  
minister za notranje zadeve

Soglašam!  
**mag. Andrej Vizjak**  
minister za okolje in prostor